

TEKNILLINEN
KORKEAKOULU
TOIMINTAKERTOMUS

1963—1964

HELSINKI 1965

TEKNILLINEN
KORKEAKOULU
TOIMINTAKERTOMUS

1963—1964

HELSINKI 1965

VALTION KIRJASTO

Helsinki 1965. Valtioneuvoston kirjapaino

SISÄLTÖ:

	Sivu
I. Yleisiä tietoja	5
II. Hallitus ja hallinto	14
Neuvottelukunta	14
Opettajaneuvosto	14
Rehtori ja vararehtori	15
Hallintokollegi, osastonjohtajat ja osastokollegit	15
Osakuntien inspektorit	16
Kanslia	16
III. Opettajat ja opetus	16
1. Professorinvirat	16
Virkaanastujaisesitelmät	16
Uusia professorinimityksiä	17
Virkavapaudet	18
Rehtorin opetusvelvollisuuden hoito	18
Avoimien professorinvirkojen täyttäminen ja hoito	18
2. Apulaisprofessorinvirat	22
Eroamisia apulaisprofessorinvirasta	22
Uusia apulaisprofessorinimityksiä	22
Avoinna olevien apulaisprofessorinvirkojen täyttäminen ja hoito	24
Virkavapaudet	26
3. Dosenttinitykset	26
Eroamisia dosentuurista	28
4. Erikoisopettajat	28
5. Kursseja	34
6. Assistentit	35
7. Ulkomaiset luennoitsijat	36
8. Reaktorilaboratorio	37
9. Insinöörien täydennyskoulutus	38
10. Televisiotoiminta	38
IV. Suoritetut tutkinnot	39
1. Tekniikan tohtorin arvo ja väitöstilaisuudet	39
2. Tekniikan lisensiaatin tutkinto	40
3. Diplomi-insinöörin ja arkkitehdin tutkinnot	40
V. Opettajaneuvoston ja hallintokollegin asettamat toimikunnat ja niiden antamat lausunnot	44
VI. Teknillisen korkeakoulun talous	48
VII. Teknillisen korkeakoulun rahastot, myönnetyt stipendit ja apurahat	48
VIII. Lahjoitukset ja niiden käyttö	56

	Sivu
IX. Kotimaiset ja ulkomaiset opintoretkeilyt	56
X. Kotimaan ja ulkomaan harjoittelu	59
XI. Karsintakurssit	60
XII. Teknillisen korkeakoulun kirjasto lukuvuonna 1963—1964	61
XIII. Opiskelijat ja ylioppilasyhdistykset	65
1. Opiskelijain lukumäärä	65
2. Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan toiminta lukuvuonna 1963— 1964	65
XIV. Otaniemen suunnittelu- ja rakennustyöt	69
XV. Diplomityöt	71
XVI. Selvitys teknillisen korkeakoulun opettajien toiminnasta	84

Teknillinen korkeakoulu lukuvuonna 1963—1964

Rehtori, professori Jaakko Raholan puhe teknillisen korkeakoulun avajaisissa
Otaniemessä 11. 9. 1964

Herrat ministerit, arvoisat kutsuvieraat, korkeakoulun professorit, muut opettajat ja virkailijat, oppilaamme, hyvät naiset ja herrat. Minulla on ilo ja kunnia lausua teidät kaikki tervetulleiksi lukuvuotemme avajaistilaisuuteen.

Tämä päivä tullaan muistamaan merkityksellisenä korkeakoulumme historian kehitysvaiheessa. Otaniemen alueelle siirtymisen eräs tärkeä vaihe on tapahtunut tosiasia. Täällä jo aikaisemmin olleiden teknillisen fysiikan ja rakennusinsinööri-osastojen lisäksi ovat myös yleinen osasto, maanmittaus- ja arkkitehtiosastot sekä korkeakoulun hallinto aloittaneet toimintansa täällä, ja myös vuoriteollisuusosasto liittyy pian muuton suorittaneisiin. Tapahtuman merkitystä osoittaa se, että alkavana lukuvuonna jo noin kolme-neljäosaa koko oppilasmäärästämme opiskelee Otaniemessä.

Tästä huolimatta on erityisesti korostettava, että korkeakoulumme pääraKEN-
nuksen käyttöön ottaminen ei suinkaan merkitse Otaniemeen siirtymiseen liittyvien vaikeuksien voittamista. Kokonaismuuttoon kuuluvien tavoitteiden saavuttaminen on vielä edessä päin, jopa vuosien takana. Uuden korkeakoulun rakentamisen yhtenä tärkeänä syynä, ulkopuolisen tarkastelijan silmissä ehkä tärkeimpänä, oli maamme ylimmän teknillisen koulutuksen saaneiden määrän pikainen lisääminen. Kun valtioneuvosto vuoden 1960 alussa asetti niin sanotun Lehtosalon komitean kiireellisesti selvittämään, miten vallitsevan diplomi- ja opistoinsinööri- sekä teknikkopula voitaisiin poistaa toteuttamalla seuraavan viisivuotiskauden aikana määrätyt rakennustyöt, niiden joukossa Otaniemi-suunnitelma, oli kysymyksen määrällinen puoli, rakentamisen volyymi ja töiden rahoittaminen kovin yksipuolisesti tutkittavana. Jo silloin tiedettiin että komiteatyön kiireellisyyden vuoksi tapahtunut tavoitteen rajoittaminen ei vastannut sen herätysshuudon koko sisältöä, jonka tasavaltamme presidentti oli vuoden 1960 uudenvuodenpuheessaan esittänyt tieteiden edistämisen puolesta. Siihen sisältyi kvantiteetin lisäksi myös korkeimman opetuksen kvaliteetti.

Mainitun komitean työ muodosti kuitenkin yhtenäisen kokonaisuuden, jota voidaan verrata jonkin uuden teollisuuslaitoksen investointisuunnitelmaan. Me tekniikan edustajat tiedämme, että tällaiseen ohjelmaan sisältyy aina myös oikein ajoitettu välitavoitteiden porrastaminen ja niiden toisiinsa niveltäminen sekä työn toteuttamisen nopeus. Kummankin tarkoituksena on sijoitettujen varojen mahdollisimman pikainen tuottaviksi muuttaminen. Yksityistaloudessa näin on pakko aina menetellä, mutta valtion talouskaan ei saa näitä vaatimuksia unohtaa.

Päärakennuksen ja neljän osastomme Otaniemeen siirtyminen ei saa johtaa ketään luulemaan että jotain lopullista olisi saatu aikaan. Yleinen osasto on rakennuksena valmis, mutta on muistettava, että me emme voi käyttää sen sisältämiä lisätiloja oppilasmäärän välittömään suurentamiseen ennen kuin seuraavien tavoitteiden saavuttaminen on varmaa. Diplomi-insinöörejä ja arkkitehteja valmistava tuotantolaitoksemme ei ole täysin toimintakykyinen, jollei elävän oppilasmateriaalin eri muokkausvaiheiden vaatimat tilat ole suuruudeltaan toisiinsa sopeutuvia.

Yleisen osaston uusiin tiloihin siirtymisen nyt tapahduttua olisi ollut mahdollista lisätä uusien oppilaiden määrää lähitavoitteeseemme noin 650:een saakka. Se että näin ei tapahtunut johtuu useista eri syistä.

Oppilaiksi valittujen luku 595 on suurempi kuin viime vuonna. Lisäys 53 oppilasta tuli pääasiallisesti koneinsinööriosastolle. Koska opiskelu yleisellä osastolla kestää kaksi vuotta, on näin ollen välttämätöntä, että koneinsinööriosaston uudet opetustilat saadaan valmiiksi vuoden 1966 syksyyn mennessä.

Vielä toteuttamaton uusien oppilaiden määrän lisääminen koskee etupäässä sähkötekniillistä osastoa. Sen rakennustöiden viivästyminen on aikaisemmin johdunut osaltaan suunnittelutöiden yhteydessä esiintyneistä vaikeuksista; kun ne nyt on voitettu, on kaikin mahdollisin tavoin tämänkin osaston valmistumista jouduttettava. Vasta sen jälkeen kun tämänkin rakennuksen valmistumisvuosi on tiedossa voidaan vastaava oppilaiden lisääminen toteuttaa.

Kemian osastomme joutuu antamaan opetusta paitsi omille myös kahden ensi vuosikurssin muillekin oppilaille. Se toimii näin ollen rinnan yleisen osaston kanssa myös perusopetuksesta huolehtivana osastona. Sen uusien opetustilojen pikainen valmistuminen on jo sen vuoksi välttämätöntä. Toinenkin syy on olemassa. Kemianosaston opetustavoitteiden tarkistamiseksi ja muuttamiseksi on tehty paljon työtä. Jo kauan sitten on luovuttu siitä ajatuksesta, että korkeakoulumme kemianosaston tulisi olla Helsingin yliopiston vastaavan osaston arvokas duplikaatti. Meidän tehtävänämme on valmistaa henkilöstöä lähinnä ja nimenomaan teollisuuden palvelukseen, ja kemian opiskelijoistakin on koulutettava teollisuuskemistejä, chemical engineers. Uusien opetus- ja laboratoriotilojen suunnittelussa on tämä tavoite otettu määrätietoisesti huomioon ja olemme iloisia siitä, että ainakin rakennustyön rahoittamisen osalta päämääriemme saavuttaminen on toteutumassa.

Jäljellä olevien rakennustöidemme luettelemista välttäen huomautan vain yhdestä tärkeimpiin kuuluvasta, pääkirjastomme Otaniemeen muuttamisen kiireellisyydestä. Kun oppilaistamme jo valtaosa opiskelee uudella alueellamme ja kun täällä asuvien luku myös jatkuvasti kasvaa, tulee vielä kaupunkiin jäävän kirjastomme käyttäminen heille aivan liian hankalaksi. On syytä pelätä, että sen korvaamattoman avun osalta, minkä hyvä ja helposti saatavissa oleva teknillinen kirjallisuus ja aikakauslehdistö tarjoaa niinhyvin opettajille, oppilaille kuin tutkijoillekin, saamme lähivuosina kokea taka-askeleen tapahtuneeksi. Tulemme

opetus- ja tutkimustehtäviä hoitaessamme pian toteamaan sen puutteen, mitä kirjaston etäinen sijainti merkitsee. Tämän epäkohdan poistamiseksi on uuden kirjastorakennuksemme pikainen aikaansaaminen liitettävä ensisijaisiin tavoitteisiimme. On mielihyvin todettava, että valtioneuvosto on tämän käsityksen hyväksynyt.

Teknillisen korkeakoulun muuttosuunnitelman ollessa vielä kesken olemme siirtäneet päärakennuksen vihkiäisjuhlan tapahtuvaksi vasta noin kahden vuoden kuluttua. Silloin on sopiva tilaisuus lausua myös ne monet kiitokset, jotka olisi jo nyt syytä esittää niin hyvin valtion eri elimille, ministeriöille, rakennushallitukselle, suunnittelijoille, urakoitsijoille kuin myös työntekijöillekin.

Edellä sanomastani kuvastunee paitsi ilon myös huolen tunteet. Maamme on ylimmän teknillisen koulutuksen laajentamisessa jäänyt jälkeen. Ne toiveet, jotka vuonna 1960 kohdistuivat Otaniemi-suunnitelman viisivuotisen toteuttamisen mukanaan tuomaan parannukseen, eivät ole täysin toteutuneet. Työmme on hidastunut. Rakennusohjelmamme keskeytyksettä tapahtuva toteutuminen on sen vuoksi edelleenkin avainasemassa niiden monien muiden suunnitelmien joukossa, jotka ovat viime aikoina olleet korkeakoulun johtaelimien harkittavana.

Tämän päivän tilaisuutemme ei ole siis mikään akateemisen juhلاميelen sävyttämä vihkiäisakti. Parin vuoden kuluttua vihkiäisiä viettäessämme voimme paremmin kuin nyt saada kokonaiskäsityksen siitä, minkälaiseksi uusi korkeakoulumme on muodostuva. Jo nyt voidaan jonkinlaista ennakkoarviointia hahmoitella. Tiedämme, että rakennustaide kuuluu niihin luovan kulttuurielämän alueisiin, jotka ovat edistäneet maailmalla Suomen tunnetuksi tulemistä. On vaikeata sanoa, missä määrin tämä kuuluisuus on todella oikeutettu ja missä määrin se on ehkä suhdanteista johtuvaa. Kyseessä on meille paikallisesti ja ajallisesti niin läheinen ilmiö ja liioitteluun harhautuminen on meille suomalaisille ominaista. Ennen muita on Alvar Aallon nimi saavuttanut maailmanmaineen; hän kuten eräät muut parhaimmista arkkitehdeistämme on saanut suunnittelu-tehtäviä myös kaukaa kotimaan rajojen ulkopuolelta. Voidaan olettaa, että kiinnostus suomalaista rakennustaidetta kohtaan yleensäkin ja erityisesti Alvar Aallon nimen liittyminen Otaniemen alueen yleissuunnitteluun on herättänyt ulkomailla-kin mielenkiintoa korkeakoulumme rakennustyöhön. Korkeakoulumme pää-rakennus on Aallon suurimpia rakennusluomia, ellei kaikista suurin. Mutta tässäkin työssä kohtaamme hänen pyrkimyksensä säilyttää inhimillinen — voidaan sanoa intiimikin — mittakaava ja taikoa pois rakennuksen pelottava suuruus jakamalla massa pienemmiksi ryhmittymiksi. Suurten auditorioiden rohkeasti kohoava tornimuodostelma Aallolle tyypillisine konstruktiivisine kattorakenteineen muodostaa ainoan, tosin mitä vaikuttavimman vastakohdan muuten maastoa seurailevalle massoitteille. Kun myös kirjasto muutaman vuoden kuluttua on valmiina, tulee se yhdessä päärakennuksen kanssa olemaan kokoavana ja hallitsevana rakennusryhmänä Otaniemen alueella, joka vielä nyt vaikuttaa ehkä kirjalta ja hajanaiselta. Kaikki viittaa siihen, että Aalto on yleissuunnitelmallaan

ja erityisesti nämä rakennukset ja niitä ympäröivän maaston muovatessaan kyennyt luomaan ei vain käytännölliseltä kannalta katsoen tyydyttävät työskentelytilat, vaan myös inhimillisen ja miellyttävän korkeakouluhydyksunnan. Toiveemme on, että se myöskin oppilas- ja opettaja-aineksensa osalta esiintyneistä vaikeuksista huolimatta tulisi muodostumaan sopusuhtaiseksi kokonaisuudeksi, elinkeinoelämämme tarpeita vastaavaksi.

Eräs näistä vaikeuksista liittyy oppilasvalintaamme. Korkeakoulun hallintokollegi on nyt, kuten aikaisemminkin, joutunut hylkäämään pyrkijöistä eräitä myös muiden syiden kuin opetustilojen riittämättömyyden vuoksi. Viimeksi tapahtuneessa oppilaiden valinnassa tämä epäkohta tuli ilmi korostettuna. Syynä on se, että eri aloille pyrkivillä ylioppilailla ei tunnu olevan riittäviä mahdollisuuksia arvioida omien taipumustensa tarkkaa suuntausta. Toisaalta heillä ei näy olevan tarpeeksi tietoa siitä, millä tekniikan aloilla korkeimman opetuksen saaneista on erityistä puutetta ja suurimmat hyvän ammattiin sijoittumisen edellytykset. Voisi luulla, että runsaasti kaksi kertaa oppilaspaikkojen yhteismäärää suuremmasta pyrkijöiden joukosta olisi vaikeuksista valittavissa laadullisesti yhtenäinen hyväksyttyjen joukko. Näin ei valitettavasti ole asian laita. Parin esimerkin mainitseminen riittää tämän toteamisen osoitukseksi. Arkkitehtiosastollemme pyrkijöiden luku on viime vuosina ollut jopa viisi, kuusikin kertaa suurempi kuin vapaiden paikkojen määrä. Tälle osastolle halusi viime kesänä lähes joka viides kaikista hakijoista. Samaa merkillistä vetovoimaa rakennustaiteen pariin osoittaa pyrkijöiden jakautuminen tänä syksynä toimintansa alkaville Tampereen teknillisen oppilaitoksen ylioppilasluokille: lähes puolet heistä halusi päästä talonrakennuksen linjalle, noin kymmenen kertaa enemmän kuin mitä tälle luokalle voitiin ottaa. Näyttää unohdettavan, että rakennustaiteemme saavuttama maine on hyvin harvojen etevien arkkitehtiemme ansiota. Arkkitehtuuri on yleensä länsimaiden luovien taiteiden joukossa johtoasemassa, ja — lainaan Nils Erik Wickbergiä — „puhtaita rasterisuunnitteluja, hyväsuhteisia lasista, alumiinista ja betonilevyistä tehtyjä julkisivuja on meidän aikamme kaikkialla maailmassa”. Ei ole olemassa todisteita siitä, että sellainen mielikuvituksen ja luomistaidon rikkaus, sellainen kyky yhdistää inhimillisuus ja taiteellisuus, sellainen taloudellisen standardisoinnin käyttö profaanisuuteen hairahtumatta, jota kaikkea nykyaikainen hyvä arkkitehtuuri vaatii, olisi erityisesti tullut meidän kansamme ominaisuudeksi. Osoituksia päinvastaisesta on riittävästi tavattavissa. Se että niin monet pyrkijöistämme uskovat parhaiten sopivansa arkkitehdeiksi, on ymmärrettävissä osoituksena siitä, että rakennustaiteen sisintä olemusta ei riittävästi tunneta. Le Corbusier'n sanat olisi hyvä muistaa: ”Arkkitehtuuri on luomismieltä eikä mikään ammatti”. On syytä mainita eräs päinvastainenkin esimerkki.

Kemiaa ensisijaisesti opiskelemaan pyrkivien luku on ollut viime vuosiin saakka suhteellisen pieni. Pitäisi olla yleisesti tunnettua, kuinka kemiallinen teollisuus kaikkialla maailmassa — ja niin myös meillä — on valtaamassa uusia

alueita ja suorittamassa suuria laajennustöitä. Olemme joutumassa ilmeiseen umpikujaan, jos opiskelijamäärän lisäytyessä teknillisen kemian harrastamista ei saada elvytetyksi. Opinto-ohjelmien tarkistaminen, liian pitkäksi venyneen opiskeluajan lyhentäminen ja opiskelun entistä selvempi suuntaaminen sellaisen loogisen, teollisen ajattelutavan omaksumiseen, joka on välttämätöntä kemiallisen tuotannon palvelukseen siirryttäessä, kaikki tämä kuuluu niihin elvytyskeinoihin, joiden toteuttamisen jatkaminen on meidän itsemme velvollisuus. Mutta korkeakoulu ei sen sijaan ole vastuussa siitä, että harrastus kemiaa kohtaan tuntuu olevan maassamme aivan liian vähäinen. Tässä suhteessa muutoksen aikaansaamisen pitäisi kuulua paitsi kemian teollisuudelle itselleen, alan monille järjestöille ja yhdistyksille. Tärkeätä on myös se, millä tavalla kemiaa oppikoulusamme opetetaan. Nuori lukiolainen voi helposti saada kammon ainetta kohtaan, joka valtaosaltaan näyttää sisältävän vain muistitietoa ja monimutkaisten kaavojen ulkoa oppimista. Antamalla oppilailleen käsityksen siitä luovasta, loogisesta insinööriajattelutavasta, mitä kemian soveltaminen teollisuudessa edellyttää, kemian lehtorit voisivat avata nuoren oppikoululaisen silmät näkemään sen merkityksen, mikä kemialla on nykyaikaisessa tekniikassa. Ei voine olla niin, että lukioidemme opettajat eivät tähän pystyisi.

Niin kuin korkeakoulumme pyrkijöiden on vaikeata arvioida omia taipumuksiaan, niin on heidän hankalaa saada kuva niistä mahdollisuuksista, mitä elinkeinoelämämme eri alat kulloinkin tarjoavat. Valitettavasti eivät edes korkeakoulumme valintaa suorittavat elimet ole todellisesta diplomi-insinöörien tarpeen jakautumisesta riittävän tarkasti tietoisia. Tosin käytettävämme on eräitä komiteaselvityksiä ja yksi uusikin on juuri valmistumassa, mutta niiden luotettavuus on epävarmaa. Muistamme, että vielä kymmenen vuotta sitten oltiin erään komiteatyön perusteella siinä käsityksessä, että silloinen korkeakouluinsinöörien ja arkkitehtien tuotanto oli noin 20—40 prosenttia laskettua tarvetta suurempi. Uusiin rakennuksiin siirryttyämme korkeakoulullamme on entistä suuremmat mahdollisuudet joustamiseen, oppilaitoksemme rakenteen tietystä määrässä muuttamiseen. Sen vuoksi meidän tulisi voida olla jatkuvasti tietoisia talouselämän ja teollisuuden eri lohkojen insinööritarpeen muutoksista, prognoosista, joka olisi laadittava monien vuosien pituista ajanjaksoa silmällä pitäen. Tätä työtä korkeakoulumme ei voi suorittaa. Teollisuusjärjestöt ja eri alojen yhdistykset voisivat ehkä tarjota apuaan, mutta ei ole sanottua, onko se niillekään mahdollista. Eri intressipiirien arvioinnit voivat olla määrätystä mielessä subjektiivisiakin, esimerkiksi palkkapolitiikan värittämiä. Ainoana pelastuksena näen sen ehdotuksen pikaisen toteuttamisen, joka tehtiin jo kymmenisen vuotta sitten: valtion olisi pikaisesti annettava koko teknillisen alan insinööri- ja arkkitehtitarpeen suuruuden ja vaihtelun jatkuva tarkkailu jonkin elimensä nimenomaiseksi tehtäväksi. Tämä työ on niin laaja ja vaativa ja sen merkitys on koko maamme korkeakoulupolitiikan suuntaukselle niin suuri, että sen suorittaminen ei saisi jäädä jonkin jo olemassa olevan valtion laitoksen sivutyöksi.

Joutuessani näin koskettelemaan pääasiallisesti kysymyksiä, jotka läheisesti liittyvät Otaniemeen siirtymiseen, on minun pakko taasen uudelleen kiinnittää huomiota välttämättömään opettajavoimien vastaavaan lisäämiseen. Jo vuoden 1960 suunnitelmaa laadittaessa esitettiin korkeakoulun taholta vakava muistutus siitä, että erityisesti apuopettajista sekä myös muusta opetuksen ja hallinnon tarvitsemasta henkilöstöstä oli jo silloin huutavaa puutetta, ja että korkeakoulun suurentaminen on mahdollista vain edellyttäen, että tämä puute poistetaan. Teknillisen opetuksen laajentamiskomiteakin lausui mietinnössään selvästi, että korkeakoulun esittämä ehto on täytettävä. Olemme jo monena vuonna voineet ikäväksemme todeta, että näin ei ole käynyt. Opettajaneuvosto on sekä oikeutettu että velvollinen itse päättämään oppilasluvun lisäämisestä. Voi olla mahdollista, että sen on lähivuosina pakko jättää laajentuvien opetustilojen suoma mahdollisuus osittain käyttämättä, jollei sen tekemiin ehdotuksiin voida suostua. Opetuksen laatua ei voida laajuuden kustannuksella alentaa.

Tässä yhteydessä on syytä mainita, kuinka yleisesti näyttää meidän maassamme unohdettavan hyvässä teknillisessä opetuksessa vallitseva oppilas- ja opettajavoimien luvun oikeata suhdetta koskeva sääntö. Uusia yliopistoja ja niiden teknillisiä tiedekuntia käsittelevissä selvityksissä on tähän asiaan kiinnitetty aivan liian vähän huomiota. Ei ole ehkä muistettu, että jokainen oppituoli, jokainen professuuri edellyttää tietyn määrän apuopettajavoimia, m.m. erikoisopettajia ja kokopäiväassistentuureja, viimeainittuja hyvin miehitetyissä teknillisissä korkeakouluissa aineesta riippuen n. 4...10 professuuria kohden. Mikäli esimerkiksi nykyisen valtion palkkasysteemin vuoksi assistenttuureja kokopäivätyönään hoitavia henkilöitä ei ole riittävästi saatavissa, mikä teknillisen työvoiman niukkuudenkin vuoksi on mahdollista, on turvauduttava tuntiassistenttien käyttämiseen. Sen edellytyksenä on, että uuden teknillisen korkeakoulun välittömässä läheisyydessä on riittävästi monipuolista teollisuutta. Tämä seikka on ollut yhtenä syynä siihen, että Ruotsin kolmas teknillinen korkeakoulu on perustettu maan eteläosaan ja että neljännen suunnitteilla olevan sijaintia harkittaessa nimenomaan vain teollisuuskaupungit ovat olleet kysymyksessä. Samasta syystä esimerkiksi Tšekkoslovakiassa pidetään teknillisen korkeakouluopetuksen keskittämistä edelleen vain kolmeen maan suurimpaan teollisuuskaupunkiin mahdollisena. — Nämä näkökohdat ovat niin tärkeitä, että ne olisi ensisijaisesti otettava huomioon myös meillä suunniteltavien teknillisten korkeakoulujen paikkakysymystä harkittaessa. Kun viime sodan aikana ja välittömästi sen jälkeen korkeakoulumme piirissä pohdittiin osittain tuhoutuneen ja liian ahtaaksi käyneen oppilaitoksemme siirtämistä muualle, joko Helsingin lähelle tai kauemmaksikin, pidettiin muun muassa Tamperetta yhtenä mahdollisena sijoituspaikkana. Tämän kaupungin sopivuus olisi vielä nytkin tulevaa korkeakoulupolitiikkaa kokonaisuutena ja kiihköttömästi hahmoiteltaessa muistettava.

Mainitsin, että Otaniemeen tapahtuvan muuttomme merkitsemä tapahtumasarja ei ole yksinomaan kvantitatiivinen, vaan siihen liittyy sitäkin tärkeämpänä

opetus- ja tutkimustoimintamme laadullinen muuttuminen. Vanhojen laboratorio- ja opetustilojemme ahtaus yhdessä määrärahojen ja aputyövoiman niukkuuden kanssa olivat estäneet eräitä poikkeuksia lukuunottamatta laboratorioiden käytön sellaisina tutkimusta kiihdyttävänä henkisinä työpajoina, mitkä kuuluvat elimellisesti korkeakoulujen luonteeseen. Tutkimustyön liittymistä ylimpään teknilliseen opetukseen sen erottamattomana osana pidetään kaikkialla maailmassa itsestään selvänä asiana. Kun valtion teknillinen tutkimuslaitos viime sodan aikana perustettiin ja samalla korkeakoulun jo kymmenen vuotta aikaisemmin tehdyn laboratorioiden rakennussuunnitelman toteuttaminen sen vuoksi siirrettiin myöhemmin tapahtuvaksi, uskottiin tutkimuslaitoksen voivan korvata — ainakin toistaiseksi — korkeakoululta puuttuvat tutkimusmahdollisuudet. Kuluneet yli kaksikymmentä vuotta korkeakoulu ja tutkimuslaitos ovatkin toimineet monella tavalla toisiaan tukien ja auttaen. Tutkimuslaitoksen hallitukseen on kuulunut useita korkeakoulun professoreita, ja tutkimuslaitoksen laboratorioita on voitu jossakin määrin käyttää opiskelijoiden ohjelma- ja tutkintotöiden suoritustiloina ja heidän harjoittelupaikkoinaan. Eräät — tosin harvat — korkeakoulun professorit ovat oman toimensa ohella olleet laitostemme yhteisten laboratorioiden johtajina, mistä toiminnasta on ollut hyviä kokemuksia. Toisaalta monet tutkimuslaitoksen virkamiehet ovat avustaneet korkeakoulua toimien erilaisissa opettajatehtävissä, muun muassa erikoisopettajina ja dosentteina.

On mitä toivottavinta, että molempien laitosten läheisen yhteistyön mahdollisuudet säilytetään. Tieteellisen tutkimuksen organisaatiokomitea on aivan oikein kiinnittänyt huomiota laitosten hallinnollisten siteiden heikkenemisen aiheuttamiin haittavaikutuksiin ja on ehdottanut niiden eliminoimiseksi muun muassa Otaniemen laitosten yhteisen tieteellisen neuvottelukunnan perustamista. Korkeakoulu on puolestaan tutkimuslaitoksen lain ja asetuksen ollessa tarkistuksen alaisena tuonut ilmi lausunnossaan saman huolestumisen ja ehdottanut paitsi korkeakoulun osuuden säilyttämistä tutkimuslaitoksen hallintoelimessä, myös sitä, että laitostemme yhteistyön muodot vahvistettaisiin erityisesti tästä annettavalla asetuksella. Miten nämä kysymykset tulevatkin ratkaistuksi, tärkeintä on, että korkeakoulumme ja tutkimuslaitoksen välillä vallitsevien hyvien suhteiden jatkumista ei estetä.

Yhteistyö tutkimuslaitoksen kanssa, on se organisoitu miten kiinteäksi ja kitkattomaksi hyvänsä, ei voi kuitenkaan korvata korkeakoulun omaan opetustoimintaan liittyvää tutkimustoiminnan harjoittamisen velvollisuutta. Kun aikanaan korkeakoulun laboratorioiden toteuttaminen uhrattiin tutkimuslaitoksen perustamisen hyväksi, opetustoimintamme suuntaaminen entistä enemmän tutkimusvoittoiseksi kärsi huomattavan menetyksen. Muutos entiseen on uusia laboratorioitamme rakennettaessa parhaillaan tapahtumassa. Opetuksen ja tutkimuksen erottamattomuus on selviö meille, tekniikan opettajille, mutta aivan yleinen tämä käsitys ei sittenkään liene. Asiasta on lausuttu toisenkin suuntaisia ajatuksia, eikä

vain meidän pienessä ympäristössämme. Tällaisen ajattelutavan erheellisyyden osoittamiseksi aineistoa on mitä runsaimmin olemassa.

Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen toimittua kymmenen vuotta professori Levón, joka oli silloin sekä tutkimuslaitoksen hallituksen puheenjohtaja että korkeakoulun rehtori, lausui vuoden 1952 avajaispuheessaan m.m., „että tutkimuslaitoksen toiminnan laajentuminen ei kuitenkaan millään tavoin rajoita eikä sulje pois korkeakoulun pyrkimyksiä omassa piirissä ja omissa laboratorioissa suoritettavan tutkimustoiminnan kehittämiseksi”. Samalla hän piti selvänä, viitaten m.m. erääseen A. I. Virtasen lausuntoon, että nimenomaan perustutkimuksen suoritus tulee laajenemaan ja kehittymään korkeakoulussamme. Viime vuonna julkaistu laaja englantilainen „Higher Education”-niminen komiteamietintö korostaa uudestaan ja uudestaan tutkimuksen suurta merkitystä opetustyössä. Esimerkiksi näin: „totuuden etsiminen on korkeimpien opetuslaitosten olennainen toimintamuoto ja opetusprosessi on elävintä silloin kun se ottaa osaa tutkimustyöhön”. „Koko maailma, ei ylin opetus yksin, kärsisi jos opetuslaitokset lakkaisivat pitämästä tutkimusta yhtenä päätehtävänä”. Sama mietintö, puhuessaan yliopistojen ja korkeakoulujen laajennustöistä, lausuu että niiden on edelleen oltava maan perustutkimuksen päätekijöinä, mistä ne voivat olla oikeutetusti ylpeitä. Vedoten m.m. Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen olosuhteisiin ja siihen, että esimerkiksi USA:n yliopistojen vetovoiman päätekijä on niissä ylivoimaisissa tutkimusmahdollisuuksissa, joita ne tarjoavat, mainittu komitea sanoo päättäväisesti: „Olemme täydellisesti toista mieltä niiden kanssa, jotka haluaisivat poistaa tutkimuksen kokonaan yliopistoista ja keskittää sen tutkimuslaitoksiin — — — ja olemme tietoisia siitä että koko maailman kokemus on sellaista erottamista vastaan” — — —. Opetuksen parantaminen on suoritettava sitä koskevilla järjestelyillä ja se ei saa tapahtua tutkimuksen kustannuksella”. Myös meillä, m.m. tieteellisen tutkimuksen organisaatiokomitean viimeisessä mietinnössä, on voimakkaasti korostettu samaa mielipidettä. Tämän mietinnön mukaan „on ilman muuta todettavissa, että myös Suomessa yliopistoissa ja korkeakouluissa suoritettun tutkimustyön osuus nimenomaan perustutkimuksen osalta on aivan ratkaiseva”. Kun taasen „valtion tutkimuslaitokset joutuvat sijoittamaan työnsä painopisteen tavoitetutkimuksen alueelle”.

Teknillisen ylimmän opetuksen ja tutkimuksen välille ei voida mitään rajaa asettaa. Yhtä vähän voidaan tutkimustyön eri muotoja, esimerkiksi perus- ja tavoitetutkimusta, erottaa toisistaan, jollei ole kysymyksessä esimerkiksi nimenomaan tarkastusmielessä suoritettu tutkimustoiminta. Tutkimukselle asetettavat päämäärät riippuvat erityisesti meidän pienissä oloissamme kovin paljon tutkijan henkilöstä, aputyövoimasta ja myös käytettävissä olevista välineistä ja määrärahoista. Korkeakoulumme laboratoriovälineistön pian tapahtuva huomattava lisääminen ja eräiden kalliidenkin laitteistojen hankkiminen velvoittaa niiden käyttämiseen myös teollisuuden antamien tutkimustehtävien suorittamiseksi. Se että korkeakoulu on menoarvioiden kautta saanut mahdollisuuden tällaiseen

yhteistyöhön, on nähtävä huomattavana edistysaskeleena eikä minään kilpailuna tutkimuslaitoksen kanssa. Näin käytettäväksi saatavat tutkimusvarat tulevat toivottavasti antamaan lisäksi kiihdytystä opetuslaitoksesamme suoritettavalle tutkimustoiminnalle.

Ulkoisten olosuhteiden parantumisen rinnalla on huolehdittava myös siitä, että riittävä osa siitä tutkimustoimintaa kiihdyttävästä taloudellisesta tuesta, joka viime vuosien aikana on valtion menoarvioiden puitteissa ilahduttavasti kasvanut, suuntautuisi myös korkeakoulun piirissä suoritettavan tutkimustoiminnan hyväksi. Edellytyksenä tälle on muun muassa se että niillä profesoreilla, jotka sivuansioista vapaina voivat uhrata aikansa tutkimustyöhön, on mahdollisuus edelleenkin hakea ja saada apurahoja, joiden yhteismäärän tulisi kasvaa suhteessa professuurien luvun lisäykseen. Kun m.m. tieteellisen tutkimuksen organisaatiokomitean ehdotuksesta varttuneiden tutkijain apurahajärjestelmän muotojen muuttaminen on parhaillaan eri puolilla selvittävänä, on pidettävä välttämättömänä, että mahdollisuudet tämän tuen lisäämiseen säilyvät hahmoitelluista muutoksista riippumatta.

Mainitsemani komitean lukuisista harkitsemisen arvoisista ehdotuksista komitea itse pitää tärkeimpänä sitä, joka koskee tutkijakoulutuksen rahoittamista ja tutkijapätevyyden omaavan henkilöstön määrän lisäämisen välttämättömyyttä maassamme. Komitean käsitykseen voidaan teknillisen alan edustajien taholta varauksettomasti yhtyä. Teknillistieteellisen tutkijatyövoiman jälkikasvun riittämättömyys on jo nyt ilmennyt useissa yhteyksissä, jopa niiden apurahojen hakijoiden luvun ja laadun osalta, joita monet säätiömme ja teknillistieteellinen toimikunta voivat jakaa. Kun on ilmeistä, että teollisuutemme piirissä tutkimustyön merkitys tulee kasvamaan jopa moninkertaiseksi entisestään, olemme menossa todellista umpikujaa kohden. Komitean tekemää ehdotusta, jatko-opintojaan suorittavien ottamista tieteellisten toimikuntien kautta valtion kanssa työsuhteessa oleviksi, olisi vakavasti ja myönteisesti harkittava. Sen rinnalla korkeakoulujen olisi tarkistettava, mitä keinoja käyttäen lisensiaatti- ja tohtoritutkintoon tähtäävien opiskelukustannuksia voitaisiin vähentää ja opintoaikaa lyhentää tutkintojen laadun silti alenematta. Assistenttijärjestelmän käyttöä teollisuuden tutkijahenkilöstön koulutusta tukevana palkkaussysteeminä voidaan myös epäilemättä tehostaa. Yksityisten säätiöiden puolestaan olisi entistä yleisemmin syytä ajatella, että säätiön nauttima arvonanto ei riipu yksinomaan sen stipendiaattien kirjoissa olevien „valmiiden” tutkijoiden luvusta, vaan myös siitä, kuinka monta pätevää tutkijaa sen antaman avustuksen turvin on koulutettu.

Se että tutkijakoulutuksemme kapasiteetti on maassamme yleensäkin ja myös teknillisellä alalla jäänyt jälkeen kehityksestä on epäkohta, jonka poistaminen on asetettava ensiarvoiselle sijalle myös korkeakoulumme laajennustyötä jatkettaessa.

Arvoisat kuulijat: Kuten tämän Otaniemessä ensi kertaa pidettävän avajaispuheen aiheenvalinnan hajanaisuudesta ja sen sisältämien ajatuskatkelmien moninaisuudesta voitaneen havaita, osamuuttomme toteutumiseen sisältyy korkeakou-

lumme piirissä vallitseva voimakas huoli ja vastuuntunne oppilaitoksemme tasapuolisesta kehittämisestä maamme talouselämän ja teollisuuden palvelijana. Edessämme olevat vuodet tuovat muassaan runsain määrin tehtäviä ja uudistuksia, joiden suorittaminen meidän on kyettävä hoitamaan samanaikaisesti uuden rakentamisen ja laajentamisen kanssa. Tässä työssä on jokaisen opettaja- ja virkamieskuntaamme kuuluvan osuus tärkeä. Minä toivon, että ne ulkonaiset puitteet, joiden näemme nyt olevan ympärillämme hahmoittumassa, tulisivat aikanaan sisältämään kokonaisuuden, joka valmistuttuaan kunnialla vastaisi maan ainoalle täydelliselle teknilliselle korkeakoululle asetettavia vaatimuksia.

II. Hallitus ja hallinto

Neuvottelukunta

Syyskuun 1 päivänä 1961 alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi kauppa- ja teollisuusministeriö kutsui kesäkuun 1 päivänä 1961 korkeakoulun neuvottelukunnan puheenjohtajaksi vuorineuvos *Petri Baldur Brykin*, varapuheenjohtajaksi vuorineuvos *Paavo Mikko Honkajuuren* sekä jäseniksi akateemikko *Hugo Alvar Henrik Aallon*, vuorineuvos *Gunnar Robert Hernbergin*, vuorineuvos *Aarne Valentin Härkösen*, toimitusjohtaja *Kustaa Aulis Ferdinand Junttilan*, teknillinen johtaja *Alarik Mettälän*, pääjohtaja *Viljo Niskasen*, toimitusjohtaja *Axel Veikko Axelsonin* ja vuorineuvos *Tauno Uolevi Raaden*. Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut diplomi-insinööri *Matti Kaario*.

Syyskuun 1 päivänä 1964 alkaneeksi kolmivuotiskaudeksi kauppa- ja teollisuusministeriö on kutsunut teknillisen korkeakoulun neuvottelukuntaan seuraavat henkilöt: puheenjohtajaksi vuorineuvos *Petri Baldur Brykin*, varapuheenjohtajaksi vuorineuvos *Paavo Mikko Honkajuuren* sekä jäseniksi vuorineuvos *Gunnar Robert Hernbergin*, toimitusjohtaja *Kustaa Aulis Ferdinand Junttilan*, teknillinen johtaja *Alarik Mettälän*, pääjohtaja *Viljo Niskasen*, toimitusjohtaja *Axel Veikko Axelsonin*, vuorineuvos *Tauno Uolevi Raaden*, arkkitehti *Arne Ervin*, vuorineuvos *Fjalar Holmbergin*, vuorineuvos *Heikki Lehtosen*, pääjohtaja *Martti Niskalan* ja vuorineuvos *Björn Westerlundin*.

Opettajaneuvosto

Opettajaneuvosto, jonka puheenjohtajana on rehtori ja jäsenenä kaikki korkeakoulun professorit, on kokoontunut 16 kertaa. Opettajaneuvostoon ovat kuuluneet seuraavat professorit: *Sten Einar Stenij*, *Martti Johannes Paavola*, *Arvo Albin Johannes Ylinen*, *Urpo Jyry Kullervo Tikka*, *Jaakko Juhani Rahola*, *Pentti Veikko Kaitera*, *Jaarli Johannes Jaubainen*, *Eino Markus Niini*, *Jorma*

Olavi Serlachius, Kauko Nestor Järvinen, Kurt Heikki Olavi Erämetsä, Risto Tapani Hukki, Veikko Pentti Johannes Laasonen, Matti Haakon August Tikkanen, Tauno Olavi Pyökäri, Reino Antero Hirvonen, Tauno Erkki Häyrinen, Veli Antero Pernaja, Jaakko Robert Wuolijoki, Ohto Antero Kaarle Oksala, Karl Wilhelm Helenelund, Per-Holger Ferdinand Sahlberg, Heikki Malakias Miekk-oja, Torsti Rafael Verkkola, Gustaf Arthur Nyman, Arvid Konstantin Wiiala, Viljo Nikolai Kuuskoski, Nils Erik Wickberg, Bruuno Kivisalo, Hans Georg Blomberg, Erkki Voipio, Pekka Antti Olavi Jaaho, Unto Kalervo Korhonen, Aimo Kustaa Mikkola, Henrik Karl Johan Ryti, Yrjö Aulis Uramo Blomstedt, Kalervo Johannes Savolainen, Pekka Kivalo, Viljo Veli Castrén, Jaakko Olavi Murto, Olavi Johannes Harva, Reino Sakari Halonen, Esko Sakari Suhonen, Martti Olavi (Olli) Kivinen, Veikko Vihtori Linnaluoto, Eero Mikael Kivimaa, Osmo Veijo Jaskari, Martti Eelis Tiuri, Olli Kristian Lokki, Jan-Erik Jansson, Niilo Erik Ryti, Aarno Emil Ruusuvaori, Viljo Nikodemus Immonen, Erkki Vilho Niskanen, Olavi Mathias Vuorelainen ja Osmo Heikki Vuorio (1. 4. 1964 lukien).

Rehtori ja vararehtori

Korkeakoulun rehtorina on lukuvuonna 1963—64 ollut professori *Jaakko Jubani Rahola* ja vararehtorina professori *Viljo Nikolai Kuuskoski*.

Hallintokollegi, osastonjohtajat ja osastokollegit

Hallintokollegi, jonka muodostavat rehtori puheenjohtajana, vararehtori ja osastonjohtajat, on kokoontunut 37 kertaa.

Yleisen osaston johtajana on ollut professori *Sten Einar Stenij*. Osastokollegi, jonka muodostavat professorit ja apulaisprofessorit sekä näitä virkoja hoitamaan määrätty henkilöt ynnä muut kollegin jäseniksi määrätty osaston opettajat, on kokoontunut 10 kertaa.

Teknillisen fysiikan osaston johtajana on ollut professori *Pekka Antti Olavi Jaaho*. Osastokollegi on kokoontunut 13 kertaa.

Rakennusinsinööriosaston johtajana on ollut professori *Kalervo Johannes Savolainen*. Osastokollegi on kokoontunut 38 kertaa.

Koneinsinööriosaston johtajana on ollut professori *Torsti Rafael Verkkola*. Osastokollegi on kokoontunut 21 kertaa.

Sähkötekniillisen osaston johtajana on ollut professori *Erkki Voipio*. Osastokollegi on kokoontunut 41 kertaa.

Puunjalostusosaston johtajana on ollut professori *Eero Mikael Kivimaa*. Osastokollegi on kokoontunut 21 kertaa.

Kemianosaston johtajana on ollut professori *Pekka Kivalo*. Osastokollegi on kokoontunut 23 kertaa.

Vuoriteollisuusosaston johtajana on ollut professori *Heikki Malakias Miekkoja*. Osastokollegi on kokoontunut 17 kertaa.

Maanmittausosaston johtajana on ollut professori *Reino Sakari Halonen*. Osastokollegi on kokoontunut 30 kertaa.

Arkkitehtiosaston johtajana on ollut professori *Veli Antero Pernaja*. Osastokollegi on kokoontunut 22 kertaa.

Osakuntien inspektorit

Suomenkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Arvo Ylinen* (31. 12. 1963 saakka) ja professori *Viljo Nikolai Kuuskoski* (1. 1. 1964 lukien).

Ruotsinkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Per-Holger Sahlberg*.

Kanslia

Korkeakoulun sihteerinä on ollut lainopin kandidaatti *Martti Yrjö Olavi Liesto*. Apulaissihteerinä on ollut lainopin kandidaatti *Terttu Tuulikki Ijäs*. Taloudenhoitajana on ollut lainopin kandidaatti *Jouko Kullervo Suuronen*.

III. Opettajat ja opetus

1. Professorinvirat

Virkaanastujaisesitelmät

Lukuvuoden aikana pidettiin seuraavat virkaanastujaisesitelmät:

Syyskuun 17 päivänä 1963:

Paperiteknologian professori *Niilo Erik Ryti* aiheesta: "Paperinvalmistusprosessin hallintamenetelmistä".

Voimalaitosopin ja energiatalouden professori *Viljo Nikodemus Immonen* aiheesta: "Katsaus höyryvoimalaitoskehitykseen 1900-luvulla".

Lokakuun 15 päivänä 1963:

Lujuusopin professori *Erkki Vilho Niskanen* aiheesta: "Likimääräisistä laskemismenettelyistä lujuusopin alalla".

Saniteettitekniikan professori *Olavi Mathias Vuorelainen* aiheesta: "Saniteettitekniikka rakennustoiminnassa".

Huhtikuun 28 päivänä 1964:

Tekstiiliteknologian professori *Osmo Heikki Vuorio* aiheesta: "Tekstiilien muuttuva rakenne ja uudet valmistusmenetelmät".

Uusia professorinimityksiä

Tekstiiliteknologian professorinvirkaa hakivat tammikuun 27 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan tohtori *Carl Gösta Silén* ja tekniikan lisensiaatti *Osmo Heikki Vuorio*. Opettajaneuvoston valitseminen asiantuntijain, professorien *Walter Wegenerin* ja *E. Schenkelin*, Saksasta, sekä diplomi-insinöörien *Arvi Jäättelän* ja *Jaakko Ruudun* Suomesta, annettua lausutonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan lokakuun 15 päivänä 1963 julistaa yksimielisesti molemmat hakijat päteviksi hakemaansa virkaan. Tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto yksimielisesti asettaa ensimmäiselle ehdokassijalle tekniikan lisensiaatti *Osmo Heikki Vuorion* ja toiselle ehdokassijalle tekniikan tohtori *Carl Gösta Silénin* sekä esitti virkaehdotuksessaan, että virkaan nimitettäisiin tekniikan lisensiaatti *Osmo Heikki Vuorio*.

Tekniikan tohtori *Carl Gösta Silénin* valitettua ehdollepanoa koskevasta päätöksestä sekä kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvostolta lausunnon valituksesta, käsiteltiin valituskirjelmä sekä tekniikan lisensiaatti *Vuorion* siihen antama vastine opettajaneuvoston istunnossa joulukuun 3 päivänä 1963. Opettajaneuvosto päätti yksimielisesti lausuntonaan ilmoittaa kauppa- ja teollisuusministeriölle pitävänsä tekniikan tohtori *Carl Gösta Silénin* valitusta aiheettomana.

Tasavallan Presidentti nimitti maaliskuun 6 päivänä 1964 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun tekstiiliteknologian professorinvirkaan huhtikuun 1 päivästä 1964 lukien tekniikan lisensiaatti *Osmo Heikki Vuorion*.

Testiiliteknologian professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana 31. 3. 1964 saakka ollut järjestettynä siten, että diplomi-insinööri *Esko Brax* ja tekniikan lisensiaatti *Osmo Vuorio* ovat kumpikin hoitaneet puolet virkaan kuuluvsta opetusvelvollisuudesta.

Rakentamistalouden professorinvirkaa hakivat toukokuun 19 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa rakennusneuvos *Beato Kelopuu* sekä diplomi-insinöörit *Pentti Aleksanteri Lehtomäki*, *Arvo Eino Leino* ja *Lemmitty Salmensaari*. Hakijoista suorittivat diplomi-insinöörit *Lehtomäki* ja *Salmensaari* tekniikan lisensiaatin tutkinnon hakijoille myönnetyn, yhden vuoden pituisen pätevöitymisajan kuluessa. Kesäkuun 25 päivänä 1963 peruutti diplomi-insinööri *Leino* hakemuksensa. Huhtikuun 22 päivänä 1964 peruutti hakemuksensa tekniikan lisensiaatti *Lehtomäki*. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, professorien *David Österbergin* ja *Lennart Rönmarkin* Ruotsista sekä diplomi-insinööri *Alpo Lipan* Suomesta annettua lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 12 päivänä 1964 julistaa yksimielisesti jäljellä olevat hakijat rakennusneuvos *Beato Kelopuun* ja

tekniikan lisensiaatti Lemmitty Salmensaaren päteviksi rakentamistalouden professorinvirkaan. Tehdessään smassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto äänestyksen jälkeen asettaa ensimmäiselle ehdokassijalle tekniikan lisensiaatti Lemmitty Salmensaaren ja toiselle ehdokassijalle rakennusneuvos Beato Kelopuun sekä esitti, että virkaan nimitettäisiin tekniikan lisensiaatti Lemmitty Salmensaari.

Tasavallan Presidentti nimitti elokuun 28 päivänä 1964 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun rakentamistalouden professorinvirkaan syyskuun 1 päivästä 1964 lukien rakennusneuvos *Beato Kelopuun*.

Rakentamistalouden professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukukauden aikana hoitanut tekniikan lisensiaatti *Lemmitty Salmensaari*.

Virkavapaudet

Professori *Aarno Emil Ruusuvuori* on ollut virkavapaana arkkitehtuurin professorinvirasta 2. 12. 1963—15. 1. 1964 välisen ajan sairauden perusteella.

Professori *Reino Sakari Halonen* on ollut virkavapaana fotogrammetrian professorinvirasta 9. 2.—8. 3. 1964 välisen ajan sairauden perusteella. Opetusta ovat virkavapauden aikana hoitaneet tekniikan lisensiaatti *Hilpas Lyytikäinen* ja diplomi-insinööri *Aino Savolainen*.

Professori *Erkki Niskanen* on ollut virkavapaana 1. 4.—30. 4. 1964 välisen ajan, jolloin hän on ollut kutsuttuna FAO:n asiantuntijaksi Chileen. Opetusta ovat virkavapauden aikana hoitaneet professori *Pentti Laasonen*, diplomi-insinööri *Heikki Kutvonen* ja tekniikan lisensiaatti *Matti Ranta*.

Rehtorin opetusvelvollisuuden hoito

Korkeakoulun laivanrakennusopin (laivan teoria) professorin, *Jaakko Juhani Rabolan* oltua määrättynä korkeakoulun rehtoriksi kesäkuun 30 päivään 1964 saakka ja tultua määrätyksi korkeakoulun rehtoriksi edelleen heinäkuun 1 päivänä 1964 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi ovat laivanrakennusopin (laivan teorian) professorinvirkaan kuuluvaa opetusta lukuvuoden aikana hoitaneet professori *Jan-Erik Jansson* ja tekniikan lisensiaatti *Valter Kostilainen*.

Avoimien professorinvirkojen täyttäminen ja hoito

Koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä tammikuun 17 päivänä 1959 päättyneen hakuajan kuudessa diplomi-insinööri *Kosti Johannes Helenius*, tekniikan lisensiaatti *Viljo Nikodemus Immonen*, Doctor of Science *Jukka Lehtinen* ja diplomi-insinööri, Doctor of Philosophy *Ralph Johan Herman Liljelund*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyitymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa viran hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä,

lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Olof Hammar*, Ruotista, *P. Profos*, Sveitsistä ja *Harald Kyrklund*, Suomesta. Asiantuntijain annettua lausuntonsa päätti opettajaneuvosto, vapautettuaan viran hakijat pitämästä näyteluentoa, istunnossaan maaliskuun 13 päivänä 1962 julistaa hakijoista äänestyksen jälkeen tekniikan tohtori Immosen päteväksi hakemaansa virkaan sekä diplomi-insinööri Heleniuksen ja Doctor of Science Lehtisen yksimielisesti sekä diplomi-insinööri, Doctor of Philosophy Liljelundin äänestyksen jälkeen epäpäteviksi hakemaansa virkaan. Tehdessään seuraavassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto asettaa tekniikan tohtori *Viljo Nikodemus Immosen* ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle sekä esitti hänet koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinvirkaan nimitettäväksi.

Diplomi-insinööri, Doctor of Science Ralph Liljelundin valitettua ehdolleepana koskevasta opettajaneuvoston päätöksestä sekä kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvostolta selitystä valituksen johdosta, päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 22 päivänä 1962, pyydettyä tekniikan tohtori Immoselta vastalausunnon valituksen johdosta, äänestyksen jälkeen pitää valitusta aiheettomana. Opettajaneuvoston selitys lähetettiin kauppa- ja teollisuusministeriölle kesäkuun 5 päivänä 1962. Tekniikan tohtori Viljo Immosen peruutettua hakemuksensa koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinvirkaan tultuaan nimitetyksi toiseen teknillisen korkeakoulun professorin virkaan, kumosi valtioneuvosto toukokuun 30 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä opettajaneuvoston maaliskuun 13 päivänä 1962 tekemän virkaehdotuksen sekä palautti asian ainoan jäljellä olevan hakijan, diplomi-insinööri, Doctor of Philosophy Ralph Liljelundin osalta uudelleen opettajaneuvoston käsiteltäväksi.

Opettajaneuvosto päätti istunnossaan lokakuun 29 päivänä 1963 äänestyksen jälkeen julistaa diplomi-insinööri, Doctor of Philosophy Ralph Johan Herman Liljelundin epäpäteväksi koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinvirkaan, eikä virkaehdotusta viran täyttämiseksi tehty.

Tohtori Liljelundin valitettua opettajaneuvoston päätöksestä sekä kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvostolta lausunnon valituksesta, käsiteltiin valituskirjelmä opettajaneuvoston istunnossa joulukuun 17 päivänä 1963. Opettajaneuvosto päätti äänestyksen jälkeen pitää valitusta aiheettomana.

Valtioneuvosto hylkäsi maaliskuun 5 päivänä 1964 tekemällään päätöksellä diplomi-insinööri, Doctor of Philosophy Ralph Johan Herman Liljelundin valituksen.

Koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinviran oltua uudelleen haettavana hakivat sitä toukokuun 5 päivänä 1964 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan lisensiaatti *Erkki Antero Rissanen*, diplomi-insinööri *Heikki Olavi Abonen* ja diplomi-insinööri, Doctor of Philosophy *Ralph Johan Herman Liljelund*. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa viran hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *K. A. Meldahl*, Tanskasta, *R. Gregorig* ja *K. Jaroschek*, Saksasta.

Koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinvirkaan kuuluvaa opetusta ovat lukuvuoden aikana hoitaneet professorit *Per-Holger Sahlberg* ja *Viljo Immonen*.

Hydraulisten koneiden professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä maaliskuun 14 päivänä 1964 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Risto Pellervo Koskinen* ja *Risto Pertti Kustavi Perttuli*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien.

Hydraulisten koneiden professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut diplomi-insinööri *Risto Perttuli*.

Metalliopin professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä huhtikuun 11 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa filosofian tohtori *Jaakko Ilmari Salokangas* sekä tekniikan tohtorit *Martti Seppo Sulonen* ja *Veikko Väinö Bruno Valorinta*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista peruutti hakemuksensa tekniikan tohtori *Valorinta* maaliskuun 18 päivänä 1964. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professori *Mats Hillert*, Ruotsista sekä professori *Matti Tikkanen* ja tekniikan tohtori *Gunnar Snellman*, Suomesta.

Metalliopin professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikan tohtori *Martti Sulonen*.

Teknillisen fysiikan professorinviran (perustettu 26. 1. 1962) oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä syyskuun 5 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan tohtorit *Teuvo Kalevi Kohonen* ja *Pentti Emil Mattila* sekä dosentti *Olli Viktor Lounasmaa*. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä Suomen Akatemian jäsen, professori *Erkki Laurila* ja professori *Sverre Westin*, Norjasta.

Teknillisen fysiikan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on heinäkuun 31 päivään 1964 saakka hoitanut dosentti *Olli Lounasmaa* ja siitä edelleen tekniikan lisensiaatti *Eino Tunkelo*.

Teknillisen fysiikan professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä kesäkuun 20 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan tohtorit *Lassi Pekka Hyvärinen* ja *Teuvo Kalevi Kohonen*, dosentti *Olli Viktor Lounasmaa*, professori *Eero Juhani Suoninen* sekä tekniikan lisensiaatit *Pekka Johannes Tarjanne*, *Eino Heikki Tunkelo* ja *Jouko Matti Virkkunen*. Hakijoista peruuttivat hakemuksensa tekniikan lisensiaatti *Tarjanne* maaliskuun 23 päivänä 1964, tekniikan lisensiaatti *Virkkunen* maaliskuun 31 päivänä 1964 ja professori *Suoninen* huhtikuun 1 päivänä 1964. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa viran hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä Suomen Akatemian jäsen, professori *Erkki Laurila* ja professori *Martti Kantola*, Suomesta sekä professori *Harald Wergeland*, Norjasta.

Teknillisen fysiikan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikan tohtori *Teuvo Kohonen*.

Talousoikeuden professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä joulukuun 5 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa lakitieteen lisensiaatti, lainsäädäntöneuvos *Kalevi Airaksinen*, lakitieteen lisensiaatti, varatuomari *Toivo Holopainen* ja lakitieteen lisensiaatti, varatuomari *Ukko Pellervo Kivi-Koskinen*. Hakijat peruuttivat hakemuksensa seuraavasti: Lakitieteen lisensiaatti Holopainen joulukuun 3 päivänä 1963, lakitieteen lisensiaatti Airaksinen ja Kivi-Koskinen molemmat maaliskuun 7 päivänä 1964. Opettajaneuvoston esityksestä päätti kauppa- ja teollisuusministeriö huhtikuun 9 päivänä 1964, että viran hakuunpano saadaan jättää tammikuun 1 päivään 1965 saakka.

Maanmittausosaston esitettyä, että talousoikeuden professorinvirkaan kutsuttaisiin virkaa haettavaksi julistamatta apulaisoikeuskansleri, dosentti *Eero Johannes Manner* päätti opettajaneuvosto istunnossaan heinäkuun 31 päivänä 1964 pyytää asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa siitä onko edellä olevaan menettelyyn riittäviä perusteita, professorit *Arvo Sipilän* ja *Ilmari Melanderin* Suomesta.

Talousoikeuden professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana antanut lakitieteen lisensiaatti *Kalevi Airaksinen* apunaan lainopin kandidaatti *Veli-Matti Metsälampi* ja lakitieteen lisensiaatti *Paul Paavela*.

Kemian koneopin professorinvirka on kauppa- ja teollisuusministeriön suositumuksella ollut lukuvuoden aikana haettavaksi julistamatta. Virkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikan tohtori *Harry Nordén*.

Vaihtuvan professorinviran täyttäminen.

Valtioneuvoston vahvistettua viran opetuslaksiksi tehdassuunnittelun ja korkeakoulun kemian- ja puunjalostusosastojen yhteisesti ehdotettua, että virkaan kutsuttaisiin, sitä haettavaksi julistamatta, korkeakoulun puun kemiallisen teknologian professori *Jaakko Olavi Murto*, oli opettajaneuvosto pyytänyt asiantuntijaksi antamaan lausuntonsa siitä onko riittäviä perusteita kyseiseen menettelyyn diplomi-insinööri *Pentti Hallen* Suomesta. Professori Murron ilmoitettua, ettei hän heikentyneen terveytensä vuoksi katso voivansa ottaa virkaa vastaan esitti opettajaneuvosto korkeakoulun kemianosaston ehdotukseen yhtyen, että viran opetuslaksiksi vahvistettaisiin puukemia. Valtioneuvosto vahvisti huhtikuun 23 päivänä 1964 viran opetuslaksiksi puukemian.

Kemianosaston esitettyä, että puukemian professorinvirkaan kutsuttaisiin virkaa haettavaksi julistamatta University of Washington, Seattle, puukemian apulaisprofessori, filosofian tohtori *Kyösti Vilho Sarkanen* päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 26 päivänä 1964 pyytää asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa siitä onko esitettyyn menettelyyn riittäviä perusteita professorit *Bengt Lindbergin*, Ruotsista ja *Waldemar Jensenin*, Suomesta.

Puukemian professorinvirkaan kuuluvaa opetusta ei lukuvuoden aikana annettu.

2. Apulaisprofessorinvirat

Eroamisia apulaisprofessorinvirasta

Helsingin yliopiston kanslerin nimitettyä maaliskuun 23 päivänä 1964 teknillisen korkeakoulun matematiikan apulaisprofessorin *Eino Olavi (Olli) Tammen* Helsingin yliopiston matematiikan apulaisprofessorinvirkaan tuli tämä virka avoimeksi.

Uusia apulaisprofessorinimityksiä

Fysiikan apulaisprofessorinvirkaa hakivat tammikuun 5 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa filosofian tohtorit *Mårten Brenner*, *Juhani Kantele*, *Jaakko Salokangas* ja *Simo Vihinen* sekä tekniikan lisensiaatit *Teuvo Kohonen* ja *Eino Tunkelo*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista peruuttivat hakemuksensa tekniikan lisensiaatti Tunkelo tammikuun 9 päivänä 1963, filosofian tohtori Salokangas maaliskuun 11 päivänä 1963, filosofian tohtori Kantele maaliskuun 27 päivänä 1963 ja filosofian tohtori Brenner maaliskuun 29 päivänä 1963. Opettajaneuvoston valitsemien kotimaisten asiantuntijain professorien *Martti Kantolan*, *Risto Niinin* ja *Lennart Simonsin* annettua lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 28 päivänä 1963 julistaa molemmat jäljellä olevat viranhakijat päteviksi hakemaansa virkaan, tekniikan tohtori Teuvo Kohosen yksimielisesti sekä filosofian tohtori Simo Vihisen äänestyksen jälkeen. Tehdessään istunnossaan elokuun 1 päivänä 1963 virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto yksimielisesti asettaa tekniikan tohtori Teuvo Kohosen ensimmäiselle ja filosofian tohtori Simo Vihisen toiselle ehdokassijalle sekä esittää virkaan nimitettäväksi tekniikan tohtori Teuvo Kohosen.

Valtioneuvosto nimitti syyskuun 9 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä fysiikan apulaisprofessorinvirkaan syyskuun 16 päivästä 1963 lukien tekniikan tohtori *Teuvo Kalevi Kohosen*.

Fysiikan apulaisprofessorinvirkaa (perustettu 26. 1. 1962) hakivat maaliskuun 31 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa filosofian tohtorit *Juhani Kantele*, *Kaarle Kurki-Suonio*, *Jaakko Salokangas* ja *Simo Vihinen*, tekniikan tohtori *Teuvo Kohonen* ja tekniikan lisensiaatti *Eino Tunkelo*, joille myönnettiin pätevytymisaikaa tammikuun 5 päivään 1963 saakka. Hakijoista peruuttivat hakemuksensa tekniikan lisensiaatti Tunkelo tammikuun 9 päivänä 1963, filosofian tohtori Salokangas maaliskuun 11 päivänä ja filosofian tohtori Kantele maaliskuun 27 päivänä 1963. Opettajaneuvoston valitsemien kotimaisten asiantuntijain, professorien *Martti Kantolan*, *Risto Niinin* ja *Lennart Simonsin* annettua lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan touko-

kuun 28 päivänä 1963 julistaa viran kaikki jäljellä olevat hakijat päteviksi hake-
maansa virkaan, tekniikan tohtori *Teuvo Kohosen* ja filosofian tohtori *Kaarle*
Kurki-Suonion yksimielisesti sekä filosofian tohtori *Simo Vihisen* äänestyksen
jälkeen. Filosofian tohtori *Kurki-Suonion* peruutettua hakemuksensa heinäkuun
15 päivänä 1963 päätti opettajaneuvosto istunnossaan elokuun 1 päivänä 1963
tehdessään virkaehdotuksen viran täyttämiseksi yksimielisesti asettaa ensimmäi-
selle ehdokassijalle tekniikan tohtori *Teuvo Kohosen* ja toiselle ehdokassijalle
filosofian tohtori *Simo Vihisen*. Sen johdosta, että täytettävänä oli saman aikai-
sesti kaksi saman sisältöistä virkaa päätti opettajaneuvosto esittää virkaan nimi-
tettäväksi filosofian tohtori *Simo Vihisen*.

Valtioneuvosto nimitti syyskuun 9 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä
fysiikan apulaisprofessorinvirkaan syyskuun 16 päivästä 1963 lukien filosofian
tohtori *Simo Antero Vihisen*.

Rautatierakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen apulaisprofessorinvirkaa
hakivat toukokuun 29 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-
insinööri *Väinö Kalervo Sumio* ja tekniikan lisensiaatti *Otto Gösta Wahlgren*.
Hakijoista peruutti hakemuksensa joulukuun 13 päivänä 1963 diplomi-insinööri
Sumio. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain rakennusneuvos *Bruno Nie-*
men ja yli-insinööri *Arvo Eino Leinon* annettua lausuntonsa viran jäljellä olevan
hakijan pätevyydestä hakemaansa virkaan, päätti opettajaneuvosto istunnossaan
joulukuun 17 päivänä 1963 vapautettuaan hakijan pitämästä näyteluentoa, julis-
taa yksimielisesti tekniikan lisensiaatti *Otto Gösta Wahlgrenin* päteväksi rauta-
tierakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen apulaisprofessorinvirkaan sekä
tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa yksi-
mielisesti tekniikan lisensiaatti *Otto Gösta Wahlgrenin* ensimmäiselle ja ainoalle
ehdokassijalle sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Valtioneuvosto nimitti joulukuun 30 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä
teknillisen korkeakoulun rautatierakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen
apulaisprofessorinvirkaan tammikuun 1 päivästä 1964 lukien tekniikan lisen-
siaatti *Otto Gösta Wahlgrenin*.

Matematiikan apulaisprofessorinvirkaa hakivat tammikuun 16 päivänä 1963
pättyneen hakuajan kuluessa dosentti, filosofian tohtori *Raimo Armas Lehti*,
filosofian tohtori *Toivo Einari Nieminen* ja dosentti, filosofian tohtori *Jussi*
Ilmari Väisälä. Hakijoista peruutti tohtori *Väisälä* hakemuksensa toukokuun 27
päivänä 1963 ja filosofian tohtori *Nieminen* syyskuun 11 päivänä 1963. Opet-
tajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, professorien *Rolf Nevanlinnan* ja *Gun-*
nar af Hällströmin annettua lausuntonsa viran jäljellä olevan hakijan, dosentti
Lehden pätevyydestä hakemaansa virkaan sekä hakijan pidettyä näyteluentonsa,
päätti opettajaneuvosto istunnossaan maaliskuun 3 päivänä 1964 yksimielisesti
julistaa dosentti *Lehden* päteväksi matematiikan apulaisprofessorinvirkaan sekä
tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksensa viran täyttämiseksi asettaa

yksimielisesti ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle dosentti, filosofian tohtori Raimo Armas Lehden sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Valtioneuvosto nimitti huhtikuun 23 päivänä 1964 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun matematiikan apulaisprofessorinvirkaan kesäkuun 1 päivästä 1964 lukien dosentti, filosofian tohtori *Raimo Armas Lehden*.

Matematiikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusvelvollisuutta on joulukuun 31 päivään 1963 saakka hoitanut filosofian tohtori *Harri Rikkonen* sekä tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toukokuun 31 päivään 1964 saakka filosofian tohtori *Harri Rikkonen* ja dosentti, filosofian tohtori *Raimo Lehti* yhdessä.

Mekaanisen teknologian apulaisprofessorinvirkaa hakivat huhtikuun 11 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Osmo Eero Huhtamo* ja *Reino Olavi Riihimäki*. Tammikuun 13 päivänä 1964 peruutti hakemuksensa diplomi-insinööri Riihimäki. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain yli-insinööri *Hans Brandersin* ja diplomi-insinööri *Arno Sarasteen* annettua lausuntonsa viran hakijan, diplomi-insinööri Huhtamon pätevyydestä hakemaansa virkaan ja hänen pidettyä näyteluentonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan helmikuun 4 päivänä 1964 julistaa yksimielisesti diplomi-insinööri Huhtamon päteväksi mekaanisen teknologian apulaisprofessorinvirkaan sekä tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa yksimielisesti diplomi-insinööri *Osmo Eero Huhtamon* ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle ja ehdottaa hänet virkaan nimitettäväksi.

Valtioneuvosto nimitti huhtikuun 23 päivänä 1964 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun mekaanisen teknologian apulaisprofessorinvirkaan kesäkuun 1 päivästä 1964 lukien diplomi-insinööri *Osmo Eero Huhtamon*.

Avoinna olevien apulaisprofessorinvirkojen täyttäminen ja hoito

Sähkötekniikan (perusopetus) apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä syyskuun 29 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Pekka Olavi Koski*, *Otso Vilho Pöyhönen*, *Sergei Rajainen* ja *Olli Sakari Ristaniemi* sekä tekniikan lisensiaatti *Matti Olavi Tuuri*. Hakijoista peruutti diplomi-insinööri Koski hakemuksensa lokakuun 24 päivänä 1963. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, tekniikan lisensiaatti *U. A. Luodon*, sekä diplomi-insinöörien *Timo Kytöniemen* ja *Martti Laurilan* annettua lausuntonsa viran hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan heinäkuun 31 päivänä 1964 yksimielisesti julistaa hakijoista diplomi-insinöörit *Otso Vilho Pöyhösen*, *Sergei Rajaisen* ja *Olli Sakari Ristaniemen* epäpäteviksi sekä tekniikan lisensiaatti *Matti Olavi Tuurin* päteväksi hakemaansa virkaan. Tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto yksimielisesti asettaa ensimmäiselle ja ainoalle ehdokas-

sijalle tekniikan lisensiaatti Matti Olavi Tuurin sekä ehdottaa hänet virkaan nimitettäväksi.

Viran täyttäminen on vielä valtioneuvoston käsiteltävänä.

Sähkötekniikan (perusopetus) apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikan lisensiaatti *Matti Olavi Tuuri*.

Koneenrakennusopin (kone-elimet) apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä maaliskuun 31 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Yrjö J. Cl. Collan*, *Osmo Eero Huhtamo*, *Esa Alvar Kuronen* ja siviili-insinööri *Oskari Valdemar Levanti*. Hakijoista peruutti diplomi-insinööri Kuronen hakemuksensa joulukuun 5 päivänä 1962. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, tekniikan tohtori *Martti Vainion* ja diplomi-insinööri *Uolevi Konttisen* annettua lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä hakemaansa virkaan ja hakijain pidettyä näyteluentonsa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan helmikuun 4 päivänä 1964 julistaa hakijoista diplomi-insinöörit *Yrjö J. Cl. Collanin* ja siviili-insinööri *Oskari Valdemar Levantin* yksimielisesti epäpäteviksi sekä diplomi-insinööri *Osmo Eero Huhtamon* päteväksi hakemaansa virkaan. Tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto yksimielisesti asettaa ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle diplomi-insinööri *Osmo Eero Huhtamon* sekä ehdottaa hänet virkaan nimitettäväksi. Tultuaan nimitetyksi mekaanisen teknologian apulaisprofessorinvirkaan peruutti diplomi-insinööri *Huhtamo* hakemuksensa.

Koneenrakennusopin (kone-elimet) apulaisprofessorinviran oltua uudelleen haettavana hakivat sitä toukokuun 30 päivänä 1964 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Kauko Johannes Aho*, *Veikko Olavi Abonen*, *Gunnar Jaakko Kristola* ja *Niilo Heikki Teeri* sekä tekniikan lisensiaatti *Tuomo Ylä-Jääski*. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä tekniikan tohtori *Martti Vainio* ja diplomi-insinööri *Uolevi Konttinen* Suomesta.

Koneenrakennusopin (kone-elimet) apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta ovat lukuvuoden aikana hoitaneet diplomi-insinöörit *Aimo Pere* ja *Osmo Huhtamo*.

Lämpötekniikan ja koneopin apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna haki sitä huhtikuun 11 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Yrjö J. Cl. Collan*. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain professori *Henrik Rytin* ja diplomi-insinööri *Bjarne Huldénin* annettua lausuntonsa hakijan pätevydestä hakemaansa virkaan sekä hänen pidettyään näyteluenton päätti opettajaneuvosto istunnossaan helmikuun 4 päivänä 1964 yksimielisesti julistaa diplomi-insinööri *Yrjö J. Cl. Collanin* epäpäteväksi lämpötekniikan ja koneopin apulaisprofessorinvirkaan eikä virkaehdotusta viran täyttämiseksi tehty.

Lämpötekniikan ja koneopin apulaisprofessorinviran oltua uudelleen haetta-

vaksi julistettuna hakivat sitä toukokuun 30 päivänä 1964 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan lisensiaatit *Erkki Antero Rissanen* ja *Eero Jubo Ilmari Kurki-Suonio*, diplomi-insinöörit *Veikko Olavi Abonen* ja *Nils Erik Fagerholm* sekä Sc. D. *Jukka Artturi Lehtinen*, jolle myönnettiin yhden vuoden pätevyöitymisaika hakuajan päättymisestä lukien.

Matematiikan apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna haki sitä toukokuun 21 päivänä 1964 päättyneen hakuajan kuluessa filosofian lisensiaatti *Harri Lonka*, jolle myönnettiin yhden vuoden pätevyöitymisaika hakuajan päättymisestä lukien.

Matematiikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta ovat lukuvuoden aikana hoitaneet professori *Lauri Myrberg* ja apulaisprofessori *Martti Tikka*.

Virkavapaudet

Apulaisprofessori *Eino Olavi (Olli) Tammi* on ollut virkavapaana matematiikan apulaisprofessorinvirasta syyskuun 1 päivästä 1963 lukien maaliskuun 23 päivään 1964 saakka matemaattisten tutkimusten suorittamista varten Standordin yliopistossa USA:ssa, jolloin hänet nimitettiin Helsingin yliopiston matematiikan apulaisprofessorinvirkaan. Opetusta ovat virkavapauden aikana hoitaneet professori *Lauri Myrberg* ja apulaisprofessori *Martti Tikka*.

Apulaisprofessori *Teuvo Kalevi Kohonen* on ollut virkavapaana fysiikan apulaisprofessorinvirasta syyskuun 16 päivästä 1963 lukien lukuvuoden loppuun ollessaan määrättynä hoitamaan teknillisen fysiikan professorinvirkaa. Opetusta ovat virkavapauden aikana hoitaneet tekniikan lisensiaatti *Eino Tunkelo* ja diplomi-insinööri *Kari Varsila*.

Apulaisprofessori *Raimo Lehti* on ollut virkavapaana puolesta matematiikan apulaisprofessorinvirasta kesäkuun 1 päivästä 1964 lukien heinäkuun 31 päivään 1964 saakka. Puolta matematiikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluvasta opetuksesta on virkavapauden aikana hoitanut filosofian tohtori *Harri Rikkonen*.

3. Dosenttinitykset

Tekniikan tohtori *Yrjö Arvolan* anottua, että hänet määrättäisiin optiikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto, teknillisen fysiikan osaston puollettua anomusta sekä professorien *Lennart Simonsin* ja *Lauri Pimiän* pidettyä yhteisessä asiantuntijalausunnossaan tohtori Arvolaa pätevänä mainitun aineen dosentiksi sekä vapautettuaan hakijan pitämästä näyteluentoa, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tekniikan tohtori *Yrjö Arvola* määrättäisiin optiikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi syyskuun 5 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä tekniikan tohtori *Yrjö Arvolan* optiikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun syyskuun 16 päivästä 1963 lukien.

Tekniikan lisensiaatti *Pekka Johannes Tarjanteen* anottua, että hänet määrättäisiin teoreettisen fysiikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto teknillisen fysiikan osaston puollettua anomusta ja professori *Risto Niinin* pidettyä asiantuntijalausunnossaan lisensiaatti Tarjannetta pätevänä mainitun aineen dosentiksi sekä vapautettuaan hänet pitämästä näyteluentoa, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tekniikan lisensiaatti *Pekka Johannes Tarjanne* määrättäisiin teoreettisen fysiikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi marraskuun 9 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä tekniikan lisensiaatti *Pekka Johannes Tarjanteen* teoreettisen fysiikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun joulukuun 1 päivästä 1963 lukien.

Filosofian tohtori *Urpua Kustaa Johannes Soverin* anottua, että hänet määrättäisiin rakennusgeologian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto rakennusinsinööriosaston puollettua anomusta sekä professorien *K. V. Helenelundin* ja *Aimo Mikkolan* pidettyä yhteisessä lausunnossaan tohtori Soveria pätevänä mainitun aineen dosentiksi sekä vapautettuaan hakijan pitämästä näyteluentoa, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että filosofian tohtori *Urpua Kustaa Johannes Soveri* määrättäisiin rakennusgeologian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi helmikuun 2 päivänä 1964 tekemällään päätöksellä filosofian tohtori *Urpua Kustaa Johannes Soverin* rakennusgeologian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun maaliskuun 1 päivästä 1964 lukien.

Tekniikan tohtori *Sauli Häkkisen* anottua, että hänet määrättäisiin työpsykologian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto koneinsinööriosaston puollettua anomusta sekä professorien *Kullervo Rainion* ja *Obto Oksalan* pidettyä asiantuntijalausunnoissaan tohtori Häkkistä pätevänä mainittuun dosenttuuriin sekä hänen pidettyä näyteluentonsa, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tekniikan tohtori *Sauli Häkkinen* määrättäisiin työpsykologian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi kesäkuun 1 päivänä 1964 tekemällään päätöksellä tekniikan tohtori *Sauli Häkkisen* työpsykologian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun kesäkuun 1 päivästä 1964 lukien.

Tekniikan tohtori *Kalle-Heikki Korhosen* anottua, että hänet määrättäisiin maarakennusmekaniikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto rakennusinsinööriosaston puollettua anomusta ja professori *K. V. Helenelundin* pidettyä asiantuntijalausunnossaan tohtori Korhosta pätevänä mainitun aineen dosenttuuriin sekä hakijan pidettyä näyteluentonsa, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tekniikan tohtori *Kalle-Heikki Korhonen* määrättäisiin maarakennusmekaniikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi kesäkuun 1 päivänä 1964 tekemällään päätöksellä tekniikan tohtori *Kalle-Heikki Korhosen* maarakennusmekaniikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun kesäkuun 1 päivästä 1964 lukien.

Eroamisia dosentuurista

Kauppa- ja teollisuusministeriö myönsi kesäkuun 15 päivänä 1964 tekemälleen päätöksellä professori Väinö K. Veijolalle omasta pyynnöstä eron teknillisen korkeakoulun orgaanisen kemian dosentuurista kesäkuun 15 päivästä 1964 lukien.

4. Erikoisopettajat

Hallintokollegin päätöksellä on suoritettu seuraavat toimenpiteet erikoisopetuksen järjestelyssä:

Yleinen osasto

Syyskuun 10 päivänä 1963 määrättiin *mekaniikan ja lujuusoppi I:n* erikoisopettajan toimeen filosofian kandidaatti *Jukka Lehtonen* syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1964 saakka.

Syyskuun 10 päivänä 1963 määrättiin *sovellettu matematiikka I:n* erikoisopettajan toimeen filosofian lisensiaatti *Ossi Taari* syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1963 saakka.

Syyskuun 23 päivänä 1963 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset:

Suullisen esitystaidon erikoisopettajan toimeen logonomi *Antero Aho* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Fysiikka I:n erikoisopettajan tointa hoitamaan diplomi-insinööri *Anders Palmgren* filosofian tohtori J. Fedosowin sairauden ajaksi eli syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään.

Matematiikka I:n opetusta hoitamaan professori *Lauri Myrberg* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1963 saakka.

Matematiikka I:n opetusta hoitamaan filosofian maisteri *Johan Fellman* sekä filosofian kandidaatit *Yngve Lehtosaari* ja *Jarkko Leino* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1963 saakka.

Deskriptiivisen geometrian opetusta hoitamaan filosofian maisteri *Erkki Rosenberg* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1963 saakka.

Lokakuun 14 päivänä 1963 määrättiin Mr. *James Gregory M. A.*, hoitamaan *englanninkielen* opetusta syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1966 saakka.

Marraskuun 25 päivänä 1963 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset

tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1966 saakka:

Fysiikan peruskurssin erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Osmo Ranta*.

Rakennuskemian erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Tenho Sneck*.

Tammikuun 27 päivänä 1964 päätettiin *matematiikan lisensiaattiseminaarin* erikoisopettajan toimeen määrätä filosofian maisteri *Juhani Virkkunen* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1964.

Helmikuun 10 päivänä 1964 päätettiin filosofian kandidaatti *Yngve Lehtosaari* määrätä hoitamaan *matematiikka II:n* opetusta kevätlukukaudella 1964.

Helmikuun 18 päivänä 1964 määrättiin *englanninkielen* erikoisopettajan toimeen *Mr. James Gregory, M. A.*, tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1964.

Toukokuun 19 päivänä 1964 määrättiin *sovellettu matematiikka I:n* rinnakkaiskurssin erikoisopettajan tointa hoitamaan filosofian maisteri *Juhani Virkkunen* syyslukukaudella 1964.

Kesäkuun 8 päivänä 1964 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset:

Matematiikan erikoisopettajan toimeen professori *Lauri Myrberg* kesäkuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1967.

Ammattiopirustuksen erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Erkki Nuutila* kesäkuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1967.

Suullisen esitystaidon erikoisopettajan toimeen logonomi *Antero Aho* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967.

Heinäkuun 31 päivänä 1964 myönnettiin filosofian maisteri *Helvi Hakulinen-Sipilälle* ero *englanninkielen* erikoisopettajan toimesta syyskuun 1 päivästä 1964 lukien.

Samana päivänä määrättiin apulaisprofessori *Eino Olavi (Olli) Tammi* antamaan opetusta *deskriptiivisessä geometriassa* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1964.

Teknillisen fysiikan osasto

Toukokuun 19 päivänä 1964 määrättiin *reaktoriteknikan* erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Bjarne Regnell* syyslukukaudeksi 1964.

Toukokuun 19 päivänä 1964 määrättiin *prosessiteknikan* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Raimo Tuuli* syyskuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Rakennusinsinööriosasto

Tammikuun 20 päivänä 1964 päätettiin *suo-opin* erikoisopettajan toimeen määrätä maatalous- ja metsätieteen tohtori *Juhani Sarasto* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 1 päivään 1964 saakka.

Toukokuun 19 päivänä 1964 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset:

Koneopin erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Pekka Härkönen* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka.

Vesihuoltotekniikan erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Armas Koskenpato* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka.

Asemakaavaopin erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Risto Mäkitalo* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka.

Suo-opin erikoisopettajan toimeen maatalous- ja metsätieteen tohtori *Juhani Sarasto* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka.

Lujuusopin ja rakennusstatikan perusteiden opetusta antamaan diplomi-insinööri *Herman Parland* syyskuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka.

Koneinsinööriosasto

Joulukuun 2 päivänä 1963 myönnettiin kauppatieteen kandidaatti *Onni I. Heikkilälle* ero *markkinoimisopin alkeiden* erikoisopettajan toimesta tammikuun 1 päivästä 1964 lukien.

Joulukuun 2 päivänä 1963 päätettiin *hitsaustekniikan* erikoisopettajan toimeen määrätä diplomi-insinööri *Erkki Vesikivi* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1964 saakka.

Joulukuun 16 päivänä 1963 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset:

Tekstiilien koetuksen erikoisopettajan tointa hoitamaan diplomi-insinööri *Ake Henriksson* kevätlukukaudeksi 1964.

Konepajatekniikka III:n (työnjärjestelytekniikka) opetusta antamaan diplomi-insinööri *Esko Pennanen* kevätlukukaudeksi 1964.

Konepajatekniikka IV:n (paja- ja levytyötekniikka) opetusta antamaan diplomi-insinööri *Toivo Tammisalo* kevätlukukaudeksi 1964.

Tammikuun 20 päivänä 1964 päätettiin *markkinoimisopin alkeiden* erikoisopettajan tointa määrätä hoitamaan filosofian maisteri *Olavi Heinonen* tammi-

kuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin 31 päivään 1964 saakka.

Maaliskuun 24 päivänä 1964 päätettiin *tekstiiliraaka-aineopin* erikoisopettajan toimeen määrätä diplomi-insinööri *Esko Brax* huhtikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin lokakuun 31 päivään 1964 saakka.

Huhtikuun 27 päivänä 1964 myönnettiin tekniikan tohtori *Gösta Silénille* ero *valkaisu- ja värjäysteknologian* erikoisopettajan toimesta kesäkuun 1 päivästä 1964 lukien.

Huhtikuun 27 päivänä 1964 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset: *Autotekniikan* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Mauri Kurki-Suonio*, syyskuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Kuljetustekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Mauri Sormaala* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Veistämötekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Armas Tuomisto* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Huhtikuun 27 päivänä 1964 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka:

Kylmätekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Toivo Lehto*.

Markkinoinnisen alkeiden erikoisopettajan toimeen filosofian maisteri *Olavi Heinonen*.

Teollisuushygienian erikoisopettajan toimeen professori, lääketieteen ja kirurgian tohtori *Leo Noro*.

Vaatetusteollisuusteknologian erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Erkki Vuori*.

Kesäkuun 8 päivänä 1964 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka:

Valkaisu- ja värjäysteknologian erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Liisa Pakkala*.

Appretuuriopin erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Esko Talanterä*.

Sähköteknillinen osasto

Maaliskuun 2 päivänä 1963 määrättiin *radiotekniikka I:n* erikoisopettajan tointa hoitamaan tekniikan tohtori *Pentti Mattila* diplomi-insinööri *Timo Kytöniemen* virkavapauden aikana eli maaliskuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään.

Puunjalostusosasto

Tammikuun 20 päivänä 1964 myönnettiin dosentti, tekniikan tohtori *Olavi Perilälle* ero *selluloosakemian* erikoisopettajan toimesta tammikuun 1 päivästä 1964 lukien.

Samana päivänä määrättiin *selluloosakemian* erikoisopettajan toimeen dosentti, tekniikan tohtori *Erkki Aaltio* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1966.

Kemianosasto

Joulukuun 16 päivänä 1963 määrättiin *analyytinen kemia I:n* erikoisopettajan toimeen dosentti, filosofian tohtori *Olavi Jäntti* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1966 saakka.

Joulukuun 16 päivänä 1963 määrättiin *radiokemian* erikoisopettajan toimeen dosentti, filosofian tohtori *Jorma Miettinen* syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1965 saakka.

Vuoriteollisuusosasto

Tammikuun 28 päivänä 1964 määrättiin *metallioppi I:n* erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Olavi Siltari* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Helmikuun 3 päivänä 1964 myönnettiin tekniikan tohtori *Herman Stigzelukselle* virkavapautta *kaivosmittauksen* erikoisopettajan toimesta tammikuun 1 päivästä 1964 lukien joulukuun 31 päivään 1964 saakka.

Samana päivänä määrättiin *kaivosmittauksen* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Urpo Salo* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Kesäkuun 8 päivänä 1964 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka:

Sovellettu geofysiikka I:n erikoisopettajan toimeen professori *Mauno Puranen*.

Elektronimikroskopian erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Pentti Kettunen*.

Metallioppi I:n erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Olavi Siltari*.

Kesäkuun 8 päivänä 1964 määrättiin *sovellettu geofysiikka III:n* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Toivo Siikarla* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka.

Maanmittausosasto

Lokakuun 14 päivänä 1963 myönnettiin arkkitehti *Pertti Luostarisel*le ero *sovelletun talonrakennusopin* erikoisopettajan toimesta syyskuun 1 päivästä 1963 lukien.

Samana päivänä määrättiin *sovelletun talonrakennusopin* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Eero Väänänen* syyskuun 15 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Marraskuun 25 päivänä määrättiin dosentti *Mauno Kajamaa* luennoimaan *kartografiaa* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1964 saakka.

Huhtikuun 27 päivänä 1964 määrättiin *sovelletun kasvi- ja suotieteen* erikoisopettajan toimeen maatalous- ja metsätieteen tohtori *Juhani Sarasto* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka.

Samana päivänä peruutettiin tohtori *Sarastolle* annettu määräys *kasvitieteen* erikoisopettajan toimeen elokuun 1 päivästä 1964 lukien.

Huhtikuun 27 päivänä 1964 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka:

Maanviljelystalouden erikoisopettajan toimeen professori *Samuli Suomela*.

Maasto- ja maaperäopin erikoisopettajan toimeen maatalous- ja metsätieteen tohtori *Viljo Puustjärvi*.

Metsätalouden erikoisopettajan toimeen maatalous- ja metsätieteen tohtori *Kustaa Kallio*.

Samana päivänä määrättiin *sovelletun talonrakennusopin* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Eero Väänänen*.

Toukokuun 11 päivänä 1964 määrättiin *asemakaavaopin* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Risto Mäkitalo* syyskuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1965 saakka.

Arkkitehtiosasto

Syyskuun 23 päivänä 1963 määrättiin *materiaalin käsittelyopin* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Kaj Englund* kesäkuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Syyskuun 30 päivänä 1963 määrättiin *arkkitehtuuri II:n* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Martti Jaatinen* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Samana päivänä määrättiin *arkkitehtuuri II:n* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Osmo Lappo* heinäkuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Joulukuun 2 päivänä 1963 myönnettiin arkkitehti *Heikki Havakselle* ero arkkitehtuuri I:n erikoisopettajan toimesta tammikuun 1 päivästä 1964 lukien.

Joulukuun 16 päivänä 1963 määrättiin sisustussuunnittelun erikoisopettajan toimeen sisustusarkkitehti *Olli Borg* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1964 saakka.

Tammikuun 20 päivänä 1964 määrättiin arkkitehtuuri I:n erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Arvi Ilonen* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Tammikuun 28 päivänä 1964 määrättiin kartta- ja kiinteistötekniikan perusteiden erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Lauri Kärkkäinen* tammikuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Huhtikuun 13 päivänä 1964 myönnettiin sisustusarkkitehti *Olli Borgille* ero sisustussuunnittelun erikoisopettajan toimesta tammikuun 1 päivästä 1964 lukien.

Toukokuun 11 päivänä 1964 myönnettiin professori *Per-Olof Jarlelle* ero rakennustalouden erikoisopettajan toimesta kesäkuun 1 päivästä 1964 lukien.

Toukokuun 19 päivänä 1964 määrättiin piirustuksen, maalauksen ja kuvasuunnittelun erikoisopettajan toimeen taiteilija *Tor Söderblom* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Kesäkuun 8 päivänä 1964 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1967 saakka:

Arkkitehtuuri I:n erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Arvi Ilonen*.

Asemakaavaopin erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Ahti Korhonen*

Maatalousrakennusten erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Pertti Luostarinen*.

Arkkitehtuuri III:n erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Olof Hansson*.

Kartta- ja kiinteistötekniikan perusteiden erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Lauri Kärkkäinen*.

Rakennusopin erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Maunu Siitonen*.

Samana päivänä määrättiin materiaalin käsittelyopin erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Kaj Englund* elokuun 1 päivästä 1964 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

5. Kursseja

Syyskuun 10 päivänä 1963 määrättiin diplomi-insinööri *Jaakkima Kilpi* pitämään konepajatekniikan opetukseen kuuluvat *tarkkuusmittauskurssit*, käsittäen 24 tuntia luentoja ja 90 tuntia harjoituksia.

Syyskuun 16 päivänä 1963 määrättiin tekniikan lisensiaatti *Pentti Kettunen* pitämään *elektronimikroskopian* erikoiskurssin, käsittäen 30 luentotuntia.

Syyskuun 30 päivänä 1963 määrättiin lukuvuoden 1963—64 aikana pidettä-
väksi seuraavat kurssit:

Filosofian tohtori *Osmo Suolabti* pitämään puun mekaanisen teollisuuden
opintosuunnan oppilaille *puun labosuojausta* koskeva kurssi, käsittäen 8 tuntia
luentoja ja 12 tuntia harjoituksia.

Diplomi-insinööri *Bror Sorsa* pitämään puun mekaanisen teollisuuden opinto-
suunnan oppilaille *vanerin liimausta* koskeva kurssi, käsittäen 12 tuntia luentoja
ja 25 tuntia harjoituksia.

Tekniikan lisensiaatti *Osmo Liiri* pitämään puun mekaanisen teollisuuden
opintosuunnan oppilaille *lastulevyn ja kuitulevyn* valmistusta koskeva 10 luento-
tuntia käsittävä luentosarja.

Lokakuun 15 päivänä 1963 määrättiin diplomi-insinööri *Jukka Vuorinen*
pitämään rakennusinsinööriosastossa 6 tuntia käsittävä vapaaehtoinen luentosarja
vesirakennuksen betoniteknologiasta.

Lokakuun 28 päivänä 1963 määrättiin diplomi-insinööri *Juhani Boreninus* pitä-
mään rakennusinsinööriosaston ja arkkitehtiosaston oppilaille 12 luentotuntia
käsittävän *akustiikan* kurssi.

Maaliskuun 2 päivänä 1964 määrättiin insinööri *Risto Mäenpää* pitämään
arkkitehtiosaston III vuosikurssin oppilaille 10 luentotuntia käsittävä *sähkö-
asennuskurssi*.

Maaliskuun 24 päivänä 1964 määrättiin tekniikan lisensiaatti *Pentti Kettunen*
pitämään huhti-toukokuun 1964 aikana 12 luentotuntia käsittävä *elektroni-
mikroskopian* kurssi.

6. Assistentit

Eri osastoilla ovat vanhempien ja nuorempien sekä tuntiassistenttien luku-
määrät olleet seuraavan taulukon mukaiset:

	Vanhemmat ja nuoremmat assistentit		Tuntiassistentit	
	syysl.	kevätl.	syysl.	kevätl.
Teknillisen fysiikan osasto	7	11	6	2
Rakennusinsinööriosasto	1	2	29	28
Koneinsinööriosasto	14	16	38	28
Sähköteknilinen osasto	10	11	62	51
Puunjalostusosasto	6	6	10	2
Kemiosasto	15	16	20	18
Vuoriteollisuusosasto	3	5	16	15
Maanmittausosasto	2	3	26	23
Arkkitehtiosasto	2	3	23	24
Yleinen osasto	9	12	69	45
	69	85	299	236

Tämän lisäksi korkeakoulussa on ollut 6 tutkimusassistenttia.

7. Ulkomaiset luennoitsijat

Seuraavat ulkomaiset luennoitsijat ovat pitäneet korkeakoulussa luentoja ja esitelmää:

Gliwicen teknillisen korkeakoulun professori *Zbigniew Budzianowski* piti lokakuun 2 päivänä 1963 esitelmän aiheesta "Wohnungsbausicherung gegen Bergschäden".

Budapestin teknillisen korkeakoulun professori *László Palotás* piti lokakuun 23 päivänä 1963 esitelmän aiheesta "Schubsicherheit und die Bruchtheorie".

Dosentti *Olga Jeliscjeva* Leningradista luennoi helmikuun 11 päivänä 1964 kansantalouden suunnittelusta Neuvostoliitossa.

Professori *Edvard Inti* Tallinnasta luennoi helmikuun 12 päivänä 1964 Neuvosto-Eestin teollistamisesta.

Moskovan rakennusteknillisen korkeakoulun insinöörigeologian professori *N. Denissov* piti helmikuun 13 päivänä 1964 esitelmän aiheesta "Saviluiskien pitkäaikainen vakavuus".

Professori, tri-ins. *Albrecht* Stuttgartista piti maaliskuun 13 päivänä 1964 esitelmän aiheesta "Streiflichter durch unsere Arbeiten an der Forschungs- und Materialprüfungsanstalt der Technischen Hochschule Stuttgart".

Prahan teknillisen korkeakoulun vararehtori, professori *A. Veverka* piti huhtikuun 23 päivänä 1964 esitelmän aiheesta "Ionisationsvorgänge in Hochspannungseinrichtungen".

Arkkitehti *D. C. Thornley* Manchesterin Yliopistosta luennoi huhtikuun 21 päivänä 1964 aiheesta "Keski-Euroopan maisemansuunnittelu".

Professori *James Gibbons* USA:sta piti huhtikuun 22 päivänä 1964 luennon aiheesta "Graphical Analysis of the V-I. Characteristics of PNP Devices".

Arkkitehti BDA, Dr. Ing. *Bernhard Klemm* Dresdenistä piti toukokuun 11 päivänä 1964 luennon aiheesta "Altstadtsanierung von Görlitz" ja toukokuun 13 päivänä 1964 aiheesta "Altstadtsanierungen mit Beispielen aus verschiedenen Ländern".

Chalmersin teknillisen korkeakoulun professori *Hjalmar Granholm* piti toukokuun 13 päivänä 1964 esitelmän aiheesta "Svetsade plåtbalkar med tunt liv".

Dosentti, tri-ins. *Zygmunt Golebiowski*, Technical University of Szczecin, piti kesäkuun 16 päivänä 1964 esitelmän aiheesta "Die Probleme der Sicherheitskoeffizienten der Holzkonstruktionen".

Tohtori *Stanley S. Hanna*, Stanford University, California luennoi kesäkuun 17 päivänä 1964 Mässbauerin-ilmioistä.

Fulbright-luennoitsija, professori *Endrik Noges* piti kevätlukukaudella 1964 luentokurssin "Non-linear Control Systems" vaihtoehtoisena aiheena teknillisen fysiikan osaston ja sähköteknillisen osaston oppilaille.

8. Reaktorilaboratorio

Työskentely reaktorilaboratoriossa on sen toisen toimintavuoden kuluessa kiteytynyt ja johtanut jo näkyviin tuloksiin. Toiminta voidaan jakaa kolmeen osaan: tutkimustyöhön, koulutukseen ja radioaktiivisten isotooppien valmistukseen.

Tutkimustyössä on keskitytty lentoaikamittauksilla suoritettuihin neutronien termalisoitumis- ja vaikutusalatutkimuksiin. Kokeellisia menetelmiä ja laitteita on kehitetty ja erityistä painoa on pantu instrumentaalisten tekijöiden tarkkaan selvittämiseen. Lisäksi on tutkittu säteilyvaurioita puolijohteissa ja puolijohteista valmistetuissa elektronisissa komponenteissa. Reaktorifysikaalisesta työskentelystä mainittakoon TRIGA-reaktorin kineettisten ominaisuuksien selvittäminen reaktorikohinamittausten ja analogiakonelaskujen avulla. Tutkimuslaitteisto lisääntyi vuoden kuluessa laboratorion omin voimin rakennetulla neutronidiffraktometrillä.

Reaktorilla on kertomusvuoden aikana tehty yli 200 säteilytystä, joista huomattava osa muille korkeakouluille sekä teollisuudelle. Aktivaatioanalyysiä on kehitetty ja siitä on muodostunut suuriarvoinen palvelumuoto ulkopuolisille.

Koulutustoiminta on jatkunut suunnitelmien mukaisesti. 48 teknillisen fysiikan osaston sekä 14 koneinsinööri-osaston opiskelijaa on saanut koulutusta reaktorilla. Reaktorilaboratoriossa on myös tehty useita diplomi- ja tekniikan lisen-siaattitöihin liittyviä mittauksia.

Kesällä 1964 saapui Neuvostoliitosta n. 34 kg uraania uutta alikriittillistä reaktoria varten. Tämän uranimäärän vastaanottotarkastus ja varastointi suoritettiin reaktorilaboratoriossa.

Reaktorilaboratorion asiantuntijatoimikunta, jonka tehtävänä on toimia laboratorion sekä maan korkeakoulujen ja elinkeinoelämän välisenä yhdyssiteenä, kokoontui 3 kertaa. Asiantuntijatoimikunnan puheenjohtajana on toiminut prof. L. Simons (Helsingin yliopisto) sekä jäsenenä prof. P. Haapala (Outokumpu Oy), prof. V. Hovi (Wihurin fysiikantutkimuslaitos), toim. joht. S. Hultin (Ekono), prof. P. Jauho (teknillinen korkeakoulu), prof. P. Kivalo (teknillinen korkeakoulu), prof. P. Roine (Helsingin yliopisto) ja prof. V. Veijola (Oulun yliopisto).

Reaktorilaboratorion turvallisuuskomitea, jonka tehtävänä on antaa laboratorionjohtajalle lausuntoja reaktorin käytön turvallisuutta koskevista kysymyksistä, kokoontui 3 kertaa. Komitean puheenjohtajana on toiminut prof. E. Laurila sekä jäsenenä prof. K. Salimäki (Säteilyfysiikan laitos), tekn. lis. B. Regnell, tekn. lis. A. Vuorinen ja dipl.-ins. H. Koskinen. Kokouksissa on annettu lausuntoja mm. polttoaine-elementtien tarkastusmenetelmästä, vaurioituneen elementin käsittelystä, kylmäneutronilaitteiston turvallisuudesta, vedyn käsittelystä reaktorihallissa sekä työluopakaavakkeen muodosta.

Reaktorilaboratoriossa ovat vakinaisen henkilökunnan lisäksi työskennelleet seuraavat Atomienergianeuvottelukunnan tutkijat: dipl.-ins. B. Bärs, dipl.-ins.

S. Hangasmaa, dipl.-ins. P. Hiismäki, dipl.-ins. H. Kalli, dipl.-ins. J. Kuusi, dipl.-ins. J. Oravainen, dipl.-ins. A. Palmgren, dipl.-ins. A. Tamminen, dipl.-ins. T. Toivanen ja tekn. lis. E. Tunkelo.

9. Insinöörien täydennyskoulutus

Liikkeenjohdollinen täydennyskoulutus

Teknillinen korkeakoulu, Kauppakorkeakoulu ja Svenska Handelshögskolan järjestivät nyt kuudennen kerran Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön kanssa ja johdolla liikkeenjohdollisen täydennyskurssin opintonsa päättäneille, liikkeenjohdollista kokemusta saaneille insinööreille ja muunkinlaisen peruskoulutuksen omaaville henkilöille.

Kurssi oli kolmijaksoinen, internaattikurssin luontoinen. Ohjelma oli seuraava:

- I jakso, 3 viikkoa elo-syyskuun vaihteessa
  - Liikkeenjohdon tehtävät ja yrityksen tavoitteet
  - Yrityksen organisaatio
  - Henkilöhallinta
- II jakso, 2 viikkoa tammikuussa
  - Markkinoinnin johto
- III jakso, 3 viikkoa kesäkuussa
  - Tuotannon johto
  - Taloudellinen suunnittelu ja valvonta
  - Liikkeenjohto ja muuttuva yhteiskunta

Opetus kursseilla tapahtui luentojen ja käytännön esimerkkejä tutkivien ryhmäkokousten avulla, ja ns. Case-menetelmä oli runsaasti käytössä. Kurssien johtajana toimi professori *Jaakko Honko*.

10. Televisiotoiminta

Sähkölaboratoriolle rakennetuilla televisiolaitteilla jatkuivat lukukauden aikana tutkimus- ja opetustyöt. Lisäksi Oy Tesvisio Ab:n studiot Insinööritalolla olivat opiskelijoiden työskentelypaikkana. Ohjelmatoiminnan tuotto syyskaudelta -63 oli 7 500 mk Tekniikan Edistämissäätiön erikoisrahastoon. Työskentelyyn osallistui lukuvuoden aikana useita kymmeniä opiskelijoita.

Edellisenä keväänä laajentunutta Oy Tesvisio Ab:n ns. Tes-verkkoa, johon kuuluivat Tampereen ja Turun lähetasemat sekä niitä yhdistävä linkkiverkosto, oli tarkoitus jatkuvasti täydentää rakenteilla, joiden valmistaminen liittyisi korkeakoulun radiolaboratoriolla opiskelijoiden suorittamiin tutkimustöihin. Tähän toimintaan tuli kuitenkin keskeytys, kun ohjelmayhtiö ei voinut pitää suuresti

laajentunutta toimintaansa tasapainossa. Se joutui jo syksyllä taloudellisiin vaikeuksiin ja yhtiön omistajat katsoivat tammikuussa -64 olevansa pakotettuja myymään osakkeensa Oy Yleisradio Ab:lle.

Vuodesta 1954 jatkunut televisiokokeilu ja tutkimus oli yli sadalle opiskelijalle antanut tilaisuuden syventyä sekä käytännössä että teoriassa nopeasti kehittyviin laitteisiin, olla niitä rakentamassa ja käyttämässä ja toteamassa että yritteliäisyydellä, huolella ja hellittämättömillä ponnisteluilla voitiin myös nopeasti päästä korkealuokkaisiin tuloksiin. Erikoisesti on mainittava aikaisessa vaiheessa suoritettut väritelevisiokokeilut ja esittelyt, joita on järjestetty korkeakoulun ulkopuolisillekin henkilöille. Työskentelyssä saatiin myös arvokkaita kokemuksia katselualueiden laidoilla suoritetuista kenttävoimakkuus- ja häiriömittauksista.

Televisiotoimintaan liittyneitä diplomitoita on ollut yhteensä 20. Lisäksi on suoritettu huomattava määrä IV vuosikurssin erikoistöitä samasta aihepiiristä. Toiminnan järjestely salli myös vuosittain huomattava lukuisten opiskelijajoukkojen mukanaolon jatkuvassa työskentelyssä. Kaikki televisiotyöskentely palveli korkeakoulun toiminnan tunnetuksi tekemisessä. Korkeakoulu sai tämän kautta runsaasti lahjoituksia työn tukemiseksi, varsinkin toiminnan alkuaikoina. Tutkimussuunnitelmissa olleet monet tehtävät, joita ei vielä ole suoritettu, jäivät odottamaan muuttuneessa tilanteessa avautuvia mahdollisuuksia.

IV. Suoritetut tutkimukset

1. Tekniikan tohtorin arvo ja väitöstilaisuudet

Tekniikan tohtorin arvo on myönnetty seuraaville tekniikan lisensiaateille heidän suoritettuaan asetuksen mukaisen väitöskirjatyön:

Joulukuun 3 päivänä 1963 tekniikan lisensiaatti *Eero Arvi Bycklingille*, f-os.; väitöskirja "Occupation Number Representation in Classical Statistical Mechanics" tarkastettiin marraskuun 9 päivänä 1963; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professori *L. Rosenfeld* ja *P. Lipas*, Ph. D.

Maaliskuun 3 päivänä 1964 tekniikan lisensiaatti *Markku Berndt Veikko Mannerkoskelle*, v-os.; väitöskirja "On the Decomposition of Austenite in a 13 per cent Chromium Steel" tarkastettiin helmikuun 8 päivänä 1964; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat filosofian tohtori *Eliel Lähteenkorva* ja tekniikan tohtori *Sakari Heiskanen*.

Maaliskuun 24 päivänä 1964 tekniikan lisensiaatti *Osmo Juhani Liirille*, p-os.; väitöskirja "Lastulevyn puuraaka-aine. Tutkimuksia suomalaisen puuraaka-aineen eräiden ominaisuuksien merkityksestä valmistettaessa kolmikerroksista laakapuristettua lastulevyä", tarkastettiin tammikuun 18 päivänä 1964; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professorit *Feliks Siimes* ja *Eero Kivimaa*.

Toukokuun 12 päivänä 1964 tekniikan lisensiaatti *Carl Adalbert Enebackille*, ke-os.; väitöskirja "Synthetic, spectrophotometric and potentiometric studies with reference to the tautomeric nature of 2-benzyl-2-hydroxycoumaran-3-ones" tarkastettiin joulukuun 5 päivänä 1963; virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat apulaisprofessori *Jarl Gripenberg* ja dosentti *J. J. Lindberg*.

2. Tekniikan lisensiaatin tutkinto

Tekniikan lisensiaatin arvon ovat saaneet seuraavat diplomi-insinöörit ja arkkitehdit suoritettuaan asetuksen mukaiset tutkinnot:

Lokakuun 15 päivänä 1963 *Eero Tapio Kajosaari* r-os., *Jussi Kalevi Rastas* ke-os ja *Olavi Johannes Siltari* ko-os., lokakuun 29 päivänä 1963 *Anni Björklund* ke-os. ja *Heikki Antti Ylmeri Hiidenheimo* r-os., joulukuun 17 päivänä 1963 *Jussi Matti Ilmari Hyyppä* r-os. ja *Eero Juho Ilmari Kurki-Suonio* ko-os., helmikuun 4 päivänä 1964 *Lauri Olavi Pitkäkoski* r-os., maaliskuun 3 päivänä 1964 *Teuvo Armas Kalervo Ilmonen* ke-os., huhtikuun 7 päivänä 1964 *Johan Pentti Marcus Nikkanen*, BAE, ko-os., toukokuun 12 päivänä 1964 *Olavi Laijaari* a-os. ja *Tuomo Ylä-Jääski* ko-os., toukokuun 26 päivänä 1964 *Kaj Rainer Lilius* v-os. ja *Helmer Sven Torvald Westerholm* ko-os., toukokuun 29 päivänä 1964 *Martti Mikael Kaila* y-os. ja *Veijo Antti Kaksonen* m-os., heinäkuun 31 päivänä 1964 *Björn Torvald Cronhjort* f-os. ja *Aarno Ossi Klemola* ke-os.

3. Diplomi-insinöörin ja arkkitehdin tutkinnot

Lukuvuonna 1963—64 suoritti korkeakoulussa loppututkinnon teknillisen fysiikan osastolla (f-os.) 15, rakennusinsinööriosastolla (r-os.) 77, koneinsinööriosastolla (ko-os.) 65, sähköteknillisellä osastolla (s-os.) 68, puunjalostusosastolla (p-os.) 16, kemianosastolla (ke-os.) 20, vuoriteollisuusosastolla (v-os.) 16, maanmittausosastolla (m-os.) 22 ja arkkitehtiosastolla (a-os.) 41 eli yhteensä 340 oppilasta. Eri osastoilla suorittivat seuraavat opiskelijat loppututkinnon:

Teknillisen fysiikan osasto:

Jarl Gustav Forstén, *Jaakko Juhani Hannuksela*, *Ilmari Antero Heino*, *Sven-Erik Oskar Hjelt*, *Jaakko Veikko Artturi Ihamuotila* "oivallisesti", *Markku Pekka Antero Isomäki*, *Eino Juhani Kuusi*, *Rolf Bertel Lilja*, *Stig-Olof Londen*, *Tapio Einari Pyykkö*, *Juhani Tapio Rouhesmaa*, *Jorma Tapio Routti* "oivallisesti", *Stig Torsten Stenholm* "oivallisesti", *Turkka Olavi Tuomi*, *Nils Arthur Törnqvist*.

Rakennusinsinööriosasto:

Esko Kalervo Ahrio, Usko Valter Anttikoski, Lars Erik Waldemar Björkstén, Martin Gunnar Bärlund, Kalevi Bruno Falck, Pauli Kalevi Hakamäki, Matti Olavi Hakkarainen, Otto Juhani Hakkila, Lauri Olavi Helenius, Juhani Jaakko Hemminki, insinööri Heikki Pellervo Huuskonen, Seppo Juhani Hyttinen, Seppo Eelis Hyvönen, Esko Sakari Isomäki, Henri Ensio Janhunen, Antti Mikael Jokela, Timo Järvenpää, Risto Ilmari Kangas-Ikkala, Paavo Juhani Karhunen, Asko Antero Kelkka, Teuvo Veikko Viljo Koivu, Juha Veikko Komsa, Kauko Ilmari Koskinen, Harri Juhani Laakso, Seppo Niilo Juhani Laaksonen, Pertti Sakari Lampinen, Lasse Markku Ensio Laune, Vilho Olavi Ensio Lehmönen, Martti Risto Lehtovirta, Ilkka Juhani Leino, Esko Johannes Leppänen, Mauri Tapio Leppänen, Pekka Juhani Leppänen, Jouko Ensio Liimatainen, Rainer Toivo Maijala, Erkki Tuomas Henriikki Melkas, insinööri Mauno Leino Miettinen, Risto Antero Mononen, Juha Antero Mustonen, Markku Olavi Mäkelä, Reino Fredrik Kalervo Niemimaa, Pentti Ilmari Nissinen, Timo Heikki Tapani Nupponen, Stig Axel Bernhard Nylund, Matti Juhani Ojasalo, Lauri Johannes Paakkunainen, Seppo Heikki Juhani Palmu, Pertti Markku Juhani Paukku, Jouko Bernhard Pellosniemi, Veikko Olavi Perttunen, Heikki Pellervo Pukkila, Jouko Uljas Punnonen, Eino Ensio Purje, Jussi Robert Sakari Rahiala, Asko Kalevi Rahikka, Erkki Matias Raimovaara, Pentti Olavi Rantakoski, Jaakko Juhani Rasilainen, Hannu Ensio Reijonaho, Timo Antero Ronkainen, Martti Johannes Roth, Matti Juhani Ruissalo, Jorma William Sihvonen, Pentti Silvennoinen, Eero Juhani Sipilä, Heikki Ilmari Siro, Seppo Kalervo Sirola, Tauno Kullervo Skyttä, Antti Petri Talvitie, insinööri Kaino Asser Typpö, Martti Johannes Uimonen, Olli Pekka Uusitalo, Pekka Toivo Vahala, Anso Ilmari Vauhkonen, Pentti Johannes Vehmas, Ragnar Gustav Mathias Wikström, Osmo Pietari Voutilainen.

Koneinsinööriosasto:

Seppo Ilmari Blom, Axel Viktor Cedercreutz, Pekka Juhani Einamo, Ari Vilhelm Elo, Raili Kirsti Elokorpä, Arto Juhani Eskoli, Reima Akseli Friman, Karl-Erik Gunnar Grandell, Jyrki Uolevi Hasu, Kalevi Helasuo, Heikki Paavali Hovi, Heikki Kullervo Huotari, Martti Juhani Hyypiä, Karin Birgitta Håkansson, Gustaf Carl-Henrik af Hällström, Taisto Juhani Juva, Jukka Henrik Järvi, Erkki Olavi Karjalainen, Sven Olof Pentti Karling, Mariitta Anna Aulikki Kerppola, kapteeni Matti Johannes Kettunen, Esko Juhani Korhonen, Jouni Aslak Koskimies, Seppo Tapani Koskinen, Antti Juhani Kuisma, Seppo Kuparinen, Paavo Kalervo Kuusela, insinööri Esko Olavi Laitinen, Oiva Olavi Leino, Tatu Einari Leinonen, Björn Arthur Vilhelm Lindfors, Helena Margareta Eleonora Mangström, Erkki Ilmari Matikainen, Martti Antti Matikainen, Toivo Raimo Johannes Miettinen, Seppo Olavi Nevalainen, insinööri Erkki Johannes

Niemi, Seppo Olavi Nihtilä, Jukka Erkki Antti Nikula, Reijo Erkki Oskari Nordlund, Lasse Erkki Olavi Palm, Risto Erkki Patomeri, Göran Ejnar von Pfaler, Ilkka Vilhelm Pirvola, Leo Tapani Poikonen, Kurt Einar Pousár, Aapo Kalle Aukusti Raiskila, Antti Raitakari, Ossi Einar Rauno, Paavo Martti Tapio Reinikainen, Asko Sakari Riekkinen, Esko Kalevi Ruuska, Jali Mauri Ruuskanen, Seppo Einari Saarela, Seppo Tapio Sarilo, Leif Rafael Schönberg, Tuula Marjatta Sihvola, Jarmo Remi Johannes Somppi, Erkki Tapani Ström, Juha Pentti Vainikainen, Heikki Antero Vesola, Kalevi Johannes Wikström, Pertti Juhani Virtanen, Veijo Ilmari Virtanen, Toivo Jouni Ilari Vähämäki.

Sähköteknilinen osasto:

Tor Fredrik Ahlstedt, Kurt Robert Alander, Kim Olof Andersson, Martti Mikael Aro, Ernst Carl-Johan Fabritius, Erik Erling Gustavsson, Jarmo Pekka Antero Halko, Seppo Juhani Hamilo, Heikki Ensio Heinonen, Seppo Paavo Juhani Helenius, Toivo Reino Ikävalko, Veikko Tapani Jukkara, Martti Olavi Juvén, Leo Jänönen, Jukka Ilmari Järvinen, Matti Juhani Kaitera, Raimo Juhani Kajander, Jarkko Juhani Kannio, Lars Henrik Karlsson, Ilkka Toivo Ilmari Kaunismaa, Antti Johannes Ketola, Jaakko Simo Antero Kivinen, Kaj Kalevi Juhani Kivinen, Vesa Arijoutsu Kivinen, Väinö Kalevi Kontinen "oivallisesti", Tuomas Urho Ilkka Kotovirta, Paul Jouko Laine, Matti Tapio Lampinen, Pertti Harri Tapani Lehos, Tauno Olavi Leppämäki, Ismo Veikko Ilmari Lindell, Olavi Ensio Lindholm, Krister Bertelsson Lönngren, Folke Gustav Malmgren, Kari Yrjö Ilmari Mannersalo, Lassi Sakari Mannonen, Reijo Rafael Marjanen, Antti Lauri Henriikki Masala, Karl Bertil Miemois, Seppo Kalervo Mononen, Matti Kalevi Mäkelä, Matti Juhani Mäkikangas, Ilkka Kaarlo Tapani Mäntyvaara, Anssi Olavi Nieminen, Nils Christer Olof Nykopp, Anders Georg Olof Nylund, Keijo Olavi Olkkola, Matti Niilo Tapani Ojala, Pentti Johannes Pajunen, Ilmari Peltola, Rae Vireini Perälä, Veikko Päiviö Perälä, Pertti Olavi Pylvänäinen, Pekka Olli Tapani Renkonen, Erkki Tauno Ripatti, Eero Rusila, Seppo Ilmari Räike, Timo Juhani Saarinen, Pekka Tapani Salminen, Pentti Einar Salonen, Sverre Karl Yngve Sandås, Reijo Juhani Sanero, Boris Carolus Segerstahl, Perttu Viljami Simola, Kalevi Ilmari Suominen, Arno Reijo Tanhuanpää, Ingmar Umberto Waltzer, Timo Allan Väinämö.

Puunjalostusosasto:

Eero Kaarlo Alhoniemi, Karl Rainer Gartz, Pentti Kalevi Juvakka, Aulis Antero Kaikkonen, Hannu Rauno Koponen, Pertti Kottila, Matti Juhani Kuusela, Raimo Osmo Joel Laakso, Pentti Kalervo Lahtinen, Väinö Matti Lumme, Tero Ilmari Paajanen, Niilo Matti Pitkänen, Heikki Ilkka Sipilä, Kaarle Pekka Jooseppi Tiitola, Ilkka Johannes Törnwall, Seppo Ilmari Väistö.

Kemianosasto:

Marja Liisa Elo, Maunu Tuomas Haukka, Jouko Olavi Gottlieb Hyömäki, Matti Juhani Ilmonen, Martti Samuli Jänkälä, Seppo Juhani Kilpinen, Leo Karl-Göran Lehtonen, Martti Olavi Louekari, Martti Tapani Luukka, Mikko Mauno Manninen, Jaakko Markus Martikkala, Pertti Juhani Marttinen, Ari Juhani Orko, Timo Edvard Rentto, Yrjö Juhani Salminen, Arto Ilkka Salomaa, Keijo Seppo Pertti Sarkio, Eric Michael Tillander, Kyösti Tapani Vento, Harri Juhani Vitali.

Vuoriteollisuusosasto:

Lauri Elias Kalevi Holappa, Antti Heikki Eljas Jalava, Erkki Juhani Karsunen, Matti Ilmari Ketola, Pertti Antero Kostamo, Antti Lehtola, Veikko Kalervo Manninen, Raimo Tapani Matikainen, Matti Tapani Mattelmäki, Veli Kauko Johannes Määttä, Timo Untamo Niitti, Olli Paasikoski, Erkki Olavi Räsänen, Raimo Allan Rätty, Olli Pekka Sundquist, Tauno Juhani Tirkkonen.

Maanmittausosasto:

Markku Emil Eskolin, Pertti Aulis Feliks Heikkilä, Paavo Veikko Edvard Häkkinen, Jouko Kalervo Jormalainen, Jukka Väinö Karikko, Olavi Einari Kilpelä, Paavo Hannes Kivistö, Jaakko Antero Kniivilä, Heikki Sakari Koskinen, Hannu Einari Kovalainen, Antti Juhani Kuparinen, Sven-Olof Lindfors, Antero Olavi Maisila, Pentti Martimo, Matti Antero Marttila, Seppo Edvard Neuvonen, Pirvo Juhani Pirvola, Pekka Aulis Saksi, Matti Ensio Soiniemi, Kalevi Tontti, Kurt Erik Tåg, Antti Tapio Väre.

Arkkitehtiosasto:

Klas Gustav Ernst Alander, Sirkka Irene Marjatta Anttila, Eero Juhani Askolin, Pentti Antero Auersalo, Clas Ruben Ekebon, Willy Juhani Halminen, Pertti Erik Ingervo, Saara Annikki Juola, Sulo Asser Järvinen, Reetta Leena Katajarinne, Seppo Ilmari Kilpiä, Seppo Iisakki Kontiokari, Heikki Seppo Ilmari Kärävä, Reijo Kalevi Lahtinen, Aarne Atte Einar Launos, Rauol Richard Lehmann, Seppo Sakari Lehto, Juha Ilmari Leiviska "oivallisesti", Bengt-Vilhelm Alexander Levón, Taina Annikki Nurminen, Terttu Hellevi Oivanen, Ritva-Leena Paasi, Ari Ilkka Juhani Pietarinen, Pentti Arimo Piha, Esko Olavi Purho, Eeva-Marja Helena Rantanen, Helmi Helena Salonen, Jorma Juhani Sarjala, Risto Väinö Wilhelm Skogström, Carl-Johan Valdemar Slotte, Kaija Anneli Suonio, Lauri Vellamo Tiihonen, Jaakko Tapio Tolonen, Risto Pekka Turtola, Hirvo Juhani Tyynilä, Marja-Leena Tyynilä, Antti Jaakko Tähtinen, Kerstin Ann-Marie Wangel, Pirkko Marjatta Vasara, Kirsti Anneli Wiik, Pentti Kalevi Väänänen.

V. Opettajaneuvoston ja hallintokollegin asettamat toimikunnat ja niiden antamat lausunnot

1. Opettajaneuvoston asettaman toimikunnan korkeakoulun oppilaiden kulttuuripohjan laajentamiskysymyksen selvittämistä ja ehdotuksen laatimista varten ns. *Studia generalia*-ohjelmasta ovat muodostaneet puheenjohtajana professori *Pentti Kaitera* ja jäseninä professorit *Jaarli Jaubiainen* ja *Obto Oksala*. *Studia generalia*-luentoja ei ole järjestetty.

2. Toukokuun 12 päivänä 1964 valitsi opettajaneuvosto kirjastotoimikuntaan puheenjohtajaksi professori *S. E. Stenij'n* ja jäseniksi professorit *Olavi Erämetsän*, *Obto Oksalan*, *Nils Erik Wickbergin* ja *Hans Blombergin*. Kirjasto-toimikunta piti lukuvuoden aikana 6 kokousta.

3. Väitöskirjaksi aiottujen käsikirjoitusten ennakkotarkastusta varten asetetun komitean puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäseninä professorit *Olavi Erämetsä*, *Jaakko Wuolijoki* ja *Arvo Ylinen*.

4. Karsintakurssien pistelaskua käsittelevän komitean puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäseninä professorit *Obto Oksala* ja *Aulis Blomstedt*.

5. Otaniemen rakennustoimikuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana rehtori, professori *Jaakko Rahola*, varapuheenjohtajana, vararehtori *Viljo Kuuskoski* sekä jäseninä professorit *Antero Pernaja* ja *Aarno Ruusuvaari* (1. 11. 1963 alkaen). Lisäksi ovat toimikuntaan kuuluneet niiden osastojen johtajat, joiden asioita on käsitelty. Toimikunnan sihteerinä on toiminut diplomi-insinööri *Timo Ronkainen*. Tärkeimpänä toimikunnan käsiteltävinä ja valmisteltavina olleista asioista mainittakoon päärakennuksen ja vuoriteollisuusosaston rakentamiseen ja kalustamiseen liittyneet asiat, lausuntojen antaminen eri osastojen luonnos- ja pääpiirustuksista, eri osastojen huonetilaohjelmien laatimiskysymykset ja menoarvioesityksen valmistelu eri uudisrakennustöiden osalta.

6. Ehdotuksen tekemistä varten stipendirahastojen ja opintoapurahojen käytöstä tammikuun 29 päivänä 1952 perustetussa pysyvässä toimikunnassa ovat olleet professori *Eino M. Niini* (puheenjohtaja) ja professori *Aulis Blomstedt*.

7. Teknillisen korkeakoulun tieteellisen julkaisusarjan toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Arvo Ylinen* ja jäseninä professorit *S. E. Stenij* ja *Jaakko Wuolijoki*.

8. Teknillisen korkeakoulun kielitutkintolautakunnan puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäseninä professorit *G. A. Nyman*, *Nils Erik Wickberg* ja *Eino M. Niini*.

9. Lokakuun 11 päivänä 1960 asetettiin komitea laatimaan ehdotusta teknillistä korkeakoulua koskevien säädösten tarkistamiseksi. Komitean puheenjohtajana on korkeakoulun rehtori, professori *Jaakko Rahola*, jäseninä professorit

S. E. Stenij, Eino M. Niini, Pekka Jauho ja Hans Blomberg sekä sihteerinä lainopin kandidaatti *Martti Liesto*.

10. Opistoinsinöörien jatko-opiskelun järjestämiskysymystä käsittelevän toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Tauno Pyökäri* ja jäseninä professorit *Jorma Serlachius, Ohto Oksala, Unto Korhonen, Kalervo Savolainen* ja *Olli Lokki*.

Lisäksi korkeakoulu on valinnut allamainittuihin tehtäviin seuraavat henkilöt:

Ylioppilaiden opintolainarahaston hallituksen jäsenenä on ollut professori *Pentti Laasonen*, varamiehenään professori *Erkki Häyrynen*.

Maaliskuun 3 päivänä 1964 valittiin Otaniemen Urheilusäätiön valtuuskuntaan vuosiksi 1964—67 sääntömääräisen puheenjohtajan, rehtori *Jaakko Rabolan* lisäksi hänen henkilökohtaiseksi varamieheksi vararehtori *Viljo Kuuskoski* sekä jäseneksi professori *Antero Pernaja* ja hänen henkilökohtaiseksi varamieheksi professori *Eino M. Niini*.

Korkeakoulun edustajana Suomen radiotieteellisessä kansalliskomiteassa ovat olleet professorit *Pekka Jauho* ja *Martti Tiuri*.

Eksponentiaalimielun neuvottelukunnan jäsenenä on ollut professori *Pekka Jauho*.

Lokakuun 28 päivänä 1964 valittiin teknillisen korkeakoulun opintolainautakuntaan vuodeksi 1964 puheenjohtajaksi professori *Unto Korhonen* varamiehenään professori *K. V. Helenelund* sekä varapuheenjohtajaksi professori *Aarno Ruusuvuori* varamiehenään professori *Erkki Voipio*.

Lokakuun 29 päivänä 1963 valittiin ylioppilaiden opintolainarahaston neuvottelukuntaan vuodeksi 1964 professori *S. E. Stenij* ja varajäseneksi professori *T. R. Verkkola*.

Marraskuun 12 päivänä 1963 valittiin korkeakoulun edustajaksi Tekniikan Edistämissäätiön hallitukseen 1. 1. 1964 alkavaksi nelivuotiskaudeksi professori *Olavi Harva* ja hänen varajäsenekseen professori *Jaakko Murto*.

Helmikuun 2 päivänä 1962 valittiin Ammattienedistämissäätiön hallinto-neuvostoon kolmivuotiskaudeksi 1962—65 professori *Martti Paavola* varsinaiseksi ja professori *Jorma Serlachius* varajäseneksi.

Syyskuun 19 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajaksi Walter Ahlströmin säätiön hallitukseen kolmivuotiskaudeksi 1962—64 professori *Jaakko Wuolijoki*.

Toukokuun 26 päivänä 1964 valittiin koulukassan, monistustoimiston ja lahjoitusrahastojen tilintarkastajiksi vuodeksi 1964 professorit *Veikko Linnaluoto* ja *Osmo Jaskari*.

Huhtikuun 16 päivänä 1962 valittiin Valokuvaus- ja elokuvausammattien Edistämissäätiön valtuuskuntaan kolmivuotiskaudeksi 1962—64 professori *Olavi Erämetsä*.

Marraskuun 11 päivänä 1963 valittiin korkeakoulun edustajaksi Teekkari-
kylän kappelirahastoon vuodeksi 1964 professori *Viljo Castrén*.

Marraskuun 18 päivänä 1963 valittiin korkeakoulun edustajaksi viestisäätiön
hallitukseen kolmivuotiskaudeksi 1964—66 professori *Jaarli Jaubainen*.

Helmikuun 2 päivänä 1964 valittiin korkeakoulun edustajaksi Tietojenkäsit-
telyalan kansalliseen komiteaan kolmivuotiskaudeksi 1964—66 professori *Olli Lokki*.

Joulukuun 4 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajaksi Vientikoulu-
tuksen Erikoisrahaston hoitokuntaan professori *Eino M. Niini* ja hänen vara-
miehekseen professori *Jorma Serlachius*.

Joulukuun 15 päivänä 1959 valittiin korkeakoulun edustajaksi Luonnonvarain
tutkimussäätiön hallitukseen 1. 1. 1960 alkavaksi viisivuotiskaudeksi jäseneksi
professori *Jaakko Murto* ja varajäseneksi professori *Aimo Mikkola*.

Tammikuun 31 päivänä 1962 valittiin korkeakoulun edustajaksi Suomen
Standardisoiomislautakuntaan kolmivuotiskaudeksi 1962—64 edelleen professori
Jorma Serlachius.

Tammikuun 14 päivänä 1957 valittiin korkeakoulun edustajaksi Akustiseen
Standardisoiomiskomiteaan professori *Jaarli Jaubainen*.

Kesäkuun 8 päivänä 1959 valittiin korkeakoulun edustajaksi Pohjoismaisten
Rakennuspäivien Suomen edustajistoon professori *Antero Perna* ja hänen vara-
miehekseen professori *Viljo Kuuskoski*.

Huhtikuun 4 päivänä 1964 valittiin korkeakoulun stipendi- ja opintotakaus-
lautakuntaan vuodeksi 1964 puheenjohtajaksi professori *Esko Suhonen*, vara-
puheenjohtajaksi professori *K. V. Helenelund* ja jäseneksi professori *Osmo Jaskari*.

Marraskuun 20 päivänä 1961 valittiin työtehovaltuuskuntaan korkeakoulun
edustajaksi professori *Pekka Kivalo*.

Syyskuun 17 päivänä 1963 valittiin korkeakoulun edustajaksi Alfred Kor-
delinin Säätiöön kolmivuotiskaudeksi 1964—66 professori *Arvo Ylinen* ja hänen
varamiehekseen professori *Pekka Kivalo*.

Helmikuun 3 päivänä 1964 valittiin korkeakoulun edustajiksi Otaniemen
Asuntosäätiön hallitukseen vuodeksi 1964 professori *Pekka Jauho*, professori
Bruuno Kivisalo ja lainopin kandidaatti *Martti Liesto*. Heidän varamiehikseen
valittiin professori *R. T. Hukki*, professori *Esko Suhonen* ja lainopin kandidaatti
Jouko Suuronen.

Joulukuun 2 päivänä 1962 määrättiin teknillisen korkeakoulun suojelujohta-
jaksi lainopin kandidaatti *Martti Liesto*. Maaliskuun 2 päivänä 1964 valittiin
suojelujohtajan apulaiseksi tekniikan lisensiaatti *Antti Vuorinen*.

Joulukuun 12 päivänä 1960 valittiin korkeakoulun edustajaksi Eichingerin
rahastoon professori *G. A. Nyman* ja hänen varamiehekseen professori *Olavi Harva*.

Toukokuun 30 päivänä 1960 valittiin maanpuolustukseen liittyvää tieteellistä tutkimustyötä yliopistojen, korkeakoulujen, tutkimus- ja teollisuuslaitosten välillä ohjaamaan, järjestävään ja ylläpitävään neuvottelukuntaan korkeakoulun edustajaksi professori *Veikko Linnaluoto*.

Toukokuun 8 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajaksi insinöörien täydennyskoulutuskomitean neuvottelukuntaan professori *R. S. Halonen*.

Maaliskuun 24 päivänä 1964 valittiin korkeakoulun edustajaksi valtion teknillistieteelliseen toimikuntaan 1. 9. 1964 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi rehtori *Jaakko Rahola* ja professori *Aimo Mikkola*.

Helmikuun 18 päivänä 1964 valittiin korkeakoulun edustajaksi Suomen kansalliseen geologiseen komiteaan professori *Aimo Mikkola*.

Heinäkuun 30 päivänä 1964 valittiin korkeakoulun edustajaksi Tekstiilitekniikan Säätiön hallitukseen rehtori *Jaakko Rahola*.

Toukokuun 27 päivänä 1963 valittiin Afrikan yliopistojen opettajakunnan jatkokoulutusta käsittelevään Suomen Unesco-toimikuntaan kuuluvaan jaostoon korkeakoulun edustajaksi professori *Unto Korhonen*.

Helmikuun 17 päivänä 1964 valittiin teknillisen alan opiskelijoille tarkoitettujen harjoittelupaikkojen välitystoimintaa käsittelevään kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työnvälityksiasiajn neuvottelukunnan jaoston asiantuntijajäseneksi vararehtori *Viljo Kuuskoski*.

Lukuvuoden aikana on annettu seuraavat lausunnot:

Joulukuun 2 päivänä 1963 annettiin Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnalle lausunto Pohjoismaiden neuvostossa tehdystä esityksestä, joka koskee arkkitehtien koulutuksen yhdenmukaistamisesta ja arkkitehdin ammatin harjoittamisesta annettujen määräysten yhtenäistämistä Pohjoismaissa.

Helmikuun 24 päivänä 1964 annettiin kauppa- ja teollisuusministeriölle lausunto mittoja ja painoja koskevista laki- ja asetusehdotuksista.

Helmikuun 24 päivänä 1964 annettiin kauppa- ja teollisuusministeriölle lausunto Suomalaisten Kemistien Seuran aloitteesta, joka koskee puukemian perustutkimuslaitoksen perustamista valtion teknillisen tutkimuslaitoksen yhteyteen ja puukemian professuurin perustamista teknilliseen korkeakouluun.

Helmikuun 28 päivänä 1964 annettiin opetusministeriölle sekä kauppa- ja teollisuusministeriölle lausunto opetushallintokomitean korkeakoulujaoston mietinnöstä.

Maaliskuun 24 päivänä 1964 annettiin kauppa- ja teollisuusministeriölle lausunto Suomen Työnantajain Keskusliiton ja Liiketyönantajain Keskusliiton yhteisestä esityksestä, joka koskee tietojenkäsittelyalan peruskoulutuksen järjestämistä systeemisuunnittelussa.

Huhtikuun 14 päivänä 1964 annettiin kauppa- ja teollisuusministeriölle lausunto valtion teknillistä tutkimuskeskusta koskevasta lakiehdotuksesta.

Toukokuun 26 päivänä 1964 annettiin kauppa- ja teollisuusministeriölle lausunto valtion teknillistä tutkimuskeskusta koskevasta asetusehdotuksesta.

VI. Teknillisen korkeakoulun talous

Määrärahat	1963	1964
1. Palkkaukset	5 757 029,—	6 819 211,—
2. Kirjasto	82 000,—	88 000,—
3. Laboratorio- ja opetusvälineet	330 000,—	540 000,—
4. Lämmitys, valaistus, voimavirta, vesi ja puhtaanapito	230 000,—	230 000,—
5. Sekalaiset menot	45 000,—	65 000,—
6. Ylioppilaiden käytännöllinen harjoittelu ...	21 000,—	26 000,—
7. Painatuskustannukset	15 000,—	22 000,—
8. Matkakustannukset	5 400,—	7 000,—
9. Siirto koulukassaan	250 000,—	273 000,—
10. Otaniemeen siirtyvien laboratorioiden suunnittelu	60 000,—	—
11. Muuttokustannukset	—	14 200,—
12. Teknillisen korkeakoulun käytettäväksi	—	50 000,—

Perushankintamäärärahat:

Teknillisen korkeakoulun opetusvälineiden, kokoelmien, kojeistojen ja kaluston täydentäminen	600 000,—	500 000,—
Teknillisen korkeakoulun Otaniemeen siirtyneiden osastojen ja laboratorioiden kaluston, tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kojeiden hankkiminen	3 500 000,—	4 500 000,—
Teknillisen korkeakoulun reaktorilaboratorion tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kojeiden hankkiminen	200 000,—	180 000,—

VII. Korkeakoulun rahastot, myönnetyt stipendit ja apurahat

1. Korkeakoulun omat rahastot ja niistä myönnetty stipendit ja apurahat

Koulukassasta on myönnetty seuraavat apurahat:

Syyskuun 10 päivänä 1963 myönnettiin professoreille *Martti Paavola*, *Tauno Pyökäri*, ja *Erkki Voipio* sekä apulaisprofessori *Pauli J. Karttuselle* kullekin 600 mk osallistumista varten Trondheimissä 29.—31. 8. 1963 välisenä aikana pidettävään pohjoismaiseen vahvavirtaprofessorien kokoukseen.

Samana päivänä myönnettiin professori *T. R. Verkkolalle* 750 mk Tshekkoslovakiaan 17.—26. 9. 1963 välisenä aikana tehtävää opintomatkaa varten.

Samana päivänä myönnettiin professori *Jorma Serlachiukselle* 500 mk tutustumista varten Milanossa 4.—10. 10. 1963 pidettävään työstökonenäyttelyyn.

Samana päivänä myönnettiin diplomi-insinööri *Ake Henrikssonille* 500 mk tutustumista varten eräisiin keski-Euroopan maiden laboratorioihin.

Lokakuun 14 päivänä 1963 myönnettiin professori *Pekka Kivalolle* ja tekniikan tohtori *Harry Nordénille* kummallekin 250 mk tutustumista varten Tukholman Kungliga Tekniska Högskolanin kemian laitokseen.

Samana päivänä myönnettiin arkkitehtiylioppilaille *Esko Kabri*, *Timo Alho* ja *Pirkko Heikkilä* kullekin 45 mk Maarianhaminaan Chalmersin Teknillisen Korkeakoulun arkkitehtiosaston 4. vuosikurssin ekskursion yhteydessä 19.—20. 10. 1964 välisenä aikana suoritettavaa matkaa varten.

Lokakuun 28 päivänä 1963 myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Otto Wahlgrenille* 637 mk osallistumista varten Hollannissa 6.—8. 11. 1963 pidettävään "Traffic Simulation Studies"-aiheiseen kurssiin.

Marraskuun 11 päivänä 1963 myönnettiin apulaisprofessori *Pekka Ahoselle* ja tekniikan lisensiaatti *Kalevi Leinolle* kummallekin 600 mk tutustumista varten Tukholman ja Kööpenhaminan teknillisiin korkeakouluihin ja Nordiske Kabel- og Traadfabriker'in suurjännitelaboratorioihin Glostrupissa, Tanskassa.

Samana päivänä myönnettiin professori *Obto Oksalalle* 400 mk käytettäväksi luettelointi- ja laskuapulaisten palkkaamiseen korkeakoulun oppilaitten valintamenetelmää koskevaa selvittelyä varten.

Samana päivänä myönnettiin 15 000 mk määrärahaista, jonka hallintokollegi oli varannut vakinaisille opettajille apurahoiksi tieteellisten tutkimusten edistämiseen ja sellaisten teosten aikaansaamiseen tekniikan ja muilta aloilta, jotka ovat tarpeellisia korkeakoulun opintoihin tai muutoin korkeakoulun toiminnalle hyödyksi, apuraha seuraaville henkilöille: professori *Martti Paavolalle* 1 500 mk, professori *Jyry Tikalle* 2 000 mk, professori *M. H. Tikkaselle* 500 mk, professori *Nils Erik Wickbergille* 2 000 mk, professori *Erkki Voipiolle* 4 000 mk ja professori *R. S. Haloselle* 3 000 mk.

Joulukuun 16 päivänä 1963 myönnettiin professori *M. H. Tikkaselle* 800 mk Vuorimieskillan kesäkuussa 1963 suorittamasta ulkomaanekskursiosta prof. Tikkaselle aiheutuneiden kustannusten peittämiseksi.

Samana päivänä myönnettiin tekniikan tohtori *Harry Nordénille* 600 mk osallistumista varten Trondheimissa tammikuussa 1964 pidettävään kemian koneopin professorien kokoukseen.

Tammikuun 13 päivänä 1964 myönnettiin professori *Aulis Blomstedtille* 135 mk arkkitehtuuri III:n v. 1963 kesäkilpailun palkinnoiksi.

Samana päivänä myönnettiin arkkitehtiosaston opettajille 2 200 mk käytettäväksi palkintoina osaston oppilaille pidettävissä kilpailuissa. Määräraha jakautui professorien kesken seuraavasti: professori *Blomstedt* 400 mk, professori

Kivinen 400 mk, professori *Subonen* 400 mk, professori *Wickberg* 400 mk ja professori *Ruusuvuori* 600 mk.

Tammikuun 20 päivänä 1964 myönnettiin professori *Olli Lokille* 200 mk käytettäväksi perspektiiviopin harjoitustöihin liittyvän kilpailun palkintoja varten kevätlukukaudella 1964.

Samana päivänä myönnettiin väitöskirjojen painatus- ym. kustannusten peittämiseksi tekniikan tri *Eero Bycklingille* 168 mk tekniikan tri *Leo Keinon* sille 1 500 mk ja tekniikan tri *Juhani Oksmanille* 427 mk.

Helmikuun 18 päivänä 1964 myönnettiin *Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle* kiltojen ja yhdistysten kotimaista toimintaa varten 5 500 mk, opintotoiminnan ylläpitämistä varten 33 460 mk, Otaniemen terveydenhoito-aseman menojen peittämiseen 6 400 mk. Polyteknikkojen Urheiluliitolle urheilutilojen vuokraamiseen 14 800 mk, Teekkarikylän Kappelirahastolle toiminta-avustuksena 7 000 mk ja muun ulkomaisen tai kotimaisen toiminnan tukemiseen 8 340 mk yhteensä 12 500 mk.

Samana päivänä myönnettiin professori *Viljo Castrénille* 1 300 mk osallistumista varten Antwerpenissä 22.—27. 6. 1964 pidettävään IV kansainväliseen satamakongressiin.

Maaliskuun 2 päivänä 1964 myönnettiin professori *Martti Tiurille* 300 mk osallistumista varten Skandinaviska Arbetsgruppen för Rymdforskningin kokoukseen Kirunassa 9.—10. 4. 1964.

Maaliskuun 16 päivänä 1964 myönnettiin professori *Erkki Voipiolle* 100 mk Tanskan uuteen teknilliseen korkeakoluun tutustumista varten.

Maaliskuun 24 päivänä 1964 myönnettiin *Monistustoimistolle* 1 000 mk professori *Arvid Wiitalan* kirjoittaman oppikirjan ”Yksityiset tiet” myymiseksi korkeakoulun oppilaille alennetulla hinnalla.

Huhtikuun 6 päivänä 1964 myönnettiin professori *Jaakko Wuolijoelle* 550 mk osallistumista varten Trondheimissa 1.—3. 6. 1964 pidettävään ”Nordisk maskinprofessormöte 1964” konferenssiin.

Huhtikuun 13 päivänä 1964 myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Markku Mannerkoskelle* 1 400 mk väitöskirjan painatus- ym. kustannusten peittämiseksi.

Huhtikuun 20 päivänä 1964 myönnettiin diplomi-insinööri *Mauri Lonnasmaalle* 1 300 mk osallistumista varten The Royal Institute of Chemistryn järjestämille ydinmagneettisen resonanssispektroskopian kursseille Lontoossa 6.—12. 9. 1964.

Huhtikuun 27 päivänä 1964 myönnettiin professoreille *T. R. Verkkola*, *J. Serlachius*, *J.-E. Jansson*, *P.-H. Sahlberg*, *O. Vuorelainen*, *H. Ryti* ja *V. Linnaluoto* kullekin 550 mk osallistumista varten Trondheimissa 1.—3. 6. 1964 pidettävään Pohjoismaiden koneopin professorien kokoukseen.

Toukokuun 11 päivänä 1964 myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Pentti Kettuselle* 225 mk osallistumista varten Lundissa 14.—15. 5. 1964 pidettävään Skandinavian maiden elektronimikroskopistien kokoukseen.

Samana päivänä myönnettiin professori *Aulis Blomstedtille* ja arkkitehti *O. Hanssonille* kummallekin 425 mk osallistumista varten Göteborgissa 19.—22. 5. 1964 pidettävään teknillisen korkeakoulun arkkitehtiosastojen yhteisen arkkitehtuurin harjoitustehtävän kritiikkilaisuuteen.

Toukokuun 25 päivänä 1964 myönnettiin professori *Olli Lokille* 370 mk osallistumista varten Tukholmassa 18.—22. 8. 1964 pidettävään Nord SAMin symposiumiin.

Kesäkuun 8 päivänä 1964 myönnettiin professori *M. H. Tikkaselle* 1 100 mk 28. 8. 1964 Länsi-Saksaan suoritettavaan esitelmämatkaa varten.

Samana päivänä myönnettiin apulaisprofessori *Teuvo Kohoselle* 400 mk osallistumista varten Tukholmassa 18.—22. 8. 1964 pidettävään Nord SAMin symposiumiin.

Samana päivänä myönnettiin tekniikan lisensiaatti *Eino Tunkelolle* 500 mk elokuussa 1964 Cassaccian ja Ispran tutkimusreaktorilaitoksille Italiaan tehtävää opintomatkaa varten.

Heinäkuun 31 päivänä 1964 myönnettiin professori *S. E. Stenijälle* 710 mk osallistumista varten International Union of Theoretical and Applied Mechanicsin yleiskokoukseen ja XI kansainväliseen sovelletun mekaniikan kongressiin Münchenissä elokuussa 1964.

Samana päivänä myönnettiin diplomi-insinööri *Stig Stenholm'ille* 150 mk tutustumista varten teknillisen fysiikan alalla suoritettaviin laboratorioharjoituksiin Tukholman Kuninkaallisessa Teknillisessä Korkeakoulussa.

Koulukassasta myönnetyt palkinnot erinomaisesti suoritetuista opinnoista

Palkintoja jaettiin kaikkiaan 48 ja ne olivat 500 ja 1 000 markan suuruisia.

Teknillisen fysiikan osasto:

1 000 mk: diplomi-insinööri Pekka Hiismäki "oivallisesti".

500 mk: diplomi-insinöörit Jarl Forstén, Simo Hemilä ja Ander Palmgren.

Rakennusinsinööriosasto:

1 000 mk: tekniikan lisensiaatti Bertel Hellman.

500 mk: diplomi-insinöörit Börje B. Aldén, Esko Hyttinen, Heikki Kaijala, Unto Muroke, Eero-Matti Salonen ja Ahti Toratti.

Koneinsinööriosasto:

1 000 mk: tekniikan lisensiaatti Pentti Kettunen, diplomi-insinöörit Markku Hyytiäinen, Raimo Keinänen, Heikki Kutvonen ja Jukka Yrjänäinen.

Sähköteknilinen osasto:

1 000 mk: diplomi-insinöörit Matti Heikkilä, Reijo Kaukonen, Antti Potila ja Kyösti Seppänen.

Puunjalostusosasto:

1 000 mk: diplomi-insinöörit Kari Ebeling ja Ossi Kokkonen.

Kemianosasto:

1 000 mk: tekniikan lisensiaatti Göran Sundholm ja diplomi-insinööri Ilkka Tuomarla.

Vuoriteollisuusosasto:

500 mk: diplomi-insinöörit Ilmo Autere ja Teuvo Grönfors.

Maanmittausosasto:

500 mk: diplomi-insinöörit Heikki Heikkilä, Kauko Myhrberg ja Ossi Paukkunen.

Arkkitehtiosasto:

1 000 mk: arkkitehdit Erkki Kairamo ja Juha Leiviskä "oivallisesti".

500 mk: arkkitehdit Pirkko Ilonen, Maija Kairamo ja Jaakko Ylinen.

Yleinen osasto:

500 mk: tekniikan ylioppilaat Harri Ohlson, Arvi Viljo, Jouni Lehtivaara, Georg von Alfthan, Pentti Uuspää, Jaakko Rislakki, Seppo Salmenhaara, Yrjö Matikainen, Matti Risto Vasara, Risto Ylä-Rautio, Martti Eskelinen, Pekka Lehmus, Paavo Joensalo ja Tore G. Tallqvist.

Lahjoitusrahastot ja niistä myönnetyt stipendit

Korkeakoulun lahjoitusrahastojen tila joulukuun 31 päivänä 1963 oli seuraava:

Aleksanteri II:n	rahasto	337,95
J. Brehmerin	„	963,31
Oy Cultorin	„	2 902,33
G. Cygnaeuksen	„	134,20
H. ja E. Hallonbladin	„	2 031,92
E. Lekvén	„	376,58
L. Lindelöfin	„	123,01
G. L. Lundgrenin	„	512,77
U. Nyströmin	„	1 313,09
J. Paatela	„	1 316,78
J. Ph. Palménin	„	2 591,55
Polyteknillisen Opiston	„	716,66
J. E. Rynénin	„	1 049,81
A. O. Sahlánin	„	57,63

C. G. Sanmarkin	„	2 396,30
Joh. Sohlmanin	„	1 412,92
Suomen Sotalaitoksen	„	238,75
Teknillisen Tuonnin Keskusliiton	„	16 745,—
A. Wreden	„	703,81
Familjen Ärtin	„	21 528,62
Aviopuolisot Hahlin	„	3 670,30
Aug. Palmbergin	„	3 301,22
Palovakuutusyhtiö Pohjolan	„	5 066,11
Oy G. W. Sohlbergin	„	2 783,80
Teknillisten tieteiden	„	1 784,13
Töölön Sokeritehdas Oy:n	„	1 328,91
K. Lindahlin	„	2 910,25
F. Sjöströmin	„	1 721,98
W. Thomén	„	1 860,91
Kansallis-Osake-Pankin	„	7 607,91
Oy Strömbergin	„	20 516,07
Atlas Diesel Ab:n	„	23 066,32
Professori H. O. Hanneliuksen	„	5 090,77
Oy Julius Tallberg Ab:n	„	13 388,58
Arkkitehti Väinö Vähäkallion	„	118 426,24
Arkkitehti Annikki Paasikiven	„	108 683,12

Sen jälkeen kun Arkkitehti *Väinö Vähäkallion* stipendirahastosta oli julistettu haettavaksi kaksi 3 000 markan suuruista matkastipendiä ulkomaista opintomatkaa varten, päätti arkkitehtiosasto toukokuun 5 päivänä 1964 pitämässään kokouksessa myöntää stipendit arkkitehteille *Olli Parviainen* ja *Arto Sipinen*.

Sen jälkeen kun Arkkitehti *Annikki Paasikiven* stipendirahastosta oli julistettu haettavaksi neljä 1 000 markan suuruista stipendiä, päätti korkeakoulun rehtori, arkkitehtiosaston annettua asiasta lausuntonsa, toukokuun 11 päivänä 1964 myöntää stipendit arkkitehtiosaston oppilaille *Esko Eerolalle*, *Paavo Joensalolle*, *Lennart Karvoselle* ja *Erkki Heinolle*.

Sen jälkeen kun yhdistetyistä rahastoista oli julistettu haettavaksi kuusi 500 markan suuruista stipendiä, päätti hallintokollegi kesäkuun 8 päivänä 1964 pitämässään istunnossa myöntää stipendit ylioppilaille *Jan Ekberg*, *Pentti Juppi*, *Veikko Lindroos*, *Seppo Lyyränen*, *Mauno Pokkinen* ja *Ralf Saxen*.

Sen jälkeen kun Insinöörien matka-apurahastosta oli julistettu haettavaksi yksi 1 000 markan suuruinen stipendi, päätti hallintokollegi istunnossaan kesäkuun 8 päivänä 1964 myöntää stipendin diplomi-insinööri *Matti Koistiselle*.

Atlas Diesel Ab:n rahaston 1 000 markan suuruisen stipendin päätti hallintokollegi rakennusinsinööriosaston esityksestä istunnossaan kesäkuun 8 päivänä 1964 myöntää hakemuksetta ylioppilas *Jorma Juhani Siiroiselle*.

2. Suomen Akatemian apurahat

A. Varttuneiden tieteenharjoittajien apurahat (kolmivuotiskaudeksi 1963—65)

Teknillisen korkeakoulun rehtorin vuonna 1962 jakamia valtion apurahoja varttuneille tiedemiehille ovat lukuvuoden 1963—64 aikana nauttineet:

1. Teknillisen korkeakoulun professorit:

Blomberg, Hans Georg
Halonen, Reino Sakari
Helenelund, Karl Vilhelm
Jauho, Pekka Antti Olavi
Korhonen, Unto Kalervo
Laasonen, Veikko Pentti Johannes
Linnaluoto, Veikko Vihtori
Oksala, Ohto Antero Kaarle
Ryti, Henrik Karl Johan
Wiiala, Arwid Konstantin
Wuolijoki, Jaakko Robert

2. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen professorit:

Eiro, Olavi Veikko
Nykänen, Arvo

B. Nuorten tieteenharjoittajien apurahat vuodeksi 1963

Opetusministeriön myönnettyä teknilliselle korkeakoululle seitsemän (7) Suomen Akatemiasta ja Valtion apurahoista annetussa laissa tarkoitettua nuorten tieteenharjoittajien apurahaa vuodeksi 1964, korkeakoulun rehtori on vuonna 1963 jakanut ne seuraaville apurahaa hakeneille tieteenharjoittajille:

Graeffe, Ralf, diplomi-insinööri
Linkoaho, Matti, filosofian lisensiaatti
Makkonen, Risto, diplomi-insinööri
Puolakka, Heikki, diplomi-insinööri
Ranta, Matti, tekniikan lisensiaatti
Sundholm, Göran, tekniikan lisensiaatti
Tikka, Martti, apulaisprofessori

3. Tutkimusstipendit

Kun teknilliselle korkeakoululle oli vuodeksi 1964 myönnetty viisi (5) korkeakoulustipendeistä 5 päivänä kesäkuuta 1953 annetun lain 6 §:ssä tarkoitettua 1 270 markan suuruisia tutkimusstipendiä, hallintokollegi päätti myöntää stipendit seuraaville henkilöille:

Fagerholm, Nils-Erik, diplomi-insinööri
Heiskanen, Ossi, tekniikan lisensiaatti

Kohonen, Unto, diplomi-insinööri
Lounasmaa, Mauri, diplomi-insinööri
Tuomi, Olavi, diplomi-insinööri

4. Dosenttistipendit

Lukuvuonna 1963—64 on korkeakoululla ollut käytettävissään neljä (4) 6 000 markan ja neljä (4) 3 000 markan suuruista dosenttistipendiä.

Neljää 6 000 markan suuruista stipendiä ovat 1. 5. 1963—30. 4. 1964 välisenä aikana nauttineet seuraavat henkilöt:

Niinivaara, Kauko, tekniikan tohtori
Stubb, Tor, filosofian tohtori
Sulonen, Martti, tekniikan tohtori
Veijola, Väinö, tekniikan tohtori

Kolmea 3 000 markan suuruista stipendiä ovat nauttineet seuraavat henkilöt:

Kajamaa, Mauno, tekniikan tohtori, 1. 1.—31. 12. 1963 välisenä aikana
Nikkilä, Olavi, filosofian tohtori, 1. 2.—31. 12. 1964 välisenä aikana
Perilä, Olavi, tekniikan tohtori, 1. 5. 1963—30. 4. 1964 välisenä aikana.

Yksi 3 000 markan suuruinen stipendi on ollut vapaana 1. 4.—30. 11. 1963 välisen ajan.

Marraskuun 25 päivänä 1963 myönnettiin filosofian tohtori *Olavi Jäntille* 3 000 markan suuruinen stipendi 1. 12. 1963—30. 11. 1966 väliseksi ajaksi.

Helmikuun 18 päivänä 1964 myönnettiin filosofian tohtori *Olavi Nikkilälle* 3 000 markan suuruinen stipendi 1. 2. 1964—31. 1. 1965 väliseksi ajaksi ja tekniikan tohtori *E. K. Saraojalle* 3 000 markan suuruinen stipendi 1. 2. 1964—31. 1. 1967 väliseksi ajaksi.

Huhtikuun 27 päivänä 1964 myönnettiin seuraavat dosenttistipendit:

Filosofian tohtori *Olavi Jäntille* myönnettiin 6 000 markan suuruinen stipendi 1. 5. 1964—30. 4. 1965 väliseksi ajaksi. Samalla päätettiin lakkauttaa filosofian tohtori Jäntille 25. 11. 1963 myönnetyn 3 000 markan suuruisen stipendin maksaminen kyseiseksi ajaksi.

Professori *Urpu Soverille* myönnettiin 3 000 markan suuruinen stipendi 1. 5. 1964—30. 4. 1965 väliseksi ajaksi.

Filosofian tohtori *Tor Stubbille* myönnettiin 3 000 markan suuruinen stipendi 1. 5. 1964—30. 4. 1965 väliseksi ajaksi.

Seuraaville henkilöille myönnettiin kullekin puolet 6 000 markan suuruisesta stipendistä 1. 5. 1964—30. 4. 1965 väliseksi ajaksi:

Asanti, Paavo, tohtori-insinööri
Kajamaa, Mauno, tekniikan tohtori
Nortia, Teuvo, tekniikan tohtori

Perilä, Olavi, tekniikan tohtori
Rautala, Pekka, tekniikan tohtori
Sulonen, Martti, tekniikan tohtori.

5. Valtion stipendit korkeakouluopintoja varten

Korkeakoululle lukuvuodeksi 1964—65 osoitettuja toisesta opiskeluvuodesta alkaen oppilaille myönnettäviä korkeakoulustipendejä jaettiin seuraavasti: 94 kokostipendiä à 890 markkaa, 93 puolistipendiä à 570 markkaa, 95 opiskeluvälinestipendiä à 170 markkaa ja 21 vieraspaikkakuntalaislisää à 220 markkaa.

VIII. Lahjoitukset ja niiden käyttö

Merenkulun Säätiön korkeakoululle lahjoittaman 1 000 markan suuruisen apurahan, joka oli tarkoitettu annettavaksi lukuvuoden 1963—64 aikana kone-insinööriosaston laivanrakennuksen opintosuunnalla loppututkintonsa ansiokkaasti suorittaneille diplomi-insinööreille, myönsi koneinsinööriosaston osastokollegi diplomi-insinööreille *Erkki Olavi Ojanen*, *Ilpo Juhani Sukselainen* ja *Bengt Ingmar Johansson*.

Norton International Inc. on lahjoittanut korkeakoululle \$ 200,00 käytettäväksi hiomakiviin kohdistuvaan tutkimustyöhön.

IX. Kotimaiset ja ulkomaiset opintoretkeilyt

Kotimaiset opintoretkeilyt

Arkkitehtikilta: Syksyllä, marras—joulukuun vaihteessa teki n. 30 kiltalaista ekskursion Maarinhaminaan, tutustuakseen Göteborgin ja Helsingin teknillisten korkeakoulujen arkkitehtiosastojen IV vuosikurssien yhteiseen kilpailuaiheeseen. Keväällä 27. 5. 65 kiltalaista kävi ekskursiolla Vitträskissä, jossa tutustuttiin Eliel Saarisen ateljeehen, asuntoon ja saunaan.

Fyysikkokilta: Keväällä, 3.—5. 4. suoritettiin ekskursio Kymen lääniin, Kuusankoskelle, Imatralle ja Lappeenrantaan; osanottajia oli 30 ja matkan johtajana toimi prof. Pekka Jauho.

Kemistikilta: Marraskuun alussa 10.—14. 11. kilta teki ekskursion Keski-Suomeen. Täällä tutustuttiin SOK:n makeis- ja tulitikkutehtaseen Vaaajakoskella, Rikkihappo Oy:n räjähdysainetehtaisiin Vihtavuorella, A. Ahlströmin Varkauden tuotantolaitoksiin, Savo Oy:n puunjalostamoon sekä Gust. Raninin panimoon Kuopiossa. Keväällä tehtiin ekskursio Turkuun, missä oltiin Turun

Yliopiston Kemistien vieraina. Samalla käytiin tutustumassa Neste Oy:n öljynjalostamoon ja Auran panimoon.

Koneinsinööriilta: Syksyllä kilta teki ekskursion Keski-Suomeen ja keväällä Pohjanmaalle, Pietarsaareen, Raaheen ja Ouluun. Kummallakin ekskursiolla oli mukana kaksi ruotsalaista vierasta.

Maanmittarilta: Kesällä 1964 järjestettävän pohjoismaisten maanmittausylioppilaiden kesäkokouksen laajamittaisten järjestelyjen johdosta kilta ei ole suorittanut ekskursiota.

Puunjalostajakilta: Syysekskursio suuntautui professori Niilo Rytin johdolla Keski-Suomeen kohteina Mänttä: G. A. Serlachius Oy, Jyväskylä: G. A. Serlachius Oy, Kangas: Wilh. Schauman Ab ja Äänekoski: Metsäliiton Selluloosa Oy. Kevään ensimmäinen ekskursiokohde oli 19. 3. Lahti, jossa vierailtiin prof. Kivimaan johdolla Asko Oy:n ja Enso Gutzeitin tehtailla. Professori Rytin johdolla vierailtiin Nokialla, Nokia Oy:n tehtailla 14. 5. Vielä keväällä suoritettiin perinteellinen ekskursio Tammisaareen Metallikutomo Oy:n laitoksille.

Rakennusinsinööriilta: Kilta on suorittanut syksyn kuluessa ekskursion itä- ja kaakkois-Suomeen sekä Kemijoelle. Lisäksi on tehty lyhyitä kaupunkiekskursioita.

Sähköinsinööriilta: Sähköinsinöörillän syysekskursio suuntautui v. 1963 Pohjois-Suomeen. Matka kesti viisi vuorokautta alkaen 19. 11. 1963. Matkareitti oli seuraava: Helsinki—Otanmäki—Kemi—Oulu—Helsinki. Kohteina olivat mm. Otanmäki Oy, Kemi Oy, Kemijoki Oy, Merikosken voimalaitos, Typpi Oy, Oulujoki Oy. Matkan johtajana toimi apul. professori *Karttunen* ja osanottajia oli 40. Kevätekskursio tehtiin Itä-Suomeen. Matka kesti neljä vuorokautta 7. 4. 1964 alkaen. Kohteina olivat mm. Lahden Radioasema, Lahden puhelinyhdistys, Valtion Rautatiet Kouvolassa, Kymi Oy, Imatran Voima Oy, Enso Gutzeit, Kaukopää, Sunila Oy ja Ahlström Oy. Matkan johtajana toimi prof. *Jauhiainen* ja osanottajia oli 28. Paikallisekskursioita on suoritettu lisäksi tavalliseen tapaan.

Tekstiili-insinööriilta: Syyslukukauden ekskursion suoritettiin Helsingin Villakehräämön ja Koffin olutpanimoon. Keväällä käytiin Forssassa, Oy Finlayson Forssa Ab:ssä ja Lahdessa, jossa vierailtiin Orimattilan Kutomo Oy:ssä ja Keskon paitatehtaalla. Paikallisekskursioiden kohteina olivat Suomen Silkki-kutomio Oy, Oy Plyyshi ja Matto Ab, SOK:n Helsingin tehtaot ja Marimekko.

Vuorimieskilta: 22. 10. suoritettiin ekskursio Vuoksenniska Oy:n Jussarön kaivokselle ja Koverharin masuunille. 26.—29. 2. suoritettiin varsinainen kotimaan ekskursio Kokkolaan, kohteina OKU:n tehtaot ja Rikkihappo Oy, Tampereelle, kohteina Valmet, Lokomo ja Tampella sekä Ylöjärvelle, kohteina Outokumpu Oy:n kaivokset. 5. 2. käytiin Kovametalli Oy:ssä ja 20. 4. Vuoksenniska Oy:n Turun masuunilla ja Auran panimolla. Lisäksi on suoritettu joitakin paikallisekskursioita.

Laivanrakentajain Kerho: Kotimaan ekskursio tehtiin 19.—20. 11. Karhulaan, Kotkaan ja Loviisaan. Osanottajia oli 17 ja johtajana toimi dipl.ins. Suortti. Tutustumiskohteina olivat mm. A. Ahlström Oy, Kotkan satama, Kotkan Höyrypanimo ja Suomen Kalastus Oy:n veneveistämö.

Maatalouden vesirakentajat: 29. 10. 1963 tutustuttiin MTH:n jokijärjestelyyn Teurojoella. Samalla matkalla tutustuttiin Kytäjän kalanviljelyslaitokseen. 11.—16. 5. 1964 suoritettiin kotimaan ekskursio Pohjanmaalle. Ekskursion johtajina toimivat prof. Kaitera ja dipl.ins. Peltola. Lisäksi on suoritettu muutamia paikallisekskursioita.

Metallikerho: 11.—12. 11. 1963 kerho teki ekskursion Imatran Rautatehtaalalle ja A. Ahlström Oy:n Karhulan konepajalle. Mukana oli 23 kerhon jäsentä. 9.—10. 3. 1964 tehtiin ekskursio Poriin Outokumpu Oy:n tehtaille ja W. Rosenlew & Co Oy:n konepajalle. Mukana oli 22 jäsentä.

Saniteettikerho: Syksyllä 14. 11. kerho kävi Tampereella tutustumassa Huurre Oy:n ja Lokomon laitoksiin. Keväällä käytiin Lahdessa, Upo Oy:ssä ja Heinolassa Högforsin tehtailla.

Teekkariupseerit: Kerho on suorittanut ekskursioita seuraavasti 10. 10. teki 21 teekkaria retken Uttiin ja 18.—19. 2. suoritettiin ekskursio Riihimäelle Sakon tehtaille, mukana 16 teekkaria.

Ulkomaiset opintoretkeilyt

Fyysikkokilta: Kilta suoritti ekskursion Leningradiin ja Moskovaan 31. 5.—8. 6. 1964. Matkaan osallistui 33 killan jäsentä ja johtajana toimi professori Stenij. Leningradin ainoa teknillinen kohde oli Elektrosila. Moskovassa käytiin mm. Kurtstov-instituutissa ja Tsereomuskinin tutkimuslaitoksella.

Kemistikilta: Kesäkuussa 1964 kilta suoritti ekskursion Leningradiin. Osanottajia oli 24.

Koneinsinööriilta: Kilta teki kaksi viikkoa kestäneen opintomatkan Ranskaan. Matkalaisia johti prof. Serlachius.

Puunjalostajakilta: Kilta suoritti 30. 5.—12. 6. 1964 31 kiltalaisen voimin ekskursion Länsi-Saksaan. Johtajana toimi professori Ryti. Ekskursio suuntautui mm. seuraaville paikkakunnille: München, Dachau, Augsburg, Heidenheim, Darmstadt, Leverkusen ja Düsseldorf. Mainituissa paikoissa tutustuttiin saksalaiseen paperiteollisuuteen, konepajatekniikkaan ja teknilliseen opetukseen.

Rakennusinsinööriilta: Ulkomaan ekskursio tehtiin Länsi-Saksaan, Sveitsiin ja Ranskaan 24. 5.—13. 6. 1964. Osanottajia oli 30 ja matkan johtajana toimi tekn.lis. L. Salmensaari. Matkan aikana käytiin mm. seuraavilla paikkakunnilla: Frankfurt, München, Stuttgart, Lech-joen voimalaitokset, Roshaupten'in maapadot, Linthal'in voimalaitostyöt, Zürich, Lyon ja Pariisi.

Sähköinsinööriilta: 13 vahvavirtatekniikan vanhempaa opiskelijaa kävi tutustumassa Ranskan voimalaitoksiin ja vahvavirtateollisuuteen. Matka suoritettiin

yhdessä koneinsinöörikillan 12 jäsenen kanssa. Matkan johtajana toimi prof. Tauno Pyökäri.

Tekstiili-insinöörikilta: Ulkomaan ekskursio suuntautui tänä vuonna Länsi-Saksaan ja Ranskaan. Matka alkoi 30. 5. ja kesti 2 viikkoa. Matkareitti oli Helsinki—Kööpenhamina—Hampuri—Mainz—Strassburg—Nancy—Bar-le-duc—Pariisi. Tutustumiskohteina olivat tekstiilialan tehtaat ja tutkimuslaitokset. Matkan johtajana toimi prof. Häyrinen, mukana 16 killan jäsentä.

Laivanrakentajain kerho: 10 kerhon jäsentä osallistui NTHS:n kongressiin, joka pidettiin Kööpenhaminassa 16.—21. 3. Samalla tutustuttiin seuraaviin laitoksiin: Burmeister & Wainin telakka, Christianshavnin konepaja, Thomas B. Thrigen tehdas Odensessa, Helsingör skibsværft, Odense ja Risön atomiasema.

Teekkarien Autokerho: Kerho suoritti 7. 7.—11. 8. välisenä aikana ekskursion Japaniin. Matkalle osallistui 4 dipl.insinööriä ja 13 teekkaria. Japanissa olivat tutustumiskohteina Nissan Motor Company, Minolta Camera Ltd, Suzuki Motor Co., Toskiba Electric ja Matsushita Electric sekä Bridgestone Tire Co. Lisäksi Moskovassa tutustuttiin Moskovits-autotehtaaseen menomatkan aikana.

X. Kotimaan ja ulkomaan harjoittelu

Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan harjoittelutoimisto on edelleen edustanut Suomessa kansainvälistä teknillisten alojen harjoittelijainvaihtojärjestöä The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (IAESTE). Lukuvuosi 1963—1964, joka oli IAESTEn seitsemästoista toimintavuosi, merkitsi kokonaisvaihdon jatkuvaa kasvua. Euroopan osalta tämä kasvu on tosin ollut vain noin 5 prosentin suuruusluokkaa, mutta erityisesti ulkoeurooppalaiset valtiot ovat työskennelleet vaihdon kehittämiseksi. Voidaankin todeta, että IAESTE on nyt kehittymässä todelliseksi maailmanlaajuiseksi järjestöksi.

Vuonna 1964 vaihtoon osallistui kaikkiaan 8 963 (vuonna 1963 8 455) opiskelijaa 34:stä (29) jäsenmaasta; nämä opiskelijat edustivat 673 (665) oppilaitosta sekä 53 (50) tiedekuntaa tai opinto-osastoa; teollisuus- ja muita laitoksia osallistui toimintaan työnantajina 3 639 (3 481). Suomalaisten vaihtoon osallistuneiden opiskelijoiden lukumäärä kohosi 225:stä 278:aan. Teknillisen korkeakoulun lisäksi näitä opiskelijoita oli Åbo Akademista, Oulun, Helsingin ja Turun yliopistoista sekä Helsingin, Kuopion, Lappeenrannan, Porin, Tampereen, Turun, Vaasan ja Wärtsilän teknillisistä opistoista sekä Tekniska Läroverketistä. Suomalaisista opiskelijoista harjoitteli 116 Saksan Liittotasavallassa, 69 Ruotsissa ja 29 Englannissa.

IAESTEn harjoittelijainvaihto perustuu vastavuoroisuuteen; siten on pyrkimyksenä sijoittaa Suomeen yhtä monta ulkomaista teknillisten alojen opiskelijaa

kuin suomalaisia lähtee ulkomaille. Tässä toiminnassa on ensiarvoisen tuen muodostanut monen suomalaisen teollisuuslaitoksen vakituinen osallistuminen ulkomaisten opiskelijoiden sijoittamiseen. Kun suomalaisten ulkomaille pyrkivien opiskelijoiden määrä on nyttemmin teknillisen opetuksen laajentumisesta johtuen alkanut voimakkaasti kasvaa, on vaikeudeksi vaihdon kehittämisessä muodostunut suomalaisten lisätarjousten saaminen ulkomaisille opiskelijoille. Kysymys on ennen muuta siitä, että harjoittelijainvaihtotoimintaan olisi saatava entistä useampi teollisuuslaitos mukaan, mutta myös joudutaan toivomaan, että jo toiminnassa mukana olevat voisivat lisätä paikkakiintiöitään. Nämä vaikeudet ilmenevät selvästi vuoden 1964 vaihtoluvuissa: kun suomalaisia opiskelijoita lähti ulkomaille jo edellä mainittu määrä 278, pystyttiin Suomeen sijoittamaan vain 209 ulkomaista opiskelijaa. Kehitys edellisestä vuodesta on varsin vaatimaton; vuonna 1963 sijoitettiin Suomeen 194 ulkomaista opiskelijaa. Suomessa työskennelleistä ulkomaisista opiskelijoista muodostivat suurimman ryhmän saksalaiset (83), englantilaiset (30) ja itävaltalaiset (22).

Teknillisten alojen kotimaisten harjoittelupaikkojen valtakunnallinen välitys siirtyi 1. 2. 1964 kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työnvälitysasiain toimiston yhteyteen perustetulle teknillisten alojen harjoitteluvälitykselle. Sen tehtävänä on palvella kaikenasteista teknillistä opetusta teknillisistä kouluista korkeakouluun. Harjoitteluvälityksen kenttäorganisaation muodostavat yleisten työnvälitysten toimihenkilöosastot; yhtenä paikallistoimistona toimii myös Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan harjoittelutoimisto, kunnes työnvälitysverkostoon liittyvä Otaniemen opiskelijavälitys saadaan perustetuksi.

Kesäksi 1964 haki kotimaista harjoittelupaikkaa yhteensä 1 893 opiskelijaa, näistä teknillisen korkeakoulun opiskelijoita oli 730. Paikkatarjouksia saatiin teollisuudelta ja muilta työnantajilta yhteensä 1 422 ja paikkoja välitettiin 858. Välityksistä oli teknillisen korkeakoulun opiskelijoita 464. Kuten näistä tilastollisista tuloksistakin jo nähdään, paikkojen tarjonta ei likikään vielä vastaa kysyntää. Kun otetaan huomioon, että eräillä aloilla esiintyy paikkojen ylitarjontaa, on heikoimmaksi jääneiden alojen kohdalla tilanne todella vaikea. Voidaan vain toivoa, että harjoitteluvälityksen yhteydessä järjestelmällisesti kehitettävän neuvottelu- ja tiedotustoiminnan myötä tilannetta vähitellen voitaisiin korjata.

XI. Karsintakurssit

Kesällä 1964 toimeenpantiin korkeakouluun pyrkiviä varten karsintakurssit 15. 6.—14. 7. ja arkkitehtiosastolle pyrkiville 11. 6.—14. 7. välisenä aikana. Korkeakouluun pyrkineestä 1 496 hakijasta hyväksyttiin karsintakurssseille 1 372 oppilasta. Kurssien johtajana toimi professori *S. E. Stenij*. Opettajina toimivat apulaisprofessori *Raimo Lehti*, filosofian tohtorit *Osmo Inkinen*, *Harri Rikkinen*

ja *Pauli Sysiö*, filosofian lisensiaatit *Högne Jungner*, *Matti Linkoaho* ja *Ossi Taari*, filosofian maisterit *Johan Fellman*, *Jarkko Leino* ja *Erkki Rosenberg*, tekniikan lisensiaatti *Eino Tunkelo* sekä arkkitehdit *Maija Kairamo*, *Osmo Mikkonen* ja *Heikki Tegelman*. Assistentteina toimivat filosofian maisterit *Vilma Lavikainen*, *Martti Merisalo*, *Timo Paakkari*, *Lauri Patomäki* ja *Pekka Suortti*, tekniikan lisensiaatti *Antti Vuorinen* sekä diplomi-insinöörit *Pekka Kajamaa*, *Heikki Koskinen*, *Juhani Kuusi*, *Anders Palmgren*, *Jukka Pesonen* ja *Heikki Väyrynen*. Yliassistenttina toimi filosofian maisteri *Erkki Rosenberg*. Karsintakurssien kansliatehtäviä hoiti neiti *Eva Lindström*.

XII. Teknillisen korkeakoulun kirjasto lukuvuonna 1963—1964

Kuluneen lukuvuoden aikana kirjaston toimintaedellytykset ovat huomattavasti parantuneet. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen elintarvikelaboratorio muutti talosta kevätlukukaudella, jolloin kirjasto sai haltuunsa toisen kerroksen kokonaan. Näin saatiin uusia työhuoneita ja varastotilaa. Näissä tiloissa on huoneet mm. julkaisuvaihtoa, kaukolainausta ja sidotusta varten Venäläinen kirjallisuus on koottu yhteen huoneeseen osastoksi Slavica. Varastohuoneisiin ja käytävään on sijoitettu ennen v. 1940 ilmestyneitä aikakauslehtivuosikertoja ja osa kaksoiskappalevarastoa. Varastotilaa tarvitaan kuitenkin jatkuvasti lisää, sillä eivät edes kaikki vanhat aikakaus- ja sarjajulkaisut sopineet saatuihin tiloihin. Kirjaston entiset varastokerrokset ovat jatkuvasti täynnä. Tämä selittyy kirjaston nopeasta kasvusta. Kymmenen vuoden aikana hankintaluetteloihin merkittyjen teosten lukumäärä on kaksinkertaistunut, jatkuvasti tulevien aikakaus- ja sarjajulkaisujen määrä on yli kaksinkertainen. Kirjaston käyttö on myös vastaavasti kasvanut: kirjalainojen samoin kuin kirjastossa kävijöiden määrä on noussut n. 50 %. Lisäksi on vuosi vuodelta jouduttu hankkimaan yhä enemmän muista kirjastoista sekä kotimaasta että ulkomailta sellaista aineistoa, mitä kirjastolla itsellään ei ole. Työmäärän lisääntymisen ja työn monipuolistumisen edellyttämää lisäystä henkilökuntaan ei kuitenkaan ole saatu.

Ostot, julkaisuvaihtoina ja lahjoituksina saadut teokset ovat kartuttaneet kirjavarastoa. Lukuvuoden lopussa on hankintaluetteloihin merkittyjen nidosten lukumäärä 144 626. Lisäys on 10 139 nidosta (1962—63: 10 337). Niistä on ostettu 4 175, julkaisuvaihtoina ja lahjoituksina on saatu 5 964 nidosta.

Korkeakoulu on ollut julkaisujen vaihdossa 158 ulkomaisen ja 26 kotimaisen, yhteensä 184 laitoksen kanssa (1962—63: 166). Julkaisuvaihdon kautta on saatu 1 676 ulkomaista ja 366 kotimaista julkaisua, yhteensä 2 042 nidosta (1962—63: 1 662). Julkaisuvaihtoina on lähetetty 1 521 nidosta (1962—63: 271).

Lahjoituksina on saatu 1 445 erillistä teosta, 725 aikakauslehtivuosikertaa ja 30 448 irtonumeroa. ASLA-varojen jaossa kirjasto on saanut 900 dollaria amerikkalaisen kirjallisuuden hankintaa varten. Kirjalahjoituksia ovat tehneet mm. seuraavat: prof. rva Lehto (308 erill. teosta), prof. K. Ståhlberg (22 erill. teosta, 104 irton.), American Center Library (12 vuosik., 572 irton.), Eduskunnan kirjasto (1 746 erill. teosta), Helsingin kaupungin sähkölaitos (1 156 irton.), Hämeenlinnan kaupunginkirjasto (62 erill. teosta), Ilmailutoimisto (35 vuosik., 191 irton.), Oy Kaukas Ab (132 vuosik., 403 irton.), Kemian keskusliitto (575 irton.), Oy Keskuslaboratorio Ab (2 vuosik., 442 irton.), Kungl. järnvägsstyrelsen, Stockholm (280 vuosik.), G. A. Serlachius Oy, Mänttä (3 vuosik., 745 irton.), Oy Strömberg Ab (20 vuosik., 3 876 irton.), Suomen messut (369 irton.), Suomen teknillinen seura (1 913 irton.), Sähkötarkastuslaitos (1 457 irton.), Tekniska föreningen i Finland (5 vuosik., 4 163 irton.), Valtion teknillinen tutkimuslaitos (1 106 irton.).

Kirjasto on luovuttanut kaksoiskappalevarastostaan muille kirjastoille 36 aikakauslehtivuosikertaa ja 5 384 irtonumeroa. Näitä julkaisuja ovat saaneet mm. seuraavat: Danmarks tekniske bibliotek, København (1 304 irton.), Deutsches Museum, München (11 vuosik., 474 irton.), Oulun yliopiston kirjasto (671 irton.), Tampereen tieteellinen kirjasto (13 vuosik., 450 irton.), Åbo akademis bibliotek (2 vuosik., 572 irton.).

V. 1964 kirjastoon tulee 466 kotimaista ja 2 037 ulkomaista, yhteensä 2 503 aikakaus- ja sarjajulkaisua (1963:2 334). Niistä saadaan maksutta 398 kotimaista ja 679 ulkomaista, yhteensä 1 077 julkaisua.

Lukuvuoden aikana on sidotettu 1 034 nidosta aikakauslehtiä (1962—63: 632).

Luettelokortistoihin on lisätty 20 480 korttia (1962—63: 13 404). Pääluetteloon on lisätty 9 346, systemaattiseen luetteloon 4 391 ja DK-luetteloon 6 743 korttia. DK-artikkelikortistoon on lisätty 14 703 korttia (1962—63: 7 757). Artikkelikortisto käsittää nyt yli 160 000 korttia.

Syyslukukaudella on annettu kotilainaksi 10 162 teosta 12 273 nidoksena ja uudistettu 2 928 kirjallinaa. Kevätlukukaudella on annettu lainaksi 16 796 teosta 21 091 nidoksena ja uudistettu 4 674 kirjallinaa. Lukuvuoden aikana on yhteensä annettu lainaksi 26 958 teosta 33 364 nidoksena (1962—63: 25 164 teosta 30 518 nidoksena) ja uudistettu 7 602 kirjallinaa (1962—63: 7 579). Kaukolainoina on lähetetty syyslukukaudella 798 ja kevätlukukaudella 1 564 nidosta, yhteensä 2 362 nidosta (1962—63: 2 182). Muista kirjastoista on saatu lainaksi syyslukukaudella 95 teosta 99 nidoksena ja kevätlukukaudella 234 teosta 242 nidoksena, yhteensä 329 teosta 341 nidoksena (1962—63: 188 teosta 242 nidoksena). — Lainaksi annettujen teosten määrä jakautuu eri lainaajaryhmien kesken seuraavasti: korkeakoulun opettajat 2 %, korkeakoulun opiskelijat 56 %, muut laitokset 14 % ja muut henkilöt 28 %.

Merkittyjä käyntejä kirjastossa on ollut syyslukukaudella 11 062 ja kevätlukukaudella 15 757, yhteensä 26 819 (1962—63: 24 257).

Yhdestätoista suurimmasta osastokirjastosta on lainattu 13 981 nidosta (1962—63: 12 558). Niissä on ollut merkittyjä käyntejä n. 30 000 (1962—63: n. 30 000). Suurimmat lainausten ja kävijöiden määrät ovat seuraavissa osastokirjastoissa: arkkitehtiosaston kirjasto (lainattu 3 912 nidosta, käyntejä 6 502), kemianosaston kirjasto (lainattu 658 nidosta, käyntejä 4 348), maanmittausosaston kirjasto (lainattu 2 032 nidosta, käyntejä 2 524), sähkötekniillisen osaston kirjasto (lainattu 2 127 nidosta, käyntejä n. 6 150), teknillisen fysiikan osaston kirjasto (lainattu 1 776 nidosta, käyntejä 2 750).

Ulkomailta on hankittu mikrofilmeinä ja xerox- ym. kopioina aikakauslehtien artikkeleita, väitöskirjoja ja sarjajulkaisujen osia. Syyslukukaudella on saatu 63 ja kevätlukukaudella 167, yhteensä 230 artikkelia (1962—63: 190).

Kirjaston jäljennelaitoksessa on tehty 1 397 työsuoritusta. Yhteensä on jäljennetty 17 845 sivua. Mikrofilmejä on tehty 1 464 ottoa ja erilaisia paperikopioita 16 305 kpl. Luettelokortteja on monistettu 16 807 kpl. ja arkkeja 2 005 kpl.

Kirjahankinnoista on julkaistu 12 numeroa uutustiedotuksia. Niitä on v. 1964 lähetetty 466 yksityiselle henkilölle ja laitokselle (v. 1963: 415).

Kirjastolle on tehty syyslukukaudella 544 ja kevätlukukaudella 1 400 kauko-lainaustiedustelua, yhteensä 1 944 (1962—63: 1 164). Puhelimitse on vastattu syyslukukaudella 2 082 ja kevätlukukaudella 3 868 tiedusteluun, yhteensä 5 950 tiedusteluun (1962—63: 2 638). — Kotimaisia postilähetyksiä on toimitettu syyslukukaudella 5 378, kevätlukukaudella 8 917, yhteensä 14 295 (1962—63: 12 084). Ulkomaisia postilähetyksiä on toimitettu syyslukukaudella 627, kevätlukukaudella 813, yhteensä 1 440 (1962—63: 1 123). Lähetettyjen postilähetysten kokonaisluku on ollut 15 735 (1962—63: 13 207).

XIII. Opiskelijat ja ylioppilasyhdistykset

1. Opiskelijain lukumäärä

Hakuajan kuluessa keväällä 1964 pyrki korkeakouluun 1 496 uutta oppilasta, joista hyväksyttiin 595. Nämä jakautuivat eri osastojen kesken seuraavasti: teknillisen fysiikan osastoon 37, rakennusinsinööriosastoon 92, koneinsinööriosastoon 145, sähkötekniilliseen osastoon 97, puunjalostusosastoon 47, kemianosastoon 41, vuoriteollisuusosastoon 48, maanmittusosastoon 36 ja arkkitehtiosastoon 52.

Korkeakoulussa opintoja harjoittavien lukumäärä oli syyslukukaudella 3 367 ja kevätlukukaudella 3 238. Tämän lisäksi ilmoittautui poissaolevana syyslukukaudella 380 korkeakoulun oppilasta vastaavan luvun ollessa keväällä

390. Näin ollen oli korkeakoulun kirjoissa olevien oppilaiden lukumäärä syyslukukaudella 2 987 ja kevätlukukaudella 2 848.

Edellisellä sivulla oleva taulukko osoittaa oppilasmäärän jakautumisen eri osastoille.

2. Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan toiminta lukuvuonna 1963—1964

Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan toiminnassa lukuvuosi 1963—64 merkitsi uudistetun organisaation vakiintumista ja tehostamista sekä taloudellisella puolella pitkäjännitteisen Ojaniemi-suunnitelman edelleen kehittämistä ja toteutumisen alkua.

Parin vuoden takaisen organisaatiouudistuksen voidaan nyt todeta suurelta osin täyttäneen ne vaatimukset, jotka sille sitä muodostettaessa asetettiin. Suuri osa Edustajiston jäsenistä on saatu mukaan aktiiviseen työskentelyyn valiokunnissa, joiden valmisteleva asioiden käsittely helpottaa myös pienentyneen Hallituksen työmäärää. On kuitenkin kiinnitetty huomiota siihen, etteivät säännöt yksikäsitteisesti määrittele tehtävien ja vastuun jakoa esim. rakennusasioiden kohdalla Hallituksen, Taloustoimikunnan ja rakennustoimikuntien välillä. Organisaatiouudistuksen aiheuttama TY:n toiminnan sulautuminen TKY:n toimintaan on tuonut esille muutamia tutkimista kaipaavia kysymyksiä, jotka koskevat Ylioppilaskunnan ja osakuntien keskinäisiä suhteita ja tehtävien jakoa. TKY:n ja TF:n välistä kustannusten ja toiminnan jakaantumista tutkimaan asetettiin kevätlukukaudella teekkarikomitea ja Ylioppilaskunnan puheenjohtaja dipl.ins. Carlsonin johtama, samaa asiaa tutkiva komitea jatkaa työtään edelleen.

Kertomuskaudella on julkaisutoiminta tapahtunut kokonaisuudessaan Ylioppilaskunnan nimissä. Teekkari on ilmestynyt kahtena sarjana aikaisempien vuosien tapaan. Kevätkaudella asetettiin komitea tutkimaan TKY:n ja Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan lehdistön yhdistämismahdollisuuksia ja komitea toteaa mietinnössään, että molemmille ylioppilaskunnille olisi huomattavaa etua yhteisen tiedotuslehden perustamisesta ja suosittelee yhdistämisen suorittamista vuoden 1965 alusta lukien. Ohjelmatoiminnan puolella järjestettiin vuoden kuluessa lukuisia illanviettoja ja teatterikäyntejä sekä Polin 60-vuotisjuhlat Ylioppilaskunnan vuosijuhlien yhteydessä. Vuosi 1964 oli jälleen tempausvuosi ja 5. 3. julistettiin Tempaus-64 alkaneeksi. Sen mottona oli "Tekniikan Suomi Maailman kartalle" ja se huipentui vapunedelliseen viikkoon.

Suhteet koti- ja ulkomaisiin alan järjestöihin kehittyivät suotuisasti. TKY osallistui teknillisten alojen opiskelijoiden neuvottelukokouksiin, kansainvälisen ylioppilasviikon järjestämiseen yhdessä Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnan ja Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan kanssa sekä Ylioppilaiden Kansainvälisen Avun ja Helsinki International Student Club'in toimintaan. Ylioppi-

O s a s t o	Oppilaita kirjoissa												Suoritettut tutkinnot			
	Syyslukukausi						Kevätlukukausi						Dipl. ins. tai arkkitehtitutkimuksen I osa	Dipl. ins. tai arkkitehtitutkiminto	Tekn. lis. tutkinto	Tekn. tohtorin arvo
	Läsnäolevina ilmoitautuneita			Poissaolevina ilmoitautuneet			Läsnäolevina ilmoitautuneita			Poissaolevina ilmoitautuneet						
	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Suomi	Ruotsi	Muut kielet	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Suomi	Ruotsi	Muut kielet				
<i>Teknillisen fyysisen osasto</i>	170	168	2	140	30	—	19	160	158	2	135	25	19	30	15	1
<i>Rakennustieteiden osasto</i>	515	501	14	490	25	—	49	497	483	14	473	24	49	94	66	4
<i>Rakennustekniikka</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—
<i>Maatalouden vesirakennus</i> ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93	5
<i>Koneinsinööri osasto</i>	384	384	—	341	43	—	37	357	357	—	317	40	43	—	54	—
<i>Koneenrakennus</i>	75	75	—	56	18	1	8	69	69	—	50	18	1	12	3	—
<i>Laivanrakennus</i>	44	44	—	39	5	—	3	43	43	—	37	6	—	—	1	—
<i>Lentokoneenrakennus</i>	45	21	24	39	5	1	9	42	20	22	40	2	5	—	7	—
<i>Tekstiilitieteellinen osasto</i> ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73	3	—
<i>Sähkötekniikka</i>	203	203	—	180	23	—	24	183	183	—	164	19	26	—	35	—
<i>Vahvavirtateknikka</i>	257	255	2	214	43	—	31	252	250	2	210	42	28	—	30	—
<i>Heikkovirtateknikka</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	—	1
<i>Puujalostusosasto</i>	52	52	—	50	2	—	6	44	44	—	42	2	8	—	4	—
<i>Puun mekaaninen teollisuus</i>	74	72	2	67	7	—	5	72	70	2	65	7	5	—	4	—
<i>Puun kemiallinen teollisuus</i>	95	95	—	87	8	—	12	92	92	—	84	7	11	—	8	—
<i>Paperiteollisuus</i>	208	177	31	184	23	1	20	198	169	29	175	23	19	38	20	4
<i>Kemian osasto</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	4	1
<i>Vuoriteollisuusosasto</i>	41	41	—	34	7	—	3	40	40	—	33	7	2	—	5	1
<i>Kaivostekniikka</i>	78	77	1	70	8	—	16	73	72	1	65	8	16	—	11	—
<i>Metallurgia</i>	157	155	2	151	5	1	15	149	147	2	144	4	1	13	22	1
<i>Maanmittausosasto</i>	462	316	146	410	43	9	24	452	312	140	403	40	9	24	48	1
<i>Arkkitehtiosasto</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	1
<i>Yleinen osasto</i>	110	109	1	99	9	2	99	109	108	1	101	6	2	106	—	—
<i>Diplomi-ins. ja arkkitehteja</i>	17	16	1	2	—	15	—	16	15	1	3	—	1	—	—	—
<i>Kuntelijotia</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	2 987	2 761	226	2 653	304	30	380	2 848	2 632	216	2 541	280	390	458	339	18
Poissaolevia	380	—	—	—	—	—	—	390	—	—	—	—	—	—	—	4
Oppilaita yhteensä	3 367	—	—	—	—	—	—	3 238	—	—	—	—	—	—	—	—

laskunnan jäsenmäärä oli syyslukukaudella 1963 3 144, josta 2 820 eli 89.8 % kuului suomenkieliseen osakuntaan ja 321 eli 10.2 % ruotsinkieliseen osakuntaan. Kokonaismäärästä oli 281 oppilasta ilmoittautunut poissaolevina.

Killat ja yhdistykset

Kertomusvuoden aikana Ylioppilaskunnan alaisena toimi 10 kiltaa: Arkkitehtikilta, Fyysikkokilta, Kemistikilta, Koneinsinöörilikta, Maanmittarikilta, Puunjalostajakilta, Rakennusinsinöörilikta, Sähköinsinöörilikta, Tekstiili-insinöörilikta ja Vuorimieskilta. Kiltujen tärkeimpinä toimintamuotoina ovat olleet ammattiin liittyvät keskustelu- ja muut tilaisuudet sekä koti- ja ulkomaisten opintoretkeilyjen suorittaminen. Tämän lisäksi killoilla on hyvät yhteydet alojensa valtakunnallisiin liittoihin ja yhdistyksiin ja näissä puitteissa on järjestetty monia antoisia yhteisiä tilaisuuksia. Myöskin yhteydenpito pohjoismaisiin oman alan opiskelijoihin on kertomusvuoden aikana voimistunut ja antanut hyviä tuloksia.

Kussakin killassa on toiminut opintotoimikunta, joka käsittelee osastonsa opiskelukysymyksiä ja tekee niistä esityksiä osastokollegille sekä harjoittaa nuorten opiskelijoiden keskuudessa opintoneuvontaa.

Kiltujen ja Ylioppilaskunnan välisenä yhdyssiteenä toimii Kiltaneuvosto, jonka puheenjohtajana on syyslukukauden aikana ollut tekn.yo. *Carl-Fredrik Holmström* ja kevätlukukaudella tekn.yo. *Jouko Teijonsalo*.

Seuraavat Ylioppilaskunnan alaiset vapaat yhdistykset ovat olleet toiminnassa kertomusvuoden aikana: Laivanrakentajain Kerho, Maatalouden Vesirakentajat, Metallikerho, Polin Lehdistömiehet, Näytelmäkerho Ramppi, Polyteknikkojen Imailukerho, Polyteknikkojen Kuoro, Polyteknikkojen Puhekerho, Polyteknikkojen Radiokerho, Polyteknikkojen Urheiluseura, Ristin Kilta, Saniteettikerho, Teekkariampujat r.y., Teekkarien Autokerho, Teekkarien Elokuva-kerho Montaaši, Teekkarien Shakkikerho, Teekkarikamerat, Teekkarikeilaajat, Teekkaripurjehtijat, Teekkarisulkapalloilijat, Teekkaritennis, Teekkarityöt ja Teekkariupseerit.

Ylioppilaskunnat ja osakuntien hallinto

Ylioppilaskunnan puheenjohtajana on toiminut syys- ja kevätlukukaudella dipl.ins. *C. E. Carlson*. Varapuheenjohtajina syys- ja kevätlukukaudella toimivat dipl.insinöörit *Pekka Löyttyniemi* ja *Kurt Hedström*. Hallituksen puheenjohtajana oli syyslukukaudella tekn.yo. *Jorma Routti* ja varapuheenjohtajana tekn.yo. *Carl-Fredrik Holmström*. Kevätlukukaudella toimi Hallituksen puheenjohtajana tekn.yo. *Raimo Taivalkoski* ja varapuheenjohtajana tekn.yo. *Wladimir Ilivitzky*.

Tekniikan Ylioppilaskunnan inspektorina on syyslukukaudella toiminut professori *Arvo Ylinen* ja kevätlukukaudella professori *Viljo Kuuskoski*.

Osakunnan puheenjohtajana on syys- ja kevätlukukaudella toiminut dipl.ins. *Pekka Löyttyniemi*, hallituksen puheenjohtajana syyslukukaudella tekn.yo. *Jorma Routti* ja kevätlukukaudella tekn.yo. *Raimo Taivalkoski*.

Teknologiföreningen-osakunnan inspehtorina on toiminut kertomusvuonna professori *Per-Holger Sahlberg* ja kuraattorina arkkitehti *Lars Hedman*. Hallituksen puheenjohtajana toimi syyslukukaudella tekn.yo. *Jan Kåhre* ja kevätlukukaudella tekn.yo. *Georg Ebrnrootb*. Ylioppilaskunnan Edustajisto on kertomusvuoden aikana kokoontunut 5 kertaa käsittelemään sääntömääräisiä sekä taloustoimikunnan ja hallituksen sille esittämiä asioita. Ylioppilaskunnan hallitus on kertomusvuoden aikana kokoontunut 34 kertaa. Lisäksi ovat eri valiokunnat kokoontuneet tarpeen vaatiessa päättämään alansa käytännöllistä laatua olevista asioista tai valmistelemaan niitä hallituksen kokouksia varten.

Virkailijat

Ylioppilaskunnan toiminnanjohtajana on kertomusvuoden aikana ollut dipl.ins. *Antero Salmenkivi*, taloudenhoitajana maisteri *Reino Tattari*, isännöitsijänä insinööri *Heikki Sammalisto*, pääsihteerinä merkonomi *Ritva Airo-mies*, opintosihteerinä tekn.yo. *Allan Lindroos* ja harjoittelusihteerinä *Raimo Oksa*.

Teekkarikylän johtajana on edelleen toiminut *Ossi Törrönen*.

Opintojen tukeminen

Ylioppilaskunta on jakanut jäsenilleen kertomusvuoden aikana 1 kpl tutkimusstipendejä à 1 000 mk, 10 kpl ylioppilastoimintastipendejä à 300 mk ja 10 kpl opintostipendejä à 500 mk. Lisäksi ylioppilaskunta on ollut toisena takaajana useissa jäsentensä Ylioppilaiden Opintolainarahastosta ottamissa lainoissa.

Ylioppilaskuntaa on Ylioppilaiden Opintolainarahaston neuvottelukunnassa edustanut tekn.yo. *Allan Lindroos* varamiehenään tekn.yo. *Tapani Piblaja* ja Teknillisen korkeakoulun opintolainojen takaus- ja stipendilautakunnassa syyslukukaudella tekn.yo:t *Seppo Hamilo* ja *Lars Hansson* ja kevätlukukaudella tekn.yo:t *Paavo Maritila* ja *Jali Raita*.

Ylioppilaskunnan talous

Ylioppilaskunnan taloudellisen toiminnan keskeisinä tehtävinä oli edelleen kuluneen kertomusvuoden aikana taloudellisten edellytysten luominen jo kauan pysähdyksissä olleen rakennustoiminnan aloittamiseksi Otaniemessä. Rakennustöiden aloittamista oli omiaan kiirehtimään korkeakoulun päärakenuksen valmistuminen opetustoiminnan pääosan siten keskittyessä Otaniemeen toimintavuoden 1964—65 alkaessa.

Kun Teekkarikylän asuntolapaikkojen kysyntä oli parin viime vuoden aikana huomattavasti lisääntynyt yli tarjolla olevien n. 750 paikan, katsoi ylioppilaskunta ajankohtaiseksi aloittaa v. 1964 alussa uuden, 120 paikkaa kä-

sittävän oppilasasuntolan rakennustyöt. Asuntolan kustannukset kohoavat n. 2 milj. markkaan. Rahoituskysymys saatiin kuntoon siten, että pankki- ja vakuutuslaitokset myönsivät n. 50 % kustannuksista pitkäaikaisina lainoina, asuntolaan muuttavilta opiskelijoilta laskettiin saatavan lähes 30 % asumisoikeuteen sidottuna lainana ja loput eli n. 20 % koostuvat ylioppilaskunnan omalla toiminnallaan vuosien aikana hankkimista varoista. Tämä ns. osuusrahoitukseen perustuva rahoitusjärjestelmä otettiin käytäntöön lähinnä siitä syystä, että ylioppilaskunta piti uusien asuntojen saamista erittäin tärkeänä ja kun valtiolta anottua lainoitustukea ei onnistuttu saamaan. Opiskelijain lainoitusosuuden vähimmäismääräksi asetettiin 5 000 markkaa yhden hengen huonetta kohti. Opiskelijain osuus peritään asumisoikeuteen sidottuna lainana, josta annettava haltijavelkakirja vastaa lähinnä asunto-osakkeen lunastamisesta annettavaa osakekirjaa, sikäli, että laina on koroton ja sen rakennuskustannusindeksiin 100-prosenttisesti sidottu pääomamäärä maksetaan takaisin kuukauden kuluttua irtisanomisesta.

Kun kertomusvuoden loppupuolella saatiin valtiolta 300 000 markan suuruinen asuntolaina edellä mainitun oppilasasuntolan toisen, 128 asuntoa käsittävän osan rakennustöitä varten, päätti ylioppilaskunta aloittaa syyskesällä myös toisen vaiheen rakennustyöt. Täten saadaan tulevan toimintavuoden aikana 248 uutta asuntolapaikkaa. Uuden asuntolan molempien rakennusvaiheiden kokonaisrahoitus muodostunee lopullisesti seuraavaksi:

Rahalaitoslainat	2,3 mmk
Valtion rakennuslaina (josta saatu 0,3 mmk)	0,8 „
Lainat asukkailta (I-vaihe $120 \times 5\,000$ mk)	0,6 „
Omat varat	0,8 „
Yhteensä irtaimistoinen	4,5 mmk

Asuntoloiden rahoituksen ja rakennustöiden ohessa on myös saatu uuden ylioppilaskuntatalon DIPOLIn rahoitus lähes kokonaan järjestykseen aina 9 milj. markkaan asti, joka on samalla alustava kustannusarvio irtaimistoinen. Ylioppilaskuntatalon rakennustöihin ryhdytään viimeistään v. 1964 lopulla.

Rakennustoiminnasta on mainittava vielä, että perheellisten opiskelijoiden käyttöön valmistui v. 1964 alussa 15 asuntoa Otaniemen Asuntosäätiön vuokratalossa. Tällä hetkellä on siten Otaniemessä opiskelijaperheiden käytössä 21 aravavuokra-asuntoa.

Ylioppilaskunnan normaalin toiminnan vilkastuminen lähinnä varsinaisen ylioppilastoiminnalliselta osaltaan on samalla merkinnyt myös menojen huomattavaa lisäystä edellisiin vuosiin verrattuna. Niinpä ylioppilaskunnan jäsenmaksuja jouduttiin korottamaan v. 1964 alusta lukien n. 33 %:lla eli 15:00 markasta 20:00 markkaan jäsentä kohti toiminta-alijäämän peittämiseksi. Jäsenmaksun nostamisen välttämättömyyteen on myös ollut vaikuttamassa yleinen inflaatiotendenssi. Varsinaiset jäsenmaksutulot peittävät ylioppilastoiminnan

menoista noin kolmanneksen. Ylioppilaskunta ja korkeakoulu avustavat kumpikin kolmanneksella. Vuoden 1963 ylioppilastoimintamenojen yhteissumma nousi n. 369 000 markkaan koko ylioppilaskunnan tilinpäätöksen menopuolen osoittaessa 2 840 000 markkaa. Ylioppilaskunta tulee määrätietoisesti pyrkimään siihen, ettei edessä oleva rakennuskausi tule vaikeuttamaan varsinaisen ylioppilastoiminnan eikä ulospäin suuntautuvan aatteellisen toiminnan kehitystä.

XIV. Otaniemen suunnittelu- ja rakennustyöt

Teknillisen Korkeakoulun noin 118 000 m³ suuruisen päärakennuksen rakennustyöt ovat jatkuneet edelleen. Rakennustyössä sattuneiden viivästymisien takia on rakennus valmistunut seuraavsti: Rakennuksen ensimmäinen osa, johon kuuluvat arkkitehti-, maanmittaus- ja yleinen osasto, lukuunottamatta yleisen osaston auditorio-osan kellareita ja maanmittausosaston I ja II kerrosta 25. 1. 1964, rakennuksen toinen osa, johon kuuluivat hallinnollinen osasto, kellarit ja maanmittausosaston I ja II kerros sekä yleisen osaston auditoriot 19. 5. 1964 ja ulkopuoliset työt 30. 8. 1964. Rakennustyön urakoitsijana toimi rakennusliike Väinö Korolainen Oy ja arkkitehtina arkkitehtitoimisto Alvar Aalto.

Vuoriteollisuusosaston noin 12 800 m³:n suuruisen rakennuksen rakennustyöt jatkuvat aikataulun mukaisesti. Rakennuksen käyttöönottopäiväksi on määrätty 7. 10. 1964 ja vastaanottopäiväksi 10. 11. 1964. Rakennustyön urakoitsijana on rakennusliike Mauri Rätty Oy ja arkkitehtina arkkitehtitoimisto Blomstedt & Penttilä.

Koneinsinööriosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 10 500 m³:n suuruisen konepajateknillisen laboratorion urakkasopimus on allekirjoitettu 27. 12. 1963, josta lähtien rakennustyöt ovat jatkuneet aikataulun mukaisesti.

Rakennuksen valmistuspäiväksi on määrätty 31. 3. 1965. Rakennustyön urakoitsijana toimii rakennusliike Väinö Korolainen Oy ja arkkitehtina arkkitehtitoimisto Kontio & Räike.

Koneinsinööriosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 28 000 m³:n suuruisen osaston päärakennuksen pääpiirustukset ovat valmistuneet ja asianmukaisesti hyväksytyt. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa helmikuussa v. 1965. Rakennuksen suunnittelijana toimii arkkitehtitoimisto Kontio & Räike.

Koneinsinööriosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 13 000 m³:n suuruisen virtauslaboratorion luonnospiirustukset on hyväksytty ja pääpiirustuksia laaditaan parhaillaan. Rakennuksen suunnittelijana toimii arkkitehtitoimisto Kontio & Räike.

Koneinsinööriosaston II rakennusvaiheeseen kuuluvan n. 20 000 m³:n suuruisen konelaboratorion huonetilaohjelma on hyväksytty ja luonnospiirustuksien laatiminen on aloitettu. Rakennuksen arkkitehtina toimii arkkitehtitoimisto Kai Blomstedt & S. Stenbäck.

Koneinsinööriosaston II rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 55 000 m³:n suuruisen laivanrakennuslaboratorion huonetilaohjelma on hyväksytty ja luonnospiirustukset ovat teknillisessä korkeakoulussa lausunnolla. Rakennuksen suunnitteijana toimii arkkitehtitoimisto Seppo Kasanen.

Koneinsinööriosaston II rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 10 000 m³:n suuruisen tekstiililaboratorion huonetilaohjelma on hyväksytty ja kauppa- ja teollisuusministeriö on lähettänyt sen rakennushallitukselle suunnittelutoimenpiteitä varten.

Puunjalostusosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 25 000 m³:n suuruisen päärakennuksen luonnospiirustukset ovat valmistuneet ja ovat lausunnolla teknillisessä korkeakoulussa. Rakennuksen arkkitehtina toimii arkkitehtitoimisto E. Eerikäinen.

Puunjalostusosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 4 300 m³:n suuruisen puun mekaanisen teknologian laboratorion, joka rakennetaan samaan rakennukseen Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen puuteknillisen laboratorion kanssa, suunnitelmat ovat valmistuneet ja hyväksytyt. Rakennusurakkapyyntölupaan tarvittavat asiapaperit ovat parhaillaan valtiovarainministeriön käsittelinä. Rakennuksen suunnittelijana toimii arkkitehtitoimisto Alvar Aalto.

Kemianosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 48 000 m³:n suuruisen rakennuksen pääpiirustukset ovat valmistuneet ja parhaillaan lausunnolla teknillisessä korkeakoulussa. Rakennuksen arkkitehtina toimii arkkitehtitoimisto Aili ja Niilo Pulkka.

Sähköteknillisen osaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 46 000 m³:n suuruisen rakennuksen pääosan sekä noin 38 000 m³:n suuruisen suurjännite- ja vahvavirtaosaston suunnittelu on jatkunut. Luonnospiirustukset ovat viimeistelyvaiheessa. Rakennuksen suunnittelijana toimii arkkitehtitoimisto Olli Vikstedt.

Rakennusinsinööriosaston II rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 2 000 m³:n suuruisen maatalouden vesirakennuslaboratorion huonetilaohjelma ja luonnospiirustukset ovat asianmukaisesti hyväksytyt. Rakennuksen pääpiirustuksia laaditaan parhaillaan. Rakennuksen arkkitehtina toimii arkkitehtitoimisto Aili ja Niilo Pulkka.

Rakennusinsinööriosaston II rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 10 000 m³:n suuruisen vesirakennuslaboratorion, joka rakennetaan koneinsinööriosaston laivanrakennuslaboratorion yhteyteen, huonetilaohjelma on hyväksytty ja luonnospiirustukset ovat teknillisessä korkeakoulussa lausunnolla. Rakennuksen arkkitehtina toimii arkkitehtitoimisto Seppo Kasanen.

Korkeakoulun keskuskirjaston noin 25 000 m³:n suuruisen rakennuksen huonetilaohjelma on hyväksytty ja rakennuksen alustavat luonnokset ovat teknillisessä korkeakoulussa lausunnolla. Rakennuksen arkkitehtina toimii arkkitehtitoimisto Alvar Aalto.

XV. Diplomityöt

Lukuvuoden aikana on eri osastoilla hyväksytty seuraavat diplomityöt (luettelossa mainitaan diplomityön tekijä, sen aihe ja opettaja, jonka johdolla työ on tehty):

Teknillisen fysiikan osasto:

- Forstén, Jarl Gustav, „Uppkomsten av enkristaller ur smälta”; prof. Miekk-oja.
 Hannuksela, Jaakko Juhani, „Tutkan varaosien varastoinnista”; prof. Lokki.
 Heino, Ilmari Antero, „Teoretiska undersökningar av kriticiteten i en tungvattenreaktor med rörformiga bränsle-enheter”; prof. Jauho.
 Hjelt, Sven-Erik, „Erään induktiivisen malminetsintämenetelmän mahdollisuuksista”; prof. Laurila.
 Ihamuotila, Jaakko Veikko Artturi, „Potentialiteoreettinen tutkimus sylinterimäisen reaktorin akselilla toimivan säätösauvan vaikutuksesta”; prof. Jauho.
 Isomäki, Markku Pekka Antero, „Pneumaattisista komponenteista”; prof. Laurila.
 Kajamaa, Jaakko, „Neutronidiffraktiosta”; prof. Jauho.
 Kuusi, Eino Juhani, „(n, alfa)-reaktioiden vaikutusalojen määrittämisestä lentoaika-mittauksille”; prof. Jauho.
 Lilja, Rolf, „Mätningar av den komplexa dielektricitetskonstanten hos amorft, polykristallint och monokristallint selen med en mikrovågsbrygga”; dos. Stubb.
 Londen, Stig-Olof, „Kritikalitetsberäkningar för en snabb, sfärisk, reflekterad reaktor”; prof. Jauho.
 Pohjavirta, Armo, „Operaattorijonojen stabiilisuus”; prof. Jauho.
 Pyykkö, Tapio Einari, „Jatkuvatoimisen sulfaattiselluloosakeittimen matemaattinen malli”; prof. Laurila.
 Rouhesmaa, Juhani Tapio, „Teollisuuden sähköisistä säätöjärjestelmistä” prof. Laurila.
 Routi, Jorma Tapio, „Gammasppektrometrinen aktivointianalyysi tietokonesovellutuksi-neen”; prof. Jauho.
 Stenholm, Stig, „Elektrongasens transportegenskaper”; prof. Jauho.
 Tuomi, Ilpo Olavi, „Neutronisäteilyn vaikutuksesta puolijohteen johtokykyyn”; prof. Laurila.
 Törnqvist, Nils, „Kritikalitetsberäkning för en stabil av Triga bränsle-element”; prof. Jauho.

Rakennusinsinööriosasto:

- Ahrio, Esko Kalervo, „Betonielementtien lämpökäsittelystä”; prof. Kuuskoski.
 Anttikoski, Usko Valter, „Rasiakaira maalajien leikkauslujuuden tutkimisessa”; prof. Helenelund.
 Björksten, Lars Erik Waldemar, „Provbelastningar på sand med speciell hänsyn till faktorer som inverkar på sättningarna”; prof. Helenelund.
 Bärlund, Martin Gunnar, „Tienrakennuksen massanjärjestely tietokonetta käyttäen”; prof. Savolainen.
 Falck, Kalevi Runo, „Elementtirakenteinen varastohallin esijännitetty betoniristikko”; prof. Kuuskoski.
 Hakamäki, Pauli Kalevi, „Viemäröinnin ja puhdistuslaitoksen suunnittelu”, tekn.lis. Koskenpato ja prof. Castrén.
 Hakkarainen, Matti Olavi, „Jännitysoptillinen tutkimus reikien vaikutuksesta palkin jännitystiloihin”; prof. Kuuskoski.
 Hakkila, Otto Juhani, „Maasojan lähteen virtaamista”; prof. Kaitera.

Helenius, Lauri Olavi, „Vedenkorkeuksien vaihteluiden vaikutuksesta rantapuuston kasvuun”; prof. Kaitera.

Hemminki, Juhani Jaakko, „Asuinkerrostalojen äänieristyksen taloudellinen suunnittelu”; prof. Kuuskoski.

Huuskonen, Heikki Pellervo, „Vertaileva selvittely lentokenttäpaikkaa valittaessa”; prof. Savolainen.

Hyttinen, Seppo Juhani, „Teräksinen tiesilta”; prof. Kivisalo.

Hyvönen, Seppo Eelis, „Ehdotus maanteiden viitoituksien uudelleen järjestelmiseksi”; prof. Savolainen.

Isomäki, Esko Sakari, „Tekstillä varustetut moottoriteiden opastusmerkit”; prof. Savolainen.

Janhunen, Henri Ensio, „Esijännitetty valmisosarakenteinen katusilta”; prof. Kivisalo.

Jokela, Antti Mikael, „Suomen peltöjen peruskuivatustarpeen selvittelyä”; prof. Kaitera.

Järvenpää, Timo, „Urheilukentän katsomon suunnittelu sylinterikuorta käyttäen”; prof. Kuuskoski.

Kangas-Ikkala, Risto Ilmari, „Tunneli- ja luolatilojen louhinta”; prof. Savolainen.

Karhunen, Paavo Juhani, „Porin kaupungin ohikulkutie”; prof. Savolainen.

Kelkka, Asko Antero, „Tienrakennusindeksi”; tekn.lis. Salmensaari.

Koivu, Teuvo Veikko Viljo, „Tehdasmaiseen valmistukseen soveltuva puurakenteinen pientalo”; prof. Kuuskoski.

Komsi, Juha Veikko, „Polkupyörä- ja mopediliikenteestä Suomen olosuhteissa”; prof. Savolainen.

Koskinen, Kauko Ilmari, „Sylinterikuorilaskentamenetelmien vertailua moninkertaisesti tuettuihin tynnyrikuorikattorakenteisiin”; prof. Ylinen.

Laakso, Harri Juhani, „Elastis-plastisten kaarien ja kehien teoriaa”; prof. Ylinen.

Laaksonen, Seppo Niilo Juhani, „Viemäriletteen käsittely”; tekn.lis. Koskenpato ja prof. Castrén.

Lampinen, Pertti Sakari, „Saimaan kanavan jälleenrakentamiseen liittyvien maapatojen suunnittelu”; prof. Helenelund.

Laune, Lasse Markku Ensio, „Lentokenttäsuunnitelma kiitotiesovellutuksineen”; prof. Savolainen.

Lehmonen, Vilho Olavi Ensio, „Kuorirakenne kirkon kattoa varten”; prof. Kuuskoski.

Lehtovirta, Martti Risto, „Kemijärven päätieverkon yleissuunnitelma”; prof. Savolainen.

Leino, Ilkka Juhani, „Vesitornin suunnittelu esijännitettyä betonia käyttäen”; prof. Kuuskoski.

Leppänen, Esko Johannes, „Moottoritien keskikaistan mitoittaminen”; prof. Savolainen.

Leppänen, Mauri Tapio, „Asfalttipäällysteiden ajoratamerkinnot”; prof. Savolainen.

Leppänen, Pekka Juhani, „Lämpökäsittelykokeita suomalaisilla portlandsementeillä”; prof. Kuuskoski.

Liimatainen, Jouko Ensio, „Raiteeseen vaikuttavat voimat ja niiden mittaaminen”; prof. Savolainen.

Maijala, Rainer Toivo, „Urheilukentän katsomo, jonka taitekatto on tuettu ulokkeena”; prof. Kuuskoski.

Melkas, Erkki Tuomas Tenrikki, „Säteettäisellä palkistolla tuettu kupolin pienoismallikokeita”; prof. Kuuskoski.

Miettinen, Mauno Leino, „Helsingin lentoaseman väestönsuoja”; prof. Savolainen.

Mononen, Risto Antero, „Sektoriporttiparilla varustetun kanavan purkautumiskyky”; prof. Castrén.

Mustonen, Juha Antero, „Taitekattoinen purjelentokonehalli”; prof. Kuuskoski.
 Mäkelä, Markku Olavi, „Lammikointi jäteveden puhdistusmenetelmänä”; prof. Kaitera.
 Niemimaa, Reino Fredrik Kalervo, „Pientalojen ristikkokattotuolit”; prof. Kuuskoski.
 Nissinen, Pentti Ilmari, „Työmaaolosuhteissa suoritettu betonin puristuslujuuden pika-

koetus”; prof. Kuuskoski.
 Nupponen, Timo Heikki Tapani, „Selluloosatehtaan hakesiilon konstruointi”; prof. Kuuskoski.

Nylund, Stig Axel Bernhard, „Provbelastning av mellanjordarter”; prof. Helenelund.
 Ojasalo, Matti Juhani, „Kemikaalien käytöstä humusvesien puhdistamiseen maaseutu-

olosuhteissa”; prof. Kaitera.
 Paakkunainen, Lauri Johannes, „Teräsbetonisen vesitornin konstruktio”; prof. Kuus-

koski.
 Palmu, Seppo Heikki Juhani, „Tutkimus öljysorapäällysteiden kunnossapidosta ja talou-

dellisuudesta”; prof. Savolainen.
 Paukku, Pertti Markku Juhani, „Joensuun kaupungin sisäisen liikenteen ennuste”;

prof. Savolainen.
 Pellosniemi, Jouko Bernhard, „Alumiininen katon kannattaja”; prof. Kuuskoski.

Perttunen, Veikko Olavi, „Syysateiden vaikutus Kallaveden säännöstelyyn”; prof. Castrén.

Pukkila, Heikki Pellervo, „Jännitysten ja vesipitoisuuden jakautuminen ympyränmuo-

toisen laatan alapuolella”; prof. Helenelund.
 Punnonen, Jouko Uljas, „Veden vaihtumisesta Helsinkiä ympäröivissä merenlahdissa”;

prof. Kaitera.
 Purje, Eino Ensio, „Tasakaton rakenteesta ja laboratoriotutkimusten antamista tulok-

sista”; prof. Kuuskoski.
 Rahiala, Jussi Robert Sakari, „Huokosveden paine ja painuma-analyysi”; prof. Helene-

lund.
 Rahikka, Asko Kalevi, „Vesitornin suunnittelu ja konstruointi”; prof. Kuuskoski.

Raimovaara, Erkki Matias, „Jäähallin esijännitetty riippukatto”; prof. Kuuskoski.

Rantakoski, Pentti Olavi, „Hiekkasiiloryhmän suunnittelu ja konstruointi”; prof. Kuuskoski.

Rasilainen, Jaakko Juhani, „Hissillä varustetun lamellitalon kustannusten riippuvuus

kerrosluvusta”; prof. Kuuskoski.
 Reijonaho, Hannu Ensio, „Kiskovikojen tutkiminen ultraäänilaitteilla”; prof. Savo-

lainen.
 Ronkainen, Timo Antero, „Turvesuodattimien käytöstä jäteveden pienpuhdistamoissa”;

prof. Kaitera.
 Roth, Martti Johannes, „Laajentuvien asutuskeskusten liikenteen ennustaminen”; prof.

Savolainen.
 Ruissalo, Matti Juhani, „Kuurikattoisen varastorakennuksen suunnittelu”; prof. Kuus-

koski.
 Sihvonen, Jorma William, „Elasto-plastisen palkin taivutuksesta ja venymästä”; prof.

Ylinen.
 Silvennoinen, Pentti, „Tehdasrakennuksen konstruointi liukuvalua hyväksikäyttäen”;

prof. Kuuskoski.
 Sipilä, Eero Juhani, „Suunnitelma kahden valtatie välisen eritasoristeyksen rakenta-

miseksi Oulussa”; prof. Savolainen.
 Siro, Heikki Ilmari, „Sementtisiilon konstruointi”; prof. Kuuskoski.

Sirola, Seppo Kalervo Ensio, „Lietesäiliön konstruointi”; prof. Kuuskoski.

Skyttä, Tauno Kullervo, „Ehdotus Uudenkaupungin viemärlaitokseksi”; tekn.lis. Koskenpato ja prof. Castrén.

Talvitie, Antti Petri, „Pysäköinti taajamien keskusta-alueilla”; prof. Savolainen.

Typpö, Kaino Asser Artturi, „Vesistön säännöstely vahingonarvioineen”; prof. Kaitera.

Uimonen, Martti Johannes, „Esijännitetyin kehärakenteen konstruointi betonisista rakenuselementeistä”; prof. Kuuskoski.

Uusitalo, Olli Pekka, „Vesisäiliön esijännitetty kartiokuori”; prof. Kuuskoski.

Vahala, Pekka Toivo, „Poimukattoisen varistorakennuksen konstruktio”; prof. Kuuskoski.

Vauhkonen, Ano Ilmari, „Lannanpoistosta huuhtelemalla ja sen taloudellisuudesta”; prof. Kaitera.

Vehmas, Pentti Johannes, „Tuottavuustutkimus asuinrakennustyömaalta”; tekn.lis. Salmensaari.

Wikström, Ragnar Gustav Mathias, „Provbelastrningar på sand med speciell hänsyn till faktorer som inverkar på brottbelastrningen”; prof. Helenelund.

Voutilainen, Osmo Pietari, „Erään tavaratalon kantavien rakenteiden kustannusvertailuja ja rakenne-ehdotus”; prof. Kuuskoski.

Koneinsinööriosasto:

Blom, Seppo I., „Syvähitsauspuikolla ja automaattihitsauksella saatu tunkeuma”; dipl.ins. Vesikivi.

Cedercreutz, Axel V., „Tutkimus eri tekijöiden vaikutuksesta kuitujen jakautumiseen karstalanka-järjestelmällä villaa ja synteettisiä kuituja kehrättäessä”; prof. Häyrinen.

Einamo, Pekka J., „Kaukolämpöverkon akkumulointikyvyn käyttömahdollisuuksien tutkiminen pienehköissä lämmitysvoimalaitoksissa ja akkumulointikyvyn lisäämismahdollisuudet”; prof. Immonen.

Elo, Ari V., „Laite mullan levittämiseksi tien luiskaan”; prof. Wuolijoki ja dipl.ins. Aho.

Elokorpi, Raili K., „Villakankaiden kutistamismääritysmenetelmien vertailua”; tekn.tri Silén.

Eskoli, Arto J., „Vertaileva tutkimus nipunsiirtolaitoksista”; dipl.ins. Sormaala.

Friman, Reima A., „Työvaiheiden tahdittaminen tavaravaunun määräraikaiskorjauksissa”; prof. Niini.

Grandell, Karl-Erik, „Studier över varuströmmar som uttryck för strukturen av Finlands näringsliv”; prof. Niini.

Hasu, Jyrki U., „Paperikoneen suljetun perälaatikon massamäärän säätötapojen vertailu”; prof. Wuolijoki.

Helasuo, Kalevi, „Sulan ja jähmeän faasin välisen pintajännityksen vaikutus eräiden metalliseosten kuumahaurauteen”; tekn.tri Sulonen.

Hovi, Heikki P., „Valimoteknillisiä tutkimuksia muokatun ja valetun teräksen vertailemiseksi”; tri-ins. Asanti.

Huotari, Heikki K., „Rivimoottorin kiertokangen lujuuslaskuja koskeva tutkimus”; prof. Verkkola.

Hyypiä, Martti J., „Indikoimismenetelmien vertaileva tutkimus”; prof. Verkkola.

Häkansson, Karin B., „Veckbildning vid färgning av yllestyck i sträng”; tekn.tri Silén.

af Hällström, Gustaf C. H., „Ennakkosattelun teknillisistä ja taloudellisista mahdollisuuksista avarruskonetöiden esivalmistuksen tehostamiseksi”; prof. Serlachius.

Juva, Taisto J., „Teknilliset suoravientimekanismit”; prof. Wuolijoki.

Järvi, Jukka H., „Formula C moottorin konstruointi”; prof. Verkkola.

Karjalainen, Erkki O., „Tutkimus soodakattilasta ja kokeita siihen liittyvistä erikoiskysymyksistä”; prof. Immonen.

Karling, Sven O. P., „Kuumatorsiomenetelmän soveltaminen tinapronssien kuuma- muovautuvuuden tutkimiseen”; prof. Miekk-oja.

Kerppola, Mariitta A. A., „Tutkimus kotimaassa valmistettujen ja ulkomailta tuotujen nailonsukkien laaduista ja hinnoista”; prof. Häyrinen.

Kettunen, Matti J. (kapt.), „Paperikoneen kuivaussyinterin valurautaisen päätyraken- teen jäännösjännitykset”; fil.tri Salokangas.

Korhonen, Esko J., „Hehkutus- ja sammutuskäsittelyjen vaikutus teräslevyjen syvä- vedettävyyteen”; tekn.tri Sulonen.

Koskimies, Jouni Aslak, „Paperikoneen perälaatikon ulostulovirtauksen tasaisuuden mittaamenetelmien vertaileva tutkimus”; prof. Niskanen.

Koskinen, Seppo T., „Tutkimuksia hiekan aiheuttamista pintavirheistä eräissä teräs- valukappaleissa”; tri-ins. Asanti.

Kuisma, Antti J., „Portaattoman kuormajarrun soveltaminen kaksiakseliseen tavara- vaunuun”; prof. Wuolijoki.

Kuparinen, Seppo, „Massallisen akselin kriittillisen pyörintänopeuden määrittäminen laakerin tukimomentti ja laakeripainuma huomioonottaen”; prof. Wuolijoki.

Kuusela, Paavo K., „Moottorisahan terälevyn materiaaliksi tarkoitettun Cr-V-teräksen lämpökäsittely”; prof. Miekk-oja.

Laitinen, Esko O. (ins.), „Suuren konepajan varastotoiminnan tutkiminen pääoma- tarpeen kannalta”; prof. Niini.

Leino, Oiva O., „Kaukolämmönvaihtimen laskeminen ja sen käyttötutkimuksista”; dipl.ins. Ebeling.

Leinonen, Tatu E., „Tutkimusmenetelmistä jäännösausteniitin määrittämiseksi työkalu- teräksissä”; fil.tri Salokangas.

Lindfors, Björn A. V., „Fartygsskrovs torsionsmoment i vågor”; prof. Jansson.

Mangström, Helena M., „Undersökning av arbetsuppgifter och metoder vid en konfektionsfabriks materialprovninglaboratorium”; dipl.ins. Vuori.

Matikainen, Erkki I., „Lämpimän käyttöveden kulutuskäyrä ja sen vaikutus laitteiden mitoittukseen asuintaloissa”; dipl.ins. Ebeling.

Matikainen, Martti A., „Pallografiittivalurauta hammaspyörämateriaalina”; fil.tri Salo- kangas.

Miettinen, Toivo R. J., „Konesahan mekanismin tutkiminen ja kehittäminen”; prof. Wuolijoki.

Nevalainen, Seppo O., „Erään iskulevymyllyllä varustetun 250 t/h kattilan optimi- jauhatusasteen määrittäminen”; prof. Immonen.

Niemi, Erkki J. (ins.), „Segmenttiluukun vääntörasituksen laskemisesta estetyn vään- nön teoriaa soveltaen”; prof. Niskanen.

Nihtilä, Seppo O., „Tutkimus suuttimen sumutusominaisuuksista ja niiden vaikutuk- sesta paineöljypolttimen toimintaan”; prof. Vuorelainen.

Nikula, Jukka E. A., „Teräksen hitsausjännityksen alaisena”; dipl.ins. Vesikivi.

Nordlund, Reijo E. O., „Kuorma-auton irroitettavan tavarankuljetussäiliön suunnit- telu”; prof. Wuolijoki.

Palm, Lasse E. O., „Tutkimus polttoöljy 4 tuontivarastosäiliöiden lämmityksestä”; dipl.ins. Ebeling.

Patomeri, Risto E., „Maataloustraktorin rakenne bioteknologisesti tarkasteltuna”; prof. Oksala ja dipl.ins. Aho.

v. Pfaler, Göran E., „Undersökning av ett mindre kabelfartygs konstruktion”; prof. Jansson.

Pirvola, Ilkka V., „Tutkimus vuotuisesta polttoaineenkulutuksesta suomalaisissa kaupunkikiinteistöissä”; dipl.ins. Ebeling.

Poikonen, Leo T., „Analyysivaihtelujen vaikutuksesta 18/8-tyyppisen austeniittisen teräksen muokkauslujittumiseen syväveto-ominaisuuksien kannalta katsoen”; prof. Miekkoja.

Pousár, Kurt E., „Tutkimus työnluokitusjärjestelmistä ja sellaisen käyttöön vaikuttavista tekijöistä metalliteollisuudessa”; prof. Oksala.

Raaskila, Aapo K. A., „Etukuormaajan vaikutus traktorin rakenteeseen”; dipl.ins. Aho.

Raitakari, Antti, „Tutkimus vetokulmien vaikutuksesta kupariputken irtotuurnavedossa”; tekn.tri Sulonen.

Rauno, Ossi E., „Hermeettisen kylmäkoneikon optimimitoitus jääkaapille”; dipl.ins. Lehto.

Reinikainen, Paavo M. T., „Rautatiekaluston levyjousien murtuminen”; fil.tri Salokangas.

Riekkinen, Asko S., „Kaapeliteollisuuden puolausjakajista”; prof. Wuolijoki.

Ruuska, Esko K., „Höyry- ja etyleenioksidisteriloinnin vertaileva tutkimus kiinnittäen erikoista huomiota kummankin sterilointiprosessin teknillisiin ja taloudellisiin tekijöihin”; dipl.ins. Ebeling.

Ruuskanen, Jali M., „Hoitojen muodostuminen ja niiden tehtävä- ja vaatimusanalyysit eräissä puku- ja päällysvaatetehtaissa”; prof. Oksala.

Saarela, Seppo E., „Tähtimoottorien kiertokankimekanismien tutkiminen”; prof. Wuolijoki.

Sarilo, Seppo T., „Erään 11,1 litran nelitahti-dieselmoottorin turboahtaminen”; prof. Verkkola.

Schönberg, Leif R., „Ett företags budgeteringsuppgifter och i Finland uppfunnet system användbarhet i dessas skötsel”; prof. Niini.

Sihvola, Tuula M., „Yrityksen taloudelliset tunnusluvut ja niiden käyttö”; prof. Niini.

Somppi, Jarmo R. J., „Putkivirtauksen laskemisesta kokoonpuristuvuus huomioonottaen”; prof. Niskanen.

Ström, Erkki T., „Valssausolosuhteiden vaikutus eri kuparilaatujen sähkönjohtavuuteen ja pehmenemisominaisuuksiin”; prof. Miekkoja.

Vainikainen, Juha P., „Tutkimus Abloy-avaimen puristusvaiheiden automatisointimahdollisuuksista”; prof. Serlachius.

Vesola, Heikki A., „Tarkastustoiminnan tutkiminen suurehkon telakan levytöissä järjestelyn taloudellisuuden parantamiseksi”; prof. Niini.

Wikström, Kalevi J., „Lämmönkestävässä teräksessä 13CrMo 44 kaarihitsauksen yhteydessä tapahtuvista muutoksista ja jälkilämpökäsittelyn vaikutuksista”; prof. Miekkoja.

Virtanen, Pertti J., „Tietyn tehtaan laajennussuunnitelman tutkiminen tuotevalikoiman mahdollisten muutosten perusteella”; prof. Niini.

Virtanen, Veijo I., „Lastilaivojen lastitilavuuden riippuvuus päämitoista ja täyteläisyydestä”; prof. Jansson.

Vähämäki, Toivo J. I., „Lasikuiturakenteisen amfibiolentokoneen esisuunnittelu”; prof. Linnaluoto.

Säbköteknillinen osasto:

Ahlstedt, Tor Fredrik, „Projektering av en televisionsstudioenhet i akustiskt och ljudtekniskt hänseende”; tekn.lic. Lampio.

Alander, Kurt Robert, „Elohopeahöyrytasasuuntaajan hilasäädön vaikutus verkon loistehoon erikoisesti valssilaitoskäyttöä silmälläpitäen”; dipl.ins. Pajula.

Andersson, Kim Olof, „Diagnostiska problem vid datamaskinkontrollerade system med datakommunikation över telefonkanaler”; bitr.prof. Ahonen.

Aro, Martti Mikael, „Syöksyjännitegeneraattorin automaattiohjausmenetelmät ja niiden vertailu”; prof. Paavola.

Fabritius, Ernst Carl-Johan, „En undersökning av radiovågornas utbredning inom 450 MHz bandet i finska förhållanden med hänsyn till radiolinkförbindelserna”; prof. Tiuri.

Gustafsson, Erik Erling, „Statistisk undersökning av bostadslokalers elektriska effekt för bestämning av toppeffekter vid dimensionering av stigar- och servisleddningar”; prof. Paavola.

Halko, Jarmo Pekka Antero, „Loistehon mittaaminen elektronisin kytkentäyksiköin erikoisesti sovellettuna tahtigeneraattorin loisivirran säätöön”; apul.prof. Ahonen.

Hamilo, Seppo Juhani, „Tietokoneen käyttö sähköstaattisten kenttäkuvien määrittämisessä”; prof. Voipio.

Heinonen, Heikki Ensio, „Äänitaajuuskanavointiin perustuva järjestelyveturin radio-ohjaus”; apul.prof. Ahonen.

Helenius, Seppo Paavo Juhani, „Transduktoriohjatun tasavirtamoottorin stabiilisuuden tutkiminen”; dipl.ins. Pajula.

Ikavalko, Toivo Reino, „Kantaaaltopuhelinlaitteiden perusoskillaattoreiden taajuustarkkuus Suomessa erikoisesti silmällä pitäen suuria järjestelmiä”; prof. Jauhiainen.

Jukkara, Veikko Tapani, „12 MHz:n koaksiaalikantaaaltojärjestelmän soveltuvuus Suomen nykyisille koaksiaalikaapelireiteille”; prof. Jauhiainen.

Juvén, Martti Olavi, „Differenssiyhtälöiden soveltuvuudesta transduktorin ominaisuuksien tutkimiseen”; prof. Blomberg.

Jänönen, Leo, „Pitkän 110 kV kaapelin suojavaikutus ilmastollisia syöksyaaltoja vastaan. (Sovellutuksena Suvilahden ja Kasarmintorin välinen kaapeli Helsingissä)”; prof. Paavola.

Järvinen, Jukka Ilmari, „Puhelinlaitteiden muistipiireihin soveltuvien ferriittirenkaiden ominaisuuksien tutkiminen sekä niiden sovellutuksissa tarpeellisten magnetointi- ja lukupiirien konstruointi”; prof. Jauhiainen.

Kaitera, Matti Juhani, „Tuulimittauksiin tarkoitetun radiosondin paikanmäärityksen tutkiminen”; prof. Tiuri.

Kajander, Raimo Juhani, „Eräitten vakiojännitetasasuuntauskytkentöjen teoreettinen tutkiminen”; prof. Blomberg.

Karlsson, Lars Henrik, „Utveckling av hemlig kodering vid telexförbindelser”; docent Karlsson.

Kannio, Jarkko Juhani, „Alueella IV toimivan CC7R:n suositusten mukaisen 100 W:n televisiolähettimen moduloidun pääteasteen suunnittelu”; prof. Tiuri.

Kaunismaa, Ilkka Toivo Ilmari, „Sähkökoneissa käytettävien lakkaeristysten lämpövanhenemisominaisuuksien tutkiminen”; prof. Pyökäri.

Ketola, Antti Johannes, „Helsingin kaupungin sähkölaitoksen 110 kV sähkönsiirtojärjestelmän ominaisuuksien laskeminen tietokoneella”; prof. Paavola.

Kivinen, Jaakko Simo Antero, „Ohjussimulaattorin tutkiminen”; prof. Blomberg.

Kivinen, Kaj Kalevi, „Vaimennuksen jako Suomen yleisessä puhelinverkossa”; prof. Jauhiainen.

Kivinen, Vesa Arijouts, „Kantaverkon dynaamiselle heilahtelumallille asetettavien vaatimusten määrittely”; prof. Paavola.

Kontinen, Väinö Kalevi, „Suuren selluloosatehtaan energian kulutuksen tutkiminen ja säästämähdollisuuksien etsiminen”; prof. Immonen.

Kotovirta, Tuomas Urho Ilkka, „KytKentäfunktioiden kehittämisessä käytettävien menetelmien tutkiminen”; dos. Karlsson.

Laine, Paul Jouko, „Otaniemeen rakennettavan suurjännitehallin maadoituksen rakenteen suunnittelu ja kustannusten arviointi pitäen maadoitusvastusta parametrinä”; prof. Paavola.

Lampinen, Matti Tapio, „Elektroninen integroitu lentosuunnistus lähinnä sotilasilmailun kannalta”; apul.prof. Ahonen.

Lehos, Pertti Harri T., „Liukurengasmootorin roottorienergian hyväksikäyttö ohjattavien piitasuuntaajien avulla”; dipl.ins. Pajula.

Leppämäki, Tauno Olavi, „Syöttövesisäiliön ja kaasunpoistimen kytkentätavan vaikutus lauhdevoimalaitoksen hyötysuhteeseen”; dipl.ins. Numminen.

Lindell, Ismo Veikko Ilmari, „Tunnelidiodisekoittajan analyysi”; prof. Tiuri.

Lindholm, Olavi Ensio, „Syöttöpumpun käyttökoneen ja säätötavan vaikutus lauhdevoimalaitoksen kokonaislämmönkulutukseen”; dipl.ins. Numminen.

Lönnngren, Krister Bertelsson, „De fysikaliska grunderna samt mätapparatur för glimurladdningsmätningar”; prof. Paavola.

Malmgren, Folke Gustav, „Planering av automatisk nivåreglering i mellanförstärkare för miniatyrkoaxialkabelbärvågssystem”; bitr.prof. Ahonen.

Mannersalo, Kari Yrjö Ilmari, „Tutkimus transistorista vahvistimena rajataajuutta suuremmilla taajuuksilla”; prof. Tiuri.

Mannonen, Lassi Sakari, „Transistoriohjaukset vahvavirtatekniikassa”; dipl.ins. Pajula.

Marjanen, Reino Rafael, „Suurtaajuustehon kehittäminen varaktorikertojilla”; apul. prof. Ahonen.

Masala, Antti Lauri Henriikki, „Ydinreaktorin sähkömekaaniset ja sähkömagneettiset ohjausjärjestelmät”; dipl.ins. Pajula.

Miemois, Karl Bertil, „Konstruktion och användning av en stötföldsgenerator för undersökning av kopplingsöverspänningarnas inverkan på transformatorer”; prof. Paavola.

Mononen, Seppo Kalervo, „Vesivoiman ja höyryvoiman yhteiskäyttö erään puunjalostusteollisuusyhtiön puitteissa”; dipl.ins. Numminen.

Mäkelä, Matti Kalevi, „Pienehkön äänestyskoneen suunnittelu ja rakentaminen”; prof. Jauhiainen.

Mäkikangas, Matti Juhani, „Välittömän iteraatiomenetelmän ja matriisimenetelmän vertailu verkon tehonjaon laskemisessa”; prof. Voipio.

Mäntyvaara, Ilkka Kaarlo Tapio, „Normaalia pitemmän rinnan kestoajan ja selän puoliarvoajan vaikutus syökyjännitegeneraattorin rakenteeseen ja kytkentään”; prof. Paavola.

Nieminen, Anssi Olavi, „Suunnitelma Pääesikunnan teollisuuskortiston hoitamiseksi tietokoneen avulla”; prof. Honko.

Nykopp, Nils Christer Olof, „Konstruktion av bredbandig parametrisk förstärkare för UHF-området”; prof. Tiuri.

Nylund, Anders Georg Olof, „En undersökning av ändamålsenligheten hos Helsingfors Stads Elektricitetsverks elstationers allmänna koppling och huvuddimensionering”; prof. Paavola.

Olkkola, Keijo Olavi, „Elektronisten kytkentäelimien käyttömahdollisuudet erityisesti syrjäseuduille tarkoitettujen johdonkeskittäjien yhteydessä”; prof. Jauhiainen.

Otala, Matti Niilo, „Euroopan oloihin sovelletun ICC-standardin mukaisen stereolähetteen ilmaisuun sopivan transistoroidun laitteen suunnittelu huomioonottaen sen muille vastaanottimien osille asettamat vaatimukset”; apul.prof. Ahonen.

Pajunen, Pentti Johannes, „Sähkökoneiden aaltovektori- ja kaksiakseliteorioiden vastaavuuden selvittely ja niiden vertailu”; prof. Pyökäri.

Peltola, Ilmari, „Valkeakosken kaupungin sähkölaitoksen taloudellisuuden riippuvuus lähivuosisikymmeninä jakelujärjestelmän vaihtoehtoisista teknillisistä ratkaisuista”; dos. Saraoja.

Perälä, Rae Vireini, „Hälytysinformaation siirto miehittämättömältä asemalta”; dos. Karlsson.

Perälä, Veikko Päiviö, „Tehdashallien elohopealamppu- ja loistelamppuväläistuksen teknillis-taloudellinen vertailu”; dipl.ins. Kasurinen.

Pylvänäinen, Pertti Olavi, „Valaistuksen suoran kiusahäikäisyn arvostelumenetelmien tutkiminen”; dipl.ins. Kasurinen.

Renkonen, Pekka Olli Tapani, „Kahden amplitudimoduloidun yleisradiolähettimen rinnankäyttö”; prof. Tiuri.

Ripatti, Erkki Tauno, „Pulssikoodimoduloidun kantoaaltojärjestelmän käyttö puhe-linjohdoilla ja sen asettamat vaatimukset paikallis- ja verkkoryhmäkaapeleille erityisesti ylikuulumisen suhteen”; prof. Jauhiainen.

Rusila, Eero, „Juuriuramenetelmän käyttö säätöjärjestelmän synteessissä useamman järjestelmäparametrin muuttuessa”; prof. Blomberg.

Räike, Seppo Ilmari, „Tasavirtamoottorin nopeuden asettelu muuttamalla ohjattavien piitasasuuntaajien avulla syöttöjänniteimpulssien kestoaikaa”; dipl.ins. Pajula.

Saarinen, Timo Juhani, „Kuljetustehtäviin tarkoitettun lineaarisen induktiomoottorin teoria ja konstruktion periaatteet”; prof. Pyökäri.

Salminen, Pekka Tapani, „Ljapunovin funktioiden käyttö säätöjärjestelmässä esiintyvien tasotusilmiöiden arvioimiseen”; prof. Blomberg.

Salonen, Pentti Einar, „Elektroniputkien katodin välikerrosimpedanssista ja sen mittaamisen mahdollisuuksista”; apul.prof. Ahonen.

Sandås, Sverre Karl Yngve, „Planering av dataregistreringsapparater för röstning per telefon”; doc. Karlsson.

Sanero, Reijo Juhani, „Kaupunkihöyryvoimalaitosten käyttökustannukset”; prof. Immonen.

Segerstahl, Boris Carolus, „En optimeringsalgoritm för adaptiva regleringssystem”; prof. Blomberg.

Simola, Perttu Viljami, „Höyryvoimalaitosten omakäytön vaihtokytkenässä esiintyvien tasotusilmiöiden käytännöllinen laskeminen”; dipl.ins. Numminen.

Suominen, Kalevi Ilmari, „Suurten oikosulkuroottorilla varustettujen moottoreiden käynnistys ja siinä tarvittavien laitteiden mitoitus”; dipl.ins. Pajula.

Tanhuanpää, Arno Reijo, „Muovieristeisten ja -vaippaisten symmetristen puhelinkaa-peleiden transmissio-ominaisuudet huomioonottaen vertailun paperieristeisiin kaa-peleihin”; prof. Jauhiainen.

Waltzer, Ingmar Umberto, „Om predikteringsproblemet och dess lösning i samband med signaler av stokastisk natur”; prof. Blomberg.

Väinämö, Timo Allan, „Varastoarvolaskennan soveltaminen tietokoneelle Pohjois-Suomen vesiolosuhteissa”; dipl.ins. Numminen.

Puunjalostusosasto

Alhoniemi, Eero Kaarlo, „Na-bisulfiittikeittotutkimus silmälläpitäen sulfaattitehtaassa suoritettavaa kemikaalitalteenottoa”; prof. Murto.

Gartz, Karl Rainer, „Voimapaperin elastisuuden ja energianabsorptiokyvyn riippuvuus pohjanmuodostuksesta”; dos. Aaltio.

Juvakka, Pentti Kalevi, „Välikalanterin vaikutus eräisiin sanomalehtipaperin ominaisuuksiin”; prof. Niilo Ryti.

Kaikkonen, Aulis Antero, „Kondensaattoripaperitehtaan alustava suunnitelma”; prof. Niilo Ryti.

Koponen, Hannu Rauno, „Suomalaisen koivuvanerin lujuus- ja kimmo-ominaisuuksien riippuvuus kosteudesta”; prof. Niskanen.

Kottila, Pertti, „Esikokeita uudella märkäpuristinkonstruktioilla”; dos. Aaltio.

Kuusela, Matti Juhani, „Paperin ja paino-olosuhteiden vaikutuksesta kohopainokuvan värintoistoon”; dos. Perilä.

Laakso, Raimo Osmo Joel, „Tutkimus suursaantosulfaattiselluloosan vedenjohto- ja lujuusominaisuuksista”; prof. Niilo Ryti.

Lahtinen, Pentti Kalervo, „Koivuviulun tuotantolinjan järjestäminen jatkuvatoimiseksi”; prof. Kivimaa.

Lumme, Väinö Matti, „Tehdasmittakaavaisen sulfaattikeiton toistettavuus laboratoriolaitteistolla”; prof. Murto.

Paajanen, Tero Ilmari, „Kosteuden, lämpötilan ja tilavuuspainon vaikutus männyn ja koivun veto- ja puristuslujuuksiin kohtisuoraan syitä vastaan, ja esimerkkejä näiden merkityksestä halkeiluun keinokuivauksessa”; dos. Siimes.

Pitkänen, Niilo Matti, „Tutkimuksia uudella sahausmenetelmällä”; prof. Kivimaa.

Sipilä, Heikki Ilkka, „Keittoasteen vaikutus koivu-si-selluloosien pihkapitoisuuteen”; prof. Murto.

Tiitola, Kaarle Pekka Jooseppi, „Orientoitumisasteen vaikutus paperin ja kartongin dimensiostabiileuteen”; prof. Niilo Ryti.

Törnwall, Ilkka Johannes, „Kuidun ja täyteaineiden talteenotto sedimentaatiomenetelmää käyttäen”; prof. Murto.

Väistö, Seppo Ilmari, „Säkkipaperin ominaisuuksien muuttuminen säkkien pudotuskokeen aikana”; prof. Niilo Ryti.

Kemianosasto:

Elo, Marja-Liisa, „Tutkimuksia cesiumin erottamisesta pollusiitista”; prof. Erämetsä.

Haukka, Maunu, „Tutkimus koskien epästökiometristen oksidien analysoimista”; prof. Tikkanen.

Hyömäki, Jouko, „Tutkimuksia gadoliniumin ja yttriumin erottamisesta”; prof. Erämetsä.

Ilmonen, Matti, „Termovaa'an asennus ja laitteen käyttömahdollisuuksien arviointi erikoisesti hapetustutkimuksia silmälläpitäen”; prof. Tikkanen.

Jänkälä, Martti, „Krakatun kaasuöljyn hüdrosulfurointi”; prof. Harva.

Kilpinen, Seppo, „Tislatus mäntyhartsin fraktiointi ja kaasukromatograafinen analysointi”; prof. Harva.

Lehtonen, Leo, „Undersökningar rörande mekanismen vid diaminodikloroplatina-ternas repolarografiska reduktion”; prof. Kivalo.

Louekari, Martti, „Tutkimuksia eräiden lisäaineiden vaikutuksesta vanadiinipentoksidin katalyyttisiin ominaisuuksiin”; prof. Tikkanen.

Luukka, Martti, „Tutkimus natriumsulfaatin valmistuksesta Mannheim-uunissa”; prof. Harva.

Manninen, Mikko, „Polarografisia tutkimuksia”; prof. Kivalo.

Martikkala, Jaakko, „Tutkimuksia fenoksatsinonien hapetuksesta”, apul.prof. Gripenberg.

Marttinen, Pertti, „Furaanihartseihin perustuvien muovilaastien tutkimus”; professorit Harva ja Nyman.

Orko, Ari, „Tutkimuksia piiloitävyyteen liittyvän entsyymitoiminnan vaikutuksista ohran laatuominaisuuksiin erityisesti mallastusta silmälläpitäen”; prof. Tikka.

Rentto, Timo, „Eteeni-propeenikumiin vulkanoinnista”; prof. Harva.

Salminen, Yrjö, „Tutkimuksia mäntyöljyn 5,9,12-linoleenihapon fraktioinnista urea-adduktoinnilla”; prof. Harva.

Salomaa, Ilkka, „Allo-osimeenin polymerointi ja polymeerin tutkiminen”; prof. Harva.

Sarkio, Pertti, „Kokeita puristekappaleiden valmistamiseksi koivun hydrolyysijätteestä”; prof. Nyman.

Tillander, Michael, „Undersökningar rörande avsaltning av havsvatten med tillhjälp av elektrodialys”; prof. Kivalo.

Vento, Kyösti, „Kaasuöljyn krakkauskatalyytin myrkyttyminen metalleilla ja uudelleen-aktivointi”; prof. Harva.

Vitali, Harri, „Tutkimus lantanidifluorideista”; prof. Erämetsä.

Vuoriteollisuusosasto:

Holappa, Lauri Elias Kalevi, „Tutkimus eräistä erikoisilmioista terästä melloitettaessa”; prof. Tikkanen.

Jalava, Antti, „Jäännösjännitysten vaikutus alumiinilangan virumiseen”; prof. Sulonen.

Karstunen, Erkki Juhani, „Tutkimus rikkivetytöisen kaasun aiheuttamasta korroosiosta”; prof. Tikkanen.

Ketola, Matti, „Slingram-menetelmästä ja sillä mitattujen tulosten tulkinnasta pienois-mallimittausten avulla”; prof. Mikkola.

Kostamo, Pertti, „Tutkimus sintratun ruostumattoman teräksen korroosiosta”; prof. Tikkanen.

Lehtola, Antti, „Tutkimus mineraalilietteiden tärysakeutuksesta”; prof. Hukki.

Manninen, Veikko Kalervo, „Tutkimus epästökiometristen oksidien analysoimisesta jodometrisesti”; prof. Tikkanen.

Matikainen, Raimo, „Piirteitä avolouhinnan soveltamisesta Pyhäsalmen, Paraisten ja Lappeenrannan kaivoksilla sekä eräillä Kemijoki Oy:n voimalaitostyömailla”; prof. Järvinen.

Mattelmäki, Matti, „Tutkimus transitiometallioksidien epästökiometriasta”; prof. Tikkanen.

Määttä, Veli Kauko Johannes, „Pallografiittisen valuraudan ferritoiminen”; prof. Miekk-oja.

Niitti, Timo, „Tutkimus jauheiden raekoon jakautuman ja ominaispinta-alan määrittämisestä”; prof. Hukki.

Paasikoski, Olli, „Tutkimus wüstiitin (Fe_{1-x}O) sisäisestä rakenteesta”; prof. Tikkanen.

Räsänen, Erkki, „Elektronimikroskooppisesta metallografiasta ja sen soveltamisesta plastisen muodonmuutoksen tutkimiseen”; prof. Miekk-oja.

Räty, Raimo, „Alumiinilisäyksen vaikutus Si-Mn-teräksen raekokoon ja väsytyksestä-vyyteen”; prof. Miekk-oja.

Sundquist, Olli Pekka, „Suunnitelma Kolarin Rautavaaran malminesiintymän maan-alaisen kaivostoiminnan järjestämiseksi”; prof. Järvinen.

Tirkkonen, Juhani, „Tutkimus magnetiitin vetypelkistyksestä”; prof. Tikkanen.

Maanmittausosasto:

Eskolin, Markku Emil, „Systemaattisen virheen tutkiminen Hämeen pääloukan tellurometrimittauksista”; apul.prof. Tikka.

Heikkilä, Pertti Aulis Feliks, „Merenkulkuhallituksen Päijänteen kolmioverkon tasoitus ja tarkkuuden arviointi”; prof. Hirvonen.

Häkkinen, Paavo Veikko Edvard, „Yleisen tien ylittämistä maatilalle aiheutuvasta taloudellisesta haitasta”; prof. Wiiala.

Jormalainen, Jouko Kalervo, „Tutkimus ranta-alueiden maankäytöstä loma-ajan asutusta silmälläpitäen”; prof. Wiiala.

Karikko, Jukka Väinö, „Maanjako ja salaoitus”; prof. Wiiala.

Kilpelä, Olavi Einari, „Zeiss-Aerotopograph-stereokomparaattorin PSK N:o 50117 testaus”; prof. Halonen.

Kivistö, Paavo Hannes, „Metsätuotantolohkojen suunnittelutekniikka”; prof. Wiiala.

Kniivilä, Jaakko Antero, „Viljelystililtä käytännössä ja teoriassa nykyisen maatilatalouden valossa”; prof. Wiiala.

Koskinen, Heikki Sakari, „Havaintoja Suomen kaupunkimittauksista suoritettun kiertokyselyn perusteella”; apul.prof. Tikka.

Kovalainen, Hannu Einari, „Korkeuskäyrien tarkkuuden tutkimisesta metsämaastossa”; dos. Kajamaa.

Kuparinen, Antti, „Malmin koekentällä suoritettujen geodimetrimittausten virheistä”; prof. Hirvonen.

Lindfors, Sven-Olof, „Den hydrostatiska nivelleringen och dess praktiska tillämpning”; apul.prof. Tikka.

Maisila, Antero Olavi, „Kylä maa- ja vesioikeudessa”; lakit.lis. Airaksinen.

Martimo, Pentti, „Signaloiduille pisteille ylilääjakulmakuvauksesta analyyttisesti määritettyjen koordinaattien tarkkuudesta”; prof. Halonen.

Marttila, Matti Antero, „Kirjallisuuden perusteella suoritettu tutkimus itsetasautuvien vaatuskojeiden rakenteesta, toiminnasta ja tarkkuudesta”; apul.prof. Tikka.

Neuvonen, Seppo Edvard, „Yleiset ja yksityiset tiet kaupunkimittaustoimituksissa ja näihin teihin liittyvät korvauskysymykset”; prof. Wiiala ja dipl.ins. Kärkkäinen.

Pirvola, Pirvo Juhani, „Nykyäikaisten runkomittausmenetelmien käytöstä ja tarkkuudesta Kajaanin kaupungin kolmiomittauksessa”; apul.prof. Tikka.

Saksi, Pekka Aulis, „Tutkimus kaksinkertaisen arvioimismenetellän soveltuvuudesta maanjaossa”; prof. Wiiala.

Soiniemi, Matti Ensio, „Asema- ja rakennuskaavan mittausteknilliseen tulkintaan ja toteuttamiseen liittyvistä kysymyksistä”; apul.prof. Tikka ja dipl.ins. Kärkkäinen.

Tontti, Kalevi, „Uuden geodimetrimittausmenetelmän kehittäminen mittaustarkkuuden parantamiseksi”; apul.prof. Tikka.

Tuokko, Ossi Abram, „Toisen luokan kolmiopisteiden tasoituskokonaisuuksista Helsingin ympäristön kolmioverkossa”; prof. Hirvonen.

Täg, Kurt Erik, „En undersökning rörande lantbruksfastighetens trafikostnader”; prof. Wiiala.

Väre, Antti Tapio, „Tutkimus metsäteiden suunnittelutekniikan kehityksestä”; prof. Halonen ja Wiiala.

Arkkitehtiosasto:

Alander, Klas, „Kasvava yhdenperheentalo”; prof. Ruusuvaori.

Anttila, Marjatta, „Asuntola, lastenhoito- ja terveydenhoitolaitos opiskelijaperheitä varten sekä kesäkäyttöistä hotellitoimintaa varten Helsingissä”; prof. Suhonen.

Askolin, Eero, „Aleksis Kiven tie Koskenmäeltä Tuomaalaan, tiemaiseman suunnittelu”; prof. Kivinen.

- Auersalo, Pentti, „Kaihunharjun virkistysalue”; prof. Kivinen.
 Brhanu, Zawde, „Addis Ababan tytärkaupungin suunnitelma”; prof. Kivinen.
 Ekebon, Clas, „Elementtirakenteinen koulu”; prof. Blomstedt.
 Halminen, Willy, „Korppoon virkistysaluesuunnitelma”; prof. Kivinen.
 Heino, Veikko, „Mikkeli, saneeraus”; prof. Kivinen.
 Ingervo, Pentti, „Pentathlon moderne urheilukeskus”; prof. Kivinen.
 Juola, Saara, „Arkkitehtikoulu Helsinkiin”; prof. Blomstedt.
 Järvinen, Sulo, „Suomalaisen suurlehden toimitalo”; prof. Blomstedt.
 Katajarinne, Reetta, „Suomen Turkin suurlähetystö, Ankara”; prof. Blomstedt.
 Kilpiä, Seppo, „Myllypuron hautausmaa”; prof. Blomstedt.
 Kontiokari, Seppo, „Tullisaaren retkeilykeskus”; prof. Kivinen.
 Kärävä, Seppo, „Porkkalan satama”; prof. Kivinen.
 Lahtinen, Reijo, „Höyryvoimalaitos Herttoniemeeseen”; prof. Blomstedt.
 Launos, Aarne, „Porvoon yleiskaava”; prof. Kivinen.
 Lehmann, Raoul, „Pienteollisuuden asemakaavallinen tutkimus”; prof. Kivinen.
 Lehto, Seppo, „Salon urheilupuisto”; prof. Kivinen.
 Leiviskä, Juha, „Tampere, Keskustori”; prof. Blomstedt ja prof. Kivinen.
 Levón, Bengt-Vilhelm, „En stadsplaneteoretisk undersökning av kyrkorummens i Finland”; prof. Kivinen.
 Nurminen, Annikki, „Oy Strömberg Ab:n Pitäjämäen tehtaan valimorakennuksen suunnittelu ja tehdasalueen summittainen saneeraus”; prof. Blomstedt.
 Oivanen, Terttu, „Helsingin kaupunginkirjaston sivukirjasto Käpylään”; prof. Blomstedt.
 Paasi, Leena, „Myllypuron urheilupuisto”; prof. Kivinen.
 Pietarinen, Juhani, „Mustikkamaan asemakaava”; prof. Kivinen.
 Piha, Pentti, „Pelastusarmeijan Päämaja”; prof. Blomstedt.
 Purho, Esko, „Keski-Kymenlaakson seutukaava”; prof. Kivinen.
 Rantanen, Eeva-Marja, „Helsingin kaupungin Tervasaaren käyttösuunnitelma”; prof. Kivinen.
 Salonen, Helmi, „Kruununhaan asemakaavalliset perusteet”; prof. Kivinen.
 Sarjala, Jorma, „Tutkielma Erik Bryggmannin arkkitehtuurista”; prof. Wickberg.
 Skogström, Risto, „Hirvensalon moottoriurheilualue”; prof. Kivinen.
 Slotte, Carl-Johan, „Egnahemskvarter i Mariehamn”; prof. Ruusuvaari.
 Suonio, Kaija, „Tutkimus Suomenlinnan alueen käytöstä”; prof. Blomstedt, prof. Kivinen ja prof. Wickberg.
 Tiihonen, Lauri, „Eläintarha Espoonlahdelle”; prof. Kivinen.
 Tolonen, Jaakko, „Teatteri-instituutti”; prof. Blomstedt.
 Turtola, Risto, „100 000 asukkaan kaupunki”; prof. Kivinen.
 Tyynilä, Hirvo, „Keravan kirjasto ja keskustan idea”; prof. Blomstedt ja prof. Kivinen.
 Tyynilä, Marja-Leena, „Lomakylä Hankoniemelle”; prof. Kivinen.
 Tähtinen, Antti, „Kaukajärven teollisuuslaitos”; prof. Blomstedt.
 Wangel, Ann-Marie, „Presidentin asunto Meilahteen”; prof. Blomstedt ja prof. Suhonen.
 Vasara, Pirkko, „Lohjan yleiskaava”; prof. Kivinen.
 Wiik, Kirsti, „Tutkimus yleisen oppikoulun perusmuodosta Michiganin valtiossa Yhdysvalloissa, vertailua suomalaiseen valtion oppikouluun ja kaksi ehdotusta oppikoulun ratkaisuksi Whitmore Lake-nimiseen kaupunkiin Michiganissa”; prof. Blomstedt.
 Väänänen, Pentti, „Teollisuusseudun asuntoalue Naantalin Luonnonmaalle”; prof. Kivinen.

XVI. Selvitys teknillisen korkeakoulun opettajien toiminnasta

Seuraavat teknillisen korkeakoulun professorit, dosentit ja lehtorit ovat ilmoittaneet toiminnastaan lukuvuoden 1963—64 aikana.

Aaltio, Erkki Aulis, erikoisopettaja, dos., Opetusalat: selluloosakemia ja paperikemia. Selluloosakemia, III vk. keväällä, 2 luentot. viikossa. Paperikemia, IV vk. keväällä, 2 luentot. viikossa. Lohja-Kotka Oy:n tutkimuspäällikkö. Paperi-insinöörien Yhdistys, Suomalaisten Kemistien Seura, TAPPI. Erkki A. Aaltio: „Hardwood Pulp as a Raw Material for Printing Paper”, 7 s. Paperi ja Puu, N:o 4 a, 1963. Tutkimustöitä selluloosa- ja paperiteollisuudessa.

Ahonen, Antti-Pekka, apulaisprofessori (teletekniikka, elektroniikka). Teletekniikka. Elektroniikka I. Elektroniikka II. Sovellettu elektroniikka I. Sovellettu elektroniikka II. Ohjannut diplomitöitä. Elektroniikka-lehden päätoimittaja 1. 12. 1964 alkaen. Puheenjohtaja KTM:n asettamassa toimikunnassa (TEOVAT), jonka tehtävänä selvittää tekn. oppilaitosten opettajain valmistusta ja valmennusta. Tuntiopettajana HTO:ssa, TuTO:ssa (vain syyslukukaudella) ja SKK:ssa. Elektroniikka-alan neuvottelevana insinöörinä Helsingin yliopistollisen keskussairaalan korvaklinikalla. Kurssitoimikunnan puheenjohtajana Insinöörijärjestöjen koulutuskeskuksen Sähkökurssi IV:llä, luennoitsijana em. kurssilla (neljästi) sekä Puhelinkurssi IV:llä. STS (Sähkökerhon varap.j.). Radioinsinööriseura r.y. Suomen Sähköinsinööriliitto (johtokunnan jäsen). Suomen Tieteenharjoittajain liitto. Suomen Tietokirjailijain yhdistys. 9.—14. 12. 1963 Ruotsiin ja Tanskaan tutustumista varten korkeakoulujen elektroniikka- ja sähkölaboratorioihin (apuraha Tekn. korkeakoulun koulu-kassasta). 8.—14. 3. 1964 Englantiin Britannian hallituksen ja Electronic Engineering Associationin kutsumana tutustumaan brittiläiseen elektroniikkateollisuuteen ja -tutkimukseen. 5.—21. 5. 1964 johtanut HTO:n insinöörien exkursioon USA:han (Tekn. Edistämissäätiön apuraha). Puolijohde-elektroniikan yleiset perusteet (Ins. järj. koul. keskuksen moniste „Puolijohdetekniikka”). Teletekniikan opetus ja telekerho (HTOL:n teletekniikan opintosuunnan 25 v. juhla-julkaisu). Kirja-arvostelu „Linvill: Transistors and Active Circuits” (Tekn. aikakauslehti N:o 17/63). Suunnitellut suodattimet Helsingin yliopistollisen keskussairaalan korvaklinikan stereo-audiometriin.

Asanti, Paavo Kalevi Gabriel, valimotekniikan dosentti, erikoisopettaja, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen metallurgian laboratorion johtaja, Outokumpu Oy:n Säätiön varajäsen, Suomen Teknillisen Seuran, Vuorimiesyhdistyksen, Svenska Metallografförbund'in, The Iron and Steel Institution of Japan'in jäsen. Tekniikan Edistämissäätiön stipendi. Esitelmöinyt Prahassa 3. 9. 63, kansainväl. valimokongressissa aiheesta „Über die Benetzung von Quarz- und Olivinsand durch Eisen bei hohen Temperaturen”, Tukholmassa 25. 9. 63 IVA:n ja Sv teknologföreningen'in tilaisuudessa aiheesta „Om motorfordons ekonomiska korrosionsskydd”, Kööpenhaminassa 18. 2. 64 aiheesta „Motorfordons korrosion”, Tanskan teknillisessä korkeakoulussa aiheesta „Om vätningen mellan smält metall och oksider” sekä Nordforskin II. valimotutkijain kongressissa Otaniemessä 27.—28. 8. 64 aiheesta „Översikt över gjuteriforskning i Finland”. Julkaissut: „Smáćeni kremného a olivinového pisku zelezem za vysokých teplot”, Slévárenství 1963: 8—9 Brno Spren, s. 319—326; „Tutkimus henkilöauton kriittisistä korroosiokohdista (yhdessä dipl. ins. A. Järven kanssa), VTT:n tiedotus II: 17, 1964, 45 s, Helsinki; „Eräitä käytännön korroosiotapauksia” (yhdessä dipl.ins. K. Liliuksen kanssa), VTT:n tiedotus II: 18, 1964, 48 s, Helsinki; „Näkökohtia auton ruostumisesta ja korroosiosta”, Kauppalehti 12. 1. 63.

Blomberg, Hans Georg, teoreettisen sähkötekniikan professori (vaihtuva ruotsinkielinen professuuri). Sääätötekniikka. Kirjastotoimikunnan jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen sähkötekniillisen laboratorion johtaja. Jäsen Suomen Sähköinsinööriiliitossa, Tekniska Föreningen i Finland, Suomen Sääätötekniillisessä Seurassa, IFAC:n teoriakomiteassa, Teknillisten Tieteiden Akatemiassa. Valtion apuraha varttuneille tieteenharjoittajille, Tekniikan Edistämissäätiön apuraha kirjallisuushankintoja varten. Osallistunut IFAC:n (International Federation of Automatic Control) kansainväliseen kongressiin Baselissa 27. 8.—4. 9. 63. Tkk:n moniste n:o 182: Regleringsteknikens teoretiska grunder. Del 2, 195 s. Helsinki 1963. Sääätötekniillisen ajattelutavan perusteista. 6 s. Voima ja Valo 1964 n:o 5—6.

Blomstedt, Yrjö Aulis Uramo, arkkitehtuuri III professori. Luennot ohjelman mukaan. Lukuvuoden aikana esitelmät Ruotsin Taideakatemiassa, Chalmers'in Teknillisessä korkeakoulussa Göteborgissa, sekä Oslon Arkitektforeningissä. Viikkotunnit lukujärjestyksen mukaan. Tekn. tieteiden toimikunta. Karsintakurssikomitea (puh.joht. professori Stenij). Oma arkkitehtitoimisto. Yllä mainitut esitelmät julkaistu ao. maiden arkkitehtuurilehdissä. Arkkitehdin praktiikkaan kuuluvia rakennustehtäviä.

Bredenberg, Johan Brunosson, dosentti, orgaaninen kemia. Spektrometria (10 t). Neste Oy:n tutkimuslaboratorion päällikkö. Jäsen: Suomalaisten Kemistien Seura, Suomen Kemistiseura, Tekniska Föreningen i Finland, American Chemical Society. Julkaisut: Infra-puna-analyysin sovellutuksia teollisuuskäyttöön (L. Tossavaisen kanssa) Suomen Kemistilehti A 36 (1963) 109—114. Osallistunut alustajana: First Scandinavian Convention „Research in Industry”, Tukholma 28.—29. 5. 1964.

Castrén, Viljo Veli, vesirakennusopin professori. Vesirakennusoppi II—IV (uusi opetus-ohjelma). Vesihuoltotekniikan tutkimuslaitoksen perustamista suunnittelevan toimikunnan puheenjohtaja, TKK:n edustaja Teekkarikylän Kappelirahaston johtokunnassa. Kulku-laitosministeriön määräämä Inarinjärvensäännöstelyn tarkastaja, valtion vesivoimatoimikunnan jäsen, Helsingin kaupungin vesihuoltotoimikunnan jäsen ja jätevesikomitean puheenjohtaja, Krist. yhteiskun. työkeskusliiton puheenjohtaja, Kristillisen kulttuurin liiton varapuheenjohtaja. STS:n, Rakennusinsinööriyhdistyksen, Suurpadot ry Suomen osaston, Kansantaloudellisen yhdistyksen, Suomen maantieteellisen seuran jäsen, Suomen vesivoimayhdistyksen hallituksen jäsen, aikakauslehti Voima ja Valon toimitusvaliokunnan jäsen. TKK:n koulukassan stipendillä osallistunut 4. kansainväliseen satamakongressiin Antwerpenissä 22.—27. 6. 64. Tampella Oy:lle ehdotus Päijänteen säännöstely-yhtiön säännöiksi.

Erämettä, Kurt Heikki Olavi, epäorgaanisen kemian professori. Syysluk. epäorg. II 2 l. Kev. luk. epäorg. kem. II 2 l. Kev. luk. epäorg. kem. III 2 l. Vastaväittäjänä Raakel Kurkelan väitöstilaisuudessa. Kirjastovaliokunnan jäsen. Väitöskirjojen ennakkotarkastusta suorittavan valiokunnan jäsen. Korkeakoulun edustaja Valokuvauksen ja elokuvauksen säätiössä. Teknillisten tieteiden akatemian, Suomalaisen tiedeakateman, Suomen kemistiseuran, Suomen fyysikkoseuran, Suomen geologisen seuran, Suomen teknillisen seuran y.m. jäsen. Matka Norjaan tutkimaan bromin esiintymistä kasveissa. Olavi Erämettä, Untersuchungen über die Allotropie des Schwefels X. Was ist -Schwefel. Suomen Kemistilehti B (1963) 36 213—216. Olavi Erämettä, Die Elementarzelle des Ammoniumhexa-sulfito ferriats. Suomen Kemistilehti 37 (1964) 4 56—57.

Gripenberg, Jarl Mauritz Leonard, kemian apulaisprofessori. Orgaaninen kemia I ja Orgaanisen kemian peruskurssi. Toiminut asiantuntijana Helsingin Yliopiston farmaseuttisen opetuksen kemian apulaisprofessorin virkaa ja Oslon yliopiston kemian professorin-

virkaa täytettäessä. Fungus Pigments XIII. Tramesanguin. The Pigment of *Trametes cinnabarina* var *sanguinea* (L) Pilat. Acta Chem. Scand. 17 (1963) 703—708 ja A Reductive Methylation of Quinones, Acta Chem. Scand. 17 (1963) 2250—2252 (yhdessä T. Hasen kanssa).

Halonen, Reino Sakari, fotogrammetrian professori. Ohjelman mukaiset luennot ja harjoitukset M- ja R-osastoilla, M-osaston johtaja, Sisäasiainministeriön asettaman kaa-voitusmittausten tarkkuusmääräyksiä tarkistavan toimikunnan puh.joht., Töölön Pojattsäätöön hallituksen jäsen, Kansainvälisen Fotogrammetrisen Seuran VI-Komission puh.joht., Pohjoismaiden Tietekillisen Liiton Suomen osaston tiensuunnittelua käsittelevän jaoston puh.joht., Maanmittaustieteiden Seuran hallituksen puh.joht. v. 1963 ja hallituksen jäsen v. 1964, Suomen Teknillisen Seuran valtuuston jäsen, Suomen Akateemisen Urheiluliiton esimies; Valtion Teknillistieteellisen toimikunnan apuraha materiaalin hankintaan ja apu-työvoiman palkkaamiseen v. 1964, Suomen Akatemian vanhemman tutkijan apuraha 1. 1. 63 lähtien. Opintomatka Kansainvälisen Fotogrammetrisen Seuran yleiskokoukseen Lissabonissa 1964, Polyteknikkojen Kuoron Englantiin v. 1964 tekemän kuoromatkan johtaja, esitelmöinyt Tukholmassa Ruotsin Fotogrammetrisen Seuran kutsumana. Julkaisut: Iso Tietosanakirja-teoksen fotogrammetrian alan kirjoittaja, Kansainvälisen Fotogrammetrisen Seuran VI-Komission pääraportti ajalta 1960—64/Photogrammetric education at university level in I.S.P. member countries, „Insinööriutiset”-lehdessä sarja yhteensä 10 kpl artikkeleita erikoisfotogrammetrian sovellutuksista, Maanmittausinsinööri 1963, n:o 5: Teknillisen korkeakoulun maanmittausosaston opetus; „Tempausjulkaisu” Finnish land survey marraskuussa 1964.

Harva, Olavi Johannes, orgaanisen kemian teknologian professori. Luennoinut teknillistä kemiaa ohjelman mukaisesti sekä valvonut harjoitustöitä ja tutkintotehtäviä. Teknillisen korkeakoulun määräämä jäsen Tekniikan edistämisseuran hallituksessa. VTT:n tielaboratorion neuvottelukunnan jäsen. Toiminut Neste Oy:n pääkemistinä. Regulat Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Teknillisen Kemian Aikakauslehden toimitusvaliokunnan jäsen. Suomalaisten kemistien seuran ja sen hallituksen jäsen. Suomen teknillisen seuran ja sen täydennyskoulutusvaliokunnan jäsen. Teknillisten tieteiden akatemian ja Finska kemistsamfundetin jäsen. Tutustui 12.—14. 11. 1963 kemian koneopin ja teknillisen kemian opetukseen KTH:ssa ja Chalmersin teknillisessä korkeakoulussa. Julkaisut: „Tieöljyn tartukseen lämmönkestävyydestä”, Tielehti 33 (1963): n:o 1, p. 33 (yhd. Airi Laihon kanssa); „Polypropeenikuidun värjäyksestä”, Tekn. Kemian Aikakauslehti 20 (1963) 225 (yhd. T. Karttusen ja G. Silen'in kanssa); „Adsorption of cholesterol at oil-water interfaces”, Finska Kemists. Medd. 72 (1963): n:o 1, p. 34; „Chromatographic evaluation of the dyeability of polypropylene fibres”, Tekn. Kemian Aikakauslehti 20 (1963) 346 (yhd. T. Karttusen ja G. Silen'in kanssa); „A gas chromatographic study of terpene hydrocarbons on efficient packed columns”, Tekn. Kemian Aikakauslehti 20 (1963) 715 (yhd. Y. Ahon ja E. Idman'in kanssa).

Helenelund, Karl Vilhelm, pohjarakennuksen ja maarakennusmekaniikan professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti. Teknillisen korkeakoulun stipendilautakunnan jäsen. Rakeva-säätiön hallintoneuvoston jäsen. Teknillisten tieteiden akatemian ja Svenska tekniska vetenskapsakademien i Finland'in jäsen. Suomen geoteknillisen yhdistyksen puheenjohtaja ja sen järjestämän 4. Pohjoismaisen geoteknikkokokouksen puheenjohtaja. Rakennusinsinööriyhdistyksen pohjarakennusnormitoimikunnan puheenjohtaja ja pohjarakennuksen kurssitoimikunnan puheenjohtaja. Maa- ja vesirakennusinsinöörien yhdistyksen ja sen julkaisutoimikunnan jäsen. Suomen teknillisen seuran ja sen valtuuston jäsen. Tekniska föreningen i Finland'in ja Nordenskiöldsamfundet'in jäsen. Suomen Akatemian varttu-

neiden tieteenharjoittajien stipendi. Julkaissut luvut „Maapohjan kantavuus, Paalujen kantavuus, Maanpaine, Maapohjan painuminen” Maa- ja vesirakennusinsinöörien käsikirjassa, 30 s. „Statensgeotekniska laboratorium”, Tekniskt Forum n:o 8/1963, 5 s. „Geoteknillisestä tutkimustoiminnasta Suomessa”, Rakennusinsinööri n:o 5—6/1963, 5 s. (yhdessä K.-H. Korhosen kanssa). „Grundbyggnadstekniken utvecklas snabbt”, Mercator n:o 41/1963, 2 s.

Hirvonen, Reino Antero, geodesian professori. Tasoituslasku, tähtitiede, korkeampi geodesia. Karttakoordinaatistotoimikunnan puheenjohtaja syysl. 1963. Geodeettisen laitoksen järjestelykomitean jäsen kes. 1964. Maanmittaustieteiden seuran hall. jäsen ja aikakauslehden Maanmittaus päätoimittaja. Suomalaisen tiedeakatemian, teknillisten tieteiden akatemian ja Suomen maantieteellisen seuran jäsen. Practical Computation of Gravity at High Altitudes, 26 s., Columbus, Ohio. Report of the Inst. of Geodesy, Photogr. and Gortogr, The Ohio State University. Kolmiulotteinen geodesia, 6 s., Helsinki. Maanmittaus 38.

Häyrinen, Tauno Erkki, tekstiilitekn. professori. Kehruutekn. ja kutomateknologian luennot ja harj. ohjelman mukaisesti. Tekstiililaboratorion rakennustoimikunnan puh.joht. Vaatetusteollisuusliitto ry:n puh.joht. SOK:n Helsingin tehtaiden isänn. STS:n Tampereen Tekn. Seuran Suomen Tekstiilitekn. Liiton ym. jäsen. Pohjois-Italian tekst. teollisuuteen tutustumismatka. Teekkariexkursiion johtaja L-Saksan ja Ranskan tekst. tehtaihin ja tutkimuslaitoksiin. Asiantuntijalausuntoja.

Immonen, Viljo Nikodemus, voimalaitosopin ja energiatalouden professori. Hoitanut lisäksi puolet suomenkielisestä höyrytekniikan professorinvirasta. Luennot ja harjoitustyöt pidetty ohjelman mukaisesti. Pohjois-Karjalan teollisuustoimikunnan ja Pohjois-Karjalan valtuuskunnan jäsen. Aikakauslehti Voima ja Valon toimitusvaliokunnan jäsen. Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Sähköinsinööriiliiton ja Suomen Vesivoimayhdistyksen jäsen. Kulotning och pannslitage, Tekniskt Forum 1964 n:o 3 s. 71—74. Suorittanut Tampereen kaupungin kaukolämmityksen kannattavuuslaskelmat, tehnyt alustavan suunnitelman uudesta höyryvoimalaitoksesta sekä laatinut höyrykattiloiden ja -turbiinien alustavat hankintaohjelmat. Toiminut asiantuntijana Lahden kaupungin sähkölaitoksen ja Turengin sokeritehtaan höyryvoimalaitossuunnitteluissa.

Jansson, Jan-Erik, laivanrakennustekniikan professori. Hoitanut lisäksi puolet laivan teorian professorinvirasta. Luennot, harjoitustyöt ja diplomityöt opetusohjelman mukaisesti. Otaniemeen rakennettavan laivanrakennuslaboratorion suunnittelutyötä. Laivanrakennusalan asiantuntijatehtäviä. Esitelmiä. Aikakauslehden Tekniskt Forum — Tekniska Föreningens i Finland Förhandlingar vastaava julkaisija. Artikkeleita, kannanottoja ja arvosteluja. Suomen edustajana Lontoossa 4.—11. 9. 63 pidetyssä laivahydrodynamiikan kongressissa „Tenth International Towing Tank Conference” sekä sen yhteydessä tutustuminen Englannin tärkeimpiin laivamallilaboratorioihin. Suomen virallinen edustaja pohjoismaisessa laivateknillisessä kokouksessa Turussa 4.—5. 10. 63 sekä sen yhteydessä pohjoismaisen laivateknillisen komitean puheenjohtaja. Laivateknillinen opintomatka Tukholmaan 28.—29. 2. 64. Opintomatka USA:han 8.—23. 5. 64 (Massachusetts Inst. of Techn., Stevens Inst. of Techn., laivanrakennuslaboratoriot ym., IBM, maailmannäyttely). TTK:n alustajana Trondheimissä 1.—2. 6. 64 pidetyssä pohjoismaisten koneenrakennusprofessorien kokouksessa. International Ship Structures Congress nimisen järjestön kirjeenvaihtajajäsen. Aikakauslehden European Shipbuilding toimitusvaliokunnan jäsen. Suomen laivateknillisen komitean varapuheenjohtaja. Svenska Tekniska Vetenskapsakademiin i Finland'in ja Tekniska Föreningen i Finland'in hallitusten jäsen. Seuraavien kansainvälisten tieteellisten seurojen jäsen: The Society of Naval Architects and Marine Engineers,

New York; The Royal Institution of Naval Architects, London; North East Coast Institution of Engineers and Shipbuilders, Newcastle; Schiffbautechnische Gesellschaft, Hamburg.

Jaskari, Osmo Veijo, professori (Kansantalous). Kansantalous I—VI. Luennoitu ohjelman mukaisesti. Lisäksi luento puhelinteknisillä jatkokoulutuskursseilla. Toiminut koulukassan stipendirahaston ja monistustoimiston tilintarkastajana sekä opintolainatavalautakunnan jäsenenä. Teknillisen aikakauslehden toimitusvaliokunnan jäsen. Hoitanut vt:nä yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan kansantalouden + liiketalouden apulaisprofessorinvirkkaa (1/2 opetusvelvollisuutta). Kansantaloudellinen yhdistys. Taloustieteellinen seura ja Ekonomiska Samfundet.

Jauhainen, Jaarli Johannes, heikkovirtatekniikan professori. Luennoinut heikkovirtatekniikkaa III vuosikurssilla 3 vt. syyslukukaudella ja 1 vt. kevätlukukaudella sekä IV vuosikurssilla 3 vt. + 1 harj. tunti. Jäsenenä Tekniikan Edistämisseuran hallituksessa, Puhelinnormikomiteassa, Sisäasiainministeriön väestösuojeluneuvottelukunnassa, Radiohuoltolautakunnassa, Suomen Teknillisen Seuran valtuustossa, Oy Tesvisio Ab:n hallintoneuvostossa ja Parantolaopiston johtokunnassa. Puheenjohtajana Puolustuslaitoksen teknillisen henkilökunnan asemaa käsittelevässä komiteassa, Viestiupseeriyhdistys ry:n valtuuskunnassa, Akustisessa standardisointikomiteassa. Insinööri-everstilutnantti 4. 6. 1964. Osallistunut IEC:n ja ISO:n akustiikkakokouksiin Aix-les-Bains'ssa 25. 5.—5. 6. 64. Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Sähköinsinööriliiton ja Société Française des Électriciens'in jäsen. Asiantuntijatehtäviä. Esitelmiä. Aikakauslehtikirjoituksia. Suunnitellut Otaniemen teleteknisiä laitteistoja.

Jauho, Pekka Antti Olavi, ydinfysiikan professori. Kvanttimekaniikka 2 t/v. sl. Reaktorifysiikka 2 t/v. sl. ja kl. Ydinfysiikka 3 t/v. kl. Seminaari 2 t/v. sl. ja kl. Teknillisen fysiikan osastonjohtaja. Reaktorilaboratorion johtaja. Helsingin yliopiston dosentti (virka-vapaa), maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan jäsen ja varapuheenjohtaja, työvoimakysymyksiä käsittelevän neuvottelukunnan jäsen, Ison tietosanakirjan neuvottelukunnan jäsen. Suomalaisen tiedeakatemian ja teknillisten tieteiden akatemian jäsen, Suomen fyysikkoseuran jäsen. Vanhemman tieteenharjoittajan apuraha. Opintomatka Italiaan atomivoimalaitoksiin tutustumista varten. Vesitalous n:o 3/1963: Atomien energian rauhanomaisen käytön näkymiä, Valvoja n:o 2/1964: Alkeishiukkaset, onko niitä? Johtanut useita tutkimustöitä reaktorifysiikan ja ydinfysiikan alalla.

Järvinen, Kauko Nestor, professori, kaivostekniikka. Kaivostekniikka III:lle ja IV:lle kurssille. Asiantuntijana Otanmäki Oy:ssä. Vuorimiesyhdistys, puh.johtaja; Geologinen Seura, Kemistiseura, Lapin Tutkimusseura, Kansantaloudellinen Yhdistys, Suomen Teknillinen Seura. Osallistunut Raajärven ja Kolarin kaivosten suunnitteluun sekä uudistuksiin Otanmäen kaivoksella.

Kaitera, Pentti Veikko, maatalouden vesirakennuksen professori, opetusala maatalouden vesirakennus ja vesirakennus I. Pitänyt ohjelman mukaiset luentosarjat. Jäsenenä vesihuoltotekniikan laboratoriota selvittelevässä toimikunnassa. Antanut asiantuntijalautakunnan peruskuivatuskomitealle kustannusten osittelussa noudatettavista periaatteista maa- ja metsätaloudellisissa kuivatusyrityksissä; jäsenenä toimikunnassa, joka Suomen osalta suunnittelee ja ohjaa kansainvälisen hydrologisen dekadin 1965—74 hydrologisia tutkimuksia. STS:n valtuuston jäsen, jäsenenä useissa tieteellisissä yhdistyksissä, mm. Sveriges Skogs- och Lantbruksakademissa sekä Teknillisten Tieteiden Akatemiassa. Viimeksimainitussa pitänyt esitelmän merenpaineesta maapalloa muovaavana tekijänä. Oulun yliopistossa paljastettu kuvanveistäjä Essi Renvallin muovaama rintakuva. Osal-

listunut pohjoismaiseen hydrologikongressiin Reykjavikissa elokuussa 1964. Painetut julkaisut v. 1963: Maankuivatus, 47 s., Maa- ja vesirakentajan käsikirja, Helsinki; Merten paine maan muovaajana, 151 s., WSOY Helsinki; Merten paine maapallon muovaajana, 4 s., Geologi n:o 3—4, Helsinki; Merenpaine maapallon kuorta muovaavana tekijänä, Sea Pressure as a Factor Shaping the Earth's Crust, 17 s., Terra n:o 4, Helsinki; Niinivaara's Method for Estimating the Evaporation from Watershed Areas, 8 s., Publication n:o 62 of the IASH, Berkeley; Vesi maankuljetuksen välineenä, 5 s., Maarakennus ja kuljetus n:o 6. Helsingin kaupungin rakennusviraston toimeksiannosta laatinut alustavan ehdotuksen Helsingin rantavesien puhdistamisesta vedenkierrätystä käyttäen; Tanganyikan maatalousministerin kutsumana käynyt Tanganyikassa selvittelemässä eräitä vesistönjärjestelyihin liittyviä kysymyksiä; asiantuntijana Islannissa suunniteltaessa ojituskoetointia.

Kajamaa, Mauno Daniel, kartografian dosentti. Kartografian luentosarja (N:o 807) 2 vt sekä syyslukukaudella 2 vt harjoituksia. Tenttikuulusteluja, dipl.työn tark. ja kartografisen laitoksen esimiehen toimesta aiheutuvia tehtäviä. Maanmittaushallituksen kollegin jäsen, yli-insinööri, topografisen toimiston ja karttapainon johtaja. Valtioneuvoston asettaman maanmittauslaitoksen organisaatiokomitean jäsen. Valtiovarainministeriön valitsema Graafisen tekniikan säätiön hallituksen varajäsen. Maanmittausalan edistämissäätiön hallituksen varapuheenjohtaja. Suomen Kartografisen Seuran puheenjohtaja, Maanmittaustieteiden Seuran johtokunnan jäsen, Suomen Maantieteellisen Seuran työjäsen, Maanmittausinsinöörien Liiton ulkoasiaintoimikunnan puheenjohtaja, Suomen Teknillisen Seuran valtuuston jäsen, Kansainvälisen maanmittausinsinöörien liiton (FIG) permanentin komitean jäsen ja III tekn. komission raportööri. Kartografisen kirjallisuuden bibliografian Bibliotheca Carthographica'n avustaja Suomen osalta. Maanmittaustieteiden Seuran aikakauskirjan "Maanmittaus" julkaisutoimikunnan jäsen. Kutsuttuna esitelmöitsijänä Saksan Kartografisen Seuran vuosikokouksessa Kiel'issä ja samalla opintomatalla Schleswig-Holstein'in karttalaitoksessa 21.—30. 9. 1963. Suomen edustajana ja raportöörinä Kansainvälisen Kartografisen Seuran II kongressissa Lontoossa ja II teknillisessä konferenssissa Edinburgh'issa 25. 7.—8. 8. 1964. Suunnitellut Edinburgh'in karttanäyttelyn Suomen osaston. On the Development of Mapping Works of Finland in the Years 1933—1962. Maanmittaushallituksen julkaisu N:o 38, Helsinki 1963, 22 siv. 6 karttaa. Maan peruskartoitus- ja kartanpainatustöiden johto.

Karttunen, Pauli Jubani, Sähkötekniikan (vahvavirtatekniikka) apulaisprofessori. Vahvavirtatekniikka (371). Sähkön käyttö (372). Valaistustekniikka (373). Sähkökoneet I (321), harjoituksia. Sotakorkeakoulu: 32 h luentosarja aineessa „Sähkövoimalaus” kevätlukukaudella 1964. Helsingin yliopiston psykologian laitos: 8 h luentosarja "Fotometrian perusteet" kevätlukukaudella 1964. Suomen sähköinsinööriliiton jäsen, Suomen säätötekniillisen seuran jäsen, Suomen valoteknillisen seuran jäsen. Tekniikan edistämissäätiön 4 200:— suuruinen apuraha säätötekniikan analyysi- ja synteessimenetelmien kehittämistä varten.

Kivalo, Pekka, fysikaalisen kemian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti fyysikaalista kemiaa ja valvonut siihen liittyviä harjoitustöitä ja tutkintotehtäviä. Kemian osaston johtaja. Kemian osaston säteilysuojauksen valvoja. Reaktorilaboratorion asiantuntija tmk:n jäsen. Kemian osaston asettaman elintarviketeknologiakomitean puh.joht. Vesihuoltoteknillisen laboratorion perustamista selvittämään asetetun tmk:n jäsen. Lampénin rahaston hoitokunnan puh.joht. Valtioneuvoston asettamien matematiikanopetus-

komitean sekä teknillisten oppilaitosten tilojen tehostettua käyttöä selvittämään asetettuna komitean jäsen. A. Kordelinin Säätiön hallituksen varajäsen. British Council'in stipendilautakunnan jäsen. Suomalais-amerikkalaisen stipendilautakunnan jäsen. Working party „Fresh water from the sea” of the European Federation of Chemical Engineering'in jäsen. Työtehovaltuuskunnan jäsen. Teknillisten Tieteiden Akatemian jäsen. Suomen Teknillisen Seuran jäsen. Suomalaisten Kemistien Seuran jäsen. Tieteenharjoittajain Liiton perustajajäsen ja sen neuvottelukunnan jäsen; THL:n edustaja AKAVA:n neuvottelukunnassa. Tekniikan Edistämissäätiön ja Valtion teknillistieteellisen toimikunnan apurahat. Osallistunut Frankfurtissa 24. 6. 1964 pidettyyn „Fresh water from the sea” työryhmän istuntoon. Julkaissut: Vesientutkimusmittari”, (yhd. K. L. Fagerstoltin, R. Lehdon ja E. Kailan kanssa), Tekn. Aikakauslehti 22, 887 (1963). „Vieläkin tutkimuksesta”, Tekn. Aikakauslehti 2, 6 (1964).

Kivinen, Martti Olavi (Olli), asemakaavaopin professori. Luennoinut opetusohjelman mukaisesti. Suomen kirkon rakennusasiain neuvottelukunnan puheenjohtaja. Valtakunnansuunnitteluneuvoston, valtion rakennustaidelautakunnan, Helsingin keskustan asemakaavatoimikunnan, Asuntosäätiön valtuuskunnan, Seutus suunnitelmien liiton valtuuskunnan ja Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Karjalan rahaston hoitokunnan jäsen, Keskinäinen henkivakuutusyhtiö SALAMAN hallintoneuvoston jäsen. Sisäasiainministeriön rakennus- ja kaavoitusasiain neuvotteukunnan jäsen, sisäasiainministeriön asettaman pysäköinti- ja liikennetilän tulevaa tarvetta tutkivan toimikunnan jäsen, sisäasiainministeriön asettaman työhuonetoimikunnan jäsen, Otaniemen hoitokunnan asemakaavaajaoksen jäsen ja Helsingin yliopiston eräitten rakennustoimikuntien jäsen. Teknillisten Tieteiden Akatemian jäsen, Suomen Arkkitehtiliiton luottamusvaltuuston jäsen, International Federation for Housing and Planning-yhdistyksen kunniavarampuheenjohtaja. Asiantuntijana Oulun yliopiston asemakaavaopin profesuuria täytettäessä. Palkintotuomarina Lahden keskustan asemakaavakilpailussa ja Kankaanpään urheilukeskuskilpailussa. Esitelmää ammattialalta, kirja „Kajaanin keskustan asemakaava”. Asemakaava- ja rakennussuunnittelutehtäviä. II palkinto Lappeenrannan keskustakilpailussa.

Kivisalo, Bruno, sillanrakennusopin professori. Luennoinut opetusohjelman mukaisesti sillanrakennusoppia ja staattisesti määrättyjen siltaristikoiden teoriaa. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen varajäsen. Valtion rakennusalan tutkimusneuvottelukunnan jäsen. Valtion rakennushankkeiden suunnittelutyötoimikunnan jäsen. Helsingin kaupungin asettaman Lauttasaaren sillan suunnittelu- ja rakentamistoimikunnan puheenjohtaja. Teknillisten tieteiden akatemian jäsen. Suomen Betoniyhdistyksen jäsen, yhdistyksen A-betonivaltuuksia käsittelevän komitean jäsen sekä yhdistyksen vaalitoimikunnan puheenjohtaja. Betoninormikomitean yleisen jaoston jäsen ja teräsjaoston puheenjohtaja. Suomen neuvottelevien insinöörien liiton, Suomen tieyhdistyksen ja Suomen teknillisen seuran jäsen. Rakennusinsinööriyhdistyksen jäsen ja yhdistyksen kilpailutoimikunnan ja teräsnormitoimikunnan puheenjohtaja sekä julkaisutoimikunnan jäsen. Tieteenharjoittajien liiton jäsen. Kansainvälisen yhdistyksen IVBH:n jäsen, sen pysyvän valiokunnan Suomen osaston sekä yhdistyksen teräsrakenteita käsittelevän työkomission jäsen. Fédération Internationale de la Precontrainten jäsen. „Uudentyyppinen puusilta-konstruktio” Rakennustekniikka N:o 4 1964. Julkaistu yhdessä tekn.lis. Helge Roosin kanssa. Toiminut neuvottelevana insinöörinä.

Kohonen, Teuvo Kalevi, fysiikan apulaisprofessori, hoitanut teknillisen fysiikan professorin virkaa. 707, 708, 710. Kevätlukukaudella vapaaehtoinen elektroniikan seminaari, 2 t. viikossa. Teknillisen fysiikan osaston osastokollegin jäsen. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan sihteeri. Suomen Fyysikkoseuran jäsen, johtokunnan jäsen vv. 1962—63; Suo-

men Teknillisen Seuran jäsen. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan stipendit vv 1963—1964 laitteiden hankintaan ja aputyövoiman palkkaukseen sekä henkilökohtainen apuraha v. 1963 puolella. Depolarization of Arbitrarily Polarized Electrons and Positrons in Møller and Bhabha Scattering, *Ann.Acad.Sci.Fenn. A VI*, 117 (1963). On the Nature of Anomalous Lifetime Components of Positrons Observed in Some Solids, *Ann.Acad.Sci.Fenn. A VI*, 130 (1963). On the Theory of Proximity Prospecting and Design of an Instrument to Detect the Depth of an Ore Deposit, *Ann.Acad.Sci.Fenn. A VI*, 132 (1963). Eräs tasasuuntaajapiireissä havaittu epästabiilisuuksilmiö, *Voima ja Valo* 7—8, 1963. Teknillistieteellisen tutkimuksen asema Suomessa. Teknillisten Tieteiden Akatemia, 1963. Konstruoinut eräitä ydinfysikaalisissa mittaustekniikassa käytettyjä laitteita (summakoinssidenssivahvistin, lineaarisia vahvistimia) sekä nanosekuntialueelle tarkoitetun ajanmittausjärjestelmän Helsingin yliopiston fysiikan laitokselle.

Kuuskoski, Viljo Nikolai, huoneenrakennustekniikan professori. Luennot, harjoitukset ja betoniteknologian kurssi pidetty ohjelman mukaisesti. Kevätlukukaudella pidetty 2 vt. ylim. harjoituksia sellaisia yleiskursseja seuranneita ylioppilaita varten, jotka eivät syyslukukaudella olleet saaneet harjoitustöitään valmiiksi. Vararehtori, rakennustoimikunnan varapuheenjohtaja, edustaja Otaniemen Asuntosäätiön hallituksessa 1963. TY:n inspektori 1.1.1964 alkaen. Otaniemen hoitokunnan varapuheenjohtaja. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen ja sen työvaliokunnan jäsen, betoniteknillisen laboratorion neuvottelukunnan jäsen. Insinööriopetuskomitean jäsen. Etelä-Espoon Yhteiskoulun vanhempainneuvoston puheenjohtaja. Toiminut neuvottelevana insinöörinä. RAKEVA:n hallintoneuvoston jäsen. Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajainkokouksen jäsen. Tapiolan kirkon rakennustoimikunnan puheenjohtaja. Teknillisten Tieteiden Akatemian jäsen. STS:n, Suomen Betoniyhdistyksen ja sen betoninormikomitean jäsen sekä esijännitysjaoston ja A-betonivaltuuksia käsittelevän jaoston puheenjohtaja. Rakennusinsinööriyhdistyksen, IVBH:n ja ACI:n jäsen. Osallistunut Rilem'in Moskovassa ja Leningradissa 6.—14.7.1964 järjestämään kongressiin „Accelerated Hardening of Precast Reinforced Concrete Elements”.

Laasonen, Veikko Pentti Johannes, matematiikan professori. Diplomi-insinöörin tutkinnon toiseen osaan kuuluvat pakolliset Matematiikka V:n kurssit sekä kevätlukukaudella vapaaehtoinen matematiikka VI:n kurssi (2+1 vt.). Opettanut ja johtanut koko lukuvuoden kestänyttä matematiikan lisensiaattikursseja. Helsingin yliopiston sovelletun matematiikan dosentti (ei luentoja). Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen matemaatikko. Teknillisen korkeakoulun edustaja Valtion opintotakauslautakunnassa ja Ylioppilaiden opintolainarahaston hallituksessa. Suomen Teknillisen Seuran, Teknillisten Tieteiden Akatemian, Suomalaisen Tiedeakatemian (rahavarain hoitaja), Sodankylän observatorioimikunnan, Tieteellisten seurain valtuuskunnan, Suomen matemaattisen yhdistyksen sekä seurojen „Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik” ja „Österreichische mathematische Gesellschaft” jäsen. Tietojenkäsittelyalan kansallisen komitean jäsen (maaliskuuhun 1964 saakka puheenjohtaja) ja vastaavan kansainvälisen federaation valtuustossa Suomen edustaja. Varttuneiden tutkijain apuraha. Referaatteja aikakauskirjoihin „Zentralblatt für Mathematik”, „Applied Mechanics Reviews”, „Mathematical Reviews” sekä „Nordisk Tidskrift för Informationsbehandling”.

Linnaluoto, Veikko Vihtori, lentotekniikan professori. Sovellettu aerodynamiikka, lentokoneenrakennus ja lentokoneenrakennuksen statiikka. Virkavapautta ei ole ollut eikä muutakaan ohjelmasta poikkeavaa. Koulukassan tilintarkastus, virtauslaboratorion suunnittelutehtäviä. Teknillisten Tieteiden Akatemian sihteeri huhtikuun 20. päivästä 1964 lähtien, jäsen Maanpuolustuksen Tieteellisessä Neuvottelukunnassa, jäsen Lento-

onnettomuuksien Tarkastuslautakunnassa, Juho Vainion säätiön johtokunnan jäsen. STS:n jäsen, American Institute of Aeronautics and Astronautics'in jäsen, Wissenschaftliche Gesellschaft für Luftfahrtforschung'in jäsen. Kuluneen vuoden aikana ei kunniamerkkejä eikä kunnianosoituksia. Varttuneiden tutkijoiden apuraha. Exact Solution in the 2-dimensional Case for the Anisotropic Beam, 19 sivua, Helsinki 1963, Acta Polytechnica Scandinavica Me 14.

Miekk-oja, Heikki Malakias, metalliopin professori. Metallioppi II (671), luentoja 4 vt ja harjoituksia 6 vt sekä syys- että kevätlukukaudella, metalliraaka-aineoppi I (201), luentoja 3 vt syys- ja 2 vt kevätlukukaudella, harjoituksia 2 vt syys- ja kevätlukukaudella. Vuoriteollisuusosaston johtaja. Suomalainen Tiedekatemia, Teknillisten Tieteiden Akatemia, Institute of Metals, (Corresponding Member), Vuorimiesyhdistys, Suomen Fyysikkoseura, Konepajainsinööriyhdistys, Suomen Hitsausteknillinen Yhdistys (perusainekomitean puheenjohtaja sekä paineastiamääräyksiä laatimaan asetetun komitean perusainejaoksen puheenjohtaja). Tutkimusapuraha ja apuraha aputyövoiman palkkaamiseen Valtion Teknillistieteelliseltä toimikunnalta. „Uudet molybdeeniseosteiset hiiletysteräket suorassa karkaisussa”, Konepajamies N:o 2, 1963, s. 61—67 (yhdessä J. Vuorisen kanssa); „Grain Boundary Martensite as a possible Source of Gold Cracking in Hardenable Steels”, Hitsaustekniikka 3—4/1963, s. 71—75 (yhdessä R. Keinäsen kanssa).

Mikkola, Aimo Kustaa, mineralogian ja geologian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti geologia II:ta, malmigeologiaa ja kaivosgeologiaa. Geologisen tutkimuslaitoksen neuvottelukunnan jäsen, Suomen luonnonvarain tutkimussäätiön hallituksen varajäsen, Outokumpu Oy:n Säätiön hallituksen varajäsen. Suomen Geologisen Seuran, Maantieteellisen Seuran, Vuorimiesyhdistyksen (geologijaoston puheenjohtaja), Geol. Föreningen i Stockholm'in, American Institute of Mining, Metallurgical and Petroleum Engineers'n sekä Society of Economic Geologists'in jäsen. Emil Aaltosen Säätiön apuraha. Julkaisut: „Malmivarat ja niiden inventointi”. Tekn. Kemian aikakauslehti n:o 20 (1963) siv. 767—775. Asiantuntijalausuntoja kaivosgeologian alalta.

Niini, Eino Markus, teollisuustalouden professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti teollisuustalouden tuotannollisen (2 vt.) ja kaupallisen (2 vt.) jatkokurssin sekä ohjannut näihin kuuluvat harjoitus- ja tutkintotehtävät. Korkeakoulun edustaja Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön täydennyskoulutusvaliokunnassa, samoin Vientikoulutuksen Erikoisrahaston hoitokunnassa. Ammattilääketieteen säätiön hallituksen ja Työterveyslaitoksen johtokunnan jäsen. Yhdistyksen International University Contact for Management Education ja sen neuvottelukunnan jäsen. Suomen teknillisen seuran valtuuston jäsen. Julkaisut: „Teollisuustalous”, 3. painos 220 sivua, Tietomies 1963, „Tekniikan kehityksen näyttämiä”, 2 sivua, Talouselämä 45 A/1963.

Niinivaara, Kauko Sakari, dosentti, maatalouden vesirakennus III. 2 viikkotuntia, vesiensuojelu, käyttövesien hankinta ja virtaamien arviointi. Vesiensuojelutoimiston toimistopäällikkö, vesiensuojelun neuvottelukunnan pysyvä asiantuntijajäsen. Suomen Teknillinen Seura, Maa- ja vesirakennusinsinöörien yhdistys, Vesivoimayhdistys, Föreningen för Vattenhygien (Ruotsi), Lions Club n:o 1, Helsinki, Suomen urheilukalastajain liitto.

Nikkilä, Olavi Elis, Biokemian ja elintarvikekemian dosentti. Luentokurssi elintarviketeollisuudesta 12 t. Biokemian ja elintarvikekemian diplomi-, lisensiaatti- ja väitöskirjatöiden ohjausta. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen Elintarviketeollisuuslaboratorion johtaja; jäsen elintarvikeneuvottelukunnassa, sen lisäainejaoston ja rasvajaoston puheenjohtaja, ravintovalmistetoimikunnassa, viljantutkimustoimikunnassa, margariinilaki-

toimikunnassa, vointarkastuslaitoskomiteassa, säteilysuojasasiain neuvottelukunnassa, puolustustaloudellisessa suunnittelukunnassa, Helsingin kaupungin vesihuoltotoimikunnassa, leipätoimikunnassa, pakastevaltuuskunnassa, Euroopan kemian federation työryhmässä „Angewandte Lebensmittel-Chemie und -Technik”; Panimolaboratorio Oy:n johdokunnassa; Elintarviketutkimussäätiön hallituksen varapuheenjohtaja; Liikevaihtoverotoimikunnan varapuheenjohtaja; Pohjoismaisen elintarvikkeiden metodiikkakomitean hallituksen jäsen; Nordforskin rasvasymposiumin yhdysmies; International Committee of Food Science and Technologyn jäsen; FAO:n jaoston „the Panel of Fishery Experts” jäsen; Helsingin yliopistossa biokemian opiskelijoille kurssi elintarvikkeiden laadun arvostelussa ja elintarvikelainsäädännössä. Suomalaisen Kemistien Seura; Elintarviketutkijain Seura; Societas Biochemica, Biophysica et Microbiologica Fenniae; Meijeritieteellinen Seura; Soc. Genetica Fennica; Suomen Kylmäteknillis-taloudellinen Yhdistys; Pohjoismainen Elintarvikkeiden Metodiikkakomitea; Institute of Food Technologists U.S.A.; Teknillisten Tieteiden Akademia. KSL. XI kansainvälinen kylmäkongressi Münchenissä 27.8.—4.9.1963, ICC-Kongress 1964 Wienissä 24.—27.6.1964. Linko, R. R. & Nikkilä, O. E.; Behaviour of muscle protein fractions of broilers during freezing and frozen storage. Maataloustieteellinen Aikakauskirja 35 (1963) ss. 92—104. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen uuden elintarvikelaboratorion I rakennusvaiheen loppuunsaattaminen Otaniemessä.

Niskanen, Erkki Vilho, lujuusopin professori. Syyslukukaudella -63, lujuusoppi II :2 (3 l+2 h). Syyslukukaudella -63, lujuusoppi IV (2 l+1 h). Kevätlukukaudella -64, lujuusoppi II :1 (2 l+1 h). Kevätlukukaudella -64, lujuusoppi II (2 l+3 h). Huhtikuun ajan virkavapaana. Syy: FAO:n asiantuntijatehtävissä Chilessä. Hoitanut hydromekaniikan erikoisopettajan tehtävät, 4 luentotuntia viikossa. VTT:n sillanrakennus- ja staattisessa laboratoriossa johtanut erinäisiä tutkimustöitä, kuten Vaneriteollisuusyhdistyksen tilaamaa vaneritutkimusta ja v. 1965 Helsingissä pidettävässä Rilem'in kokouksessa esitettävää tutkimusta. Hoitanut puurakenteiden normitoimikunnan sihteerin tehtäviä (uusitut normit ilmestyivät viime kesäkuussa). Chilessä laaditut englanninkieliset esitykset liimattujen rakenteiden normeista ja näiden rakenteiden kontrollisysteemistä Chilen oloihin sovellettuna. Mainitut esitykset on käännetty Chilessä espanjaksi ja julkaistaan siellä pienenä vihkosena. Pitänyt 14. 4. esitelmän Santiagossa Universidad Tecnica del Estado'ssa liimatuista rakenteista. Esitelmä lyhennettynä on julkaistu espanjaksi seuraavilla nimillä chileläisissä aikakausjulkaisuissa: „Nuevas tecnicas en estructuras de maderas laminadas”, Revista de la Construction, N:o 24, Mayo 1964, sivut 71—75, Santiago de Chile; „Estructuras de madera laminada”, El Madero, N:o 9, Junio de 1964, sivut 24—26, Santiago de Chile. Chilessä ja jo ennen sinne lähtöä suorittanut Instituto Forestal'ia varten kolmen liimattuina rakenteina pystytettävän rakennuksen staattiset laskelmat. Yksi po. rakennuksista on jo pystytetty, kaksi muuta pystytetään aivan lähiaikoina. Chileläisten rakennusinsinöörien kanssa laatinut mallilaskelmia liimattujen rakenteiden alalta Chileä varten. Laskelmat julkaistaan Chilessä espanjaksi käännettyine selityksineen. Trondheimissa 16.—18. 1. toiminut tekn.lis. Kristoffer Apelandin väitöskirjatyon tarkastuksessa ns. ulkomaisena opponenttijäsenenä.

Nortia, Teuvo Antti Oskari, fysikaalisen kemian dosentti. Dosenttiluentoja ei ole pidetty joka lukuvuosi. Epäorgaanisen kemian apulaisprofessori Oulun yliopistossa. Suomalaisen kemistien seuran ja Pohjois-Suomen kemistiseuran jäsen. „Kemialliset yhdisteet epäorgaanisessa kemiassa” Suomen Kemistilehti A 36 (1963) 149—160.

Nyman, Gustaf Arthur, orgaanisen kemian professori. Luennoin ohjelmanmukaisesti ja valvonut harjoitustöitä, tutkintotehtäviä ja lisensiaattitöitä. Valtion teknillisen tutkimus-

laitoksen hallituksen varajäsen, Eichingerin erikoisrahaston neuvottelukunnan jäsen, Teollisuusneuvottelukunnan kemian jaoston jäsen, Kemian keskusliiton hallituksen jäsen. Neste OY:n tieteellisenä neuvonantajana. Asiantuntijalausuntoja. Teknillisten tieteiden akatemian, Svenska tekniska vetenskapsakademiens i F., Suomalaisten kemistien seuran, Finska kemistsamfundet, Tekniska föreningen i F., Suomen teknillisen seuran, TfiF kemian jaoston hallituksen jäsen. Suorittanut puujätteiden kemiallista käyttöä ja furfuraalin kemiaan liittyviä tutkimuksia. Julkaisu: Furfuraalin valmistuksesta, Teknillisen Kemian Aikakauslehti 20 (1963) 19—20: 777—780.

Oksala, Ohto Antero Kaarle, työpsykologian ja työnjohto-opin professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti työpsykologian ja työnjohto-opin lyhyen yleiskurssin ja bioteknologian sekä pitkään kurssiin sisältyneet kolme luentosarjaa ynnä pitänyt ammattianalyysin harjoitukset. Järjestänyt arkkitehtiosastonoppilaiksi pyrkivien karsintakurssiin sisältyvän taipumustestauksen. Korkeakoulun kirjastotoimikunnan jäsen. Korkeakoulun edustajana Suomen Ylioppilaskuntien Liiton Terveystieteiden valtuuskunnassa. Suomalaisen kirjallisuuden edistämisyseuran valtuuskunnan jäsen. KTM:n asettaman „Teknillisten oppilaitosten opettajainvalmistustoimikunnan” jäsen. Teknillisten tieteiden akatemian ja Suomen teknillisen seuran jäsen. Tuottavuusmiesten kyllän kiltavaari. Filosofisen yhdistyksen hallituksen jäsen. Kasvatustieteellisen tutkijaneuvoston jäsen. Suomen psykologisen seuran puheenjohtaja. Suomen teollisuuslääketieteellisen yhdistyksen jäsen. International Association on Occupational Health'in Permanent Committee'n jäsen. Association Internationale de Psychologie'n Comité'in jäsen. American Psychological Association'in foreign affiliate. Nauttinut varttuneiden tieteenharjoittajien apurahaa. Julkaissut Työterveyslaitoksen toimittamassa teoksessa „Bioteknologia” luvut „Bioteknologian alue ja bioteknologinen työ” ja „Työliikkeiden psykologiaa (yht. 51 s.) ja joukon pikkuartikkeleita Isossa Tietosanakirjassa. „Institutet för Arbetshygien”, Nordisk Psykologi, 15, 41—47.

Paavola, Martti Johannes, sähkölaitosten professori. Luennoinut sähkölaitosten suunnittelua. Korkeakoulun edustaja Suomen Sähkölaitosyhdistyksen Tutkimusosaston neuvottelukunnassa ja Ammattienedistämislaitoksen hallituksessa. Kauppa- ja teollisuusministeriön määräämä jäsen Sähkötarkastuslaitoksen hallituksessa ja työvaliokunnassa (hallituksen varapuheenjohtaja, 22. 5. 1964 alkaen hallituksen puheenjohtaja). Valtion teknillistieteellisen toimikunnan jäsen. Maailman voimakonferenssin Suomen kansallisen komitean jäsen. Imatran Voima Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Suomen Valoteknillisen Seuran neuvontatoimiston Valoston johtokunnan puheenjohtaja. Aikakauslehtien Voima ja Valo ja Kraft och Ljus päätoimittaja. Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajiston jäsen. Sähköinsinöörikillan oltermanni. Kansanvalistusseuran kirjeopiston teknillisen neuvottelukunnan puheenjohtaja. Teknillisten Tieteiden Akatemian, Tieteenharjoittajain liiton, Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Sähköinsinööriiliiton, Suomen Fyysikkoseuran, Suomen Valoteknillisen Seuran ja kansainvälisen suurjännitejärjestön Cigrén jäsen sekä Insinööriiliiton kunniajäsen. Valoteknillisten järjestöjen Svenska Belysningssällskapet (Ruotsi), Selskapet för Lyskultur (Norja) ja Lysteknisk Selskab (Tanska) kirjeenvaihtajajäsen. Teknillisen korkeakoulun apuraha 1 500 mk oppikirjan „Sähkölaitosten suojareleet” laatimista varten. Sähkötekniikan oppikirja, 8. painos, 379 sivua, 1964, Porvoo.

Pekkarinen, Aino, analyttisen kemian lehtori. Luennoinut ohjelman mukaisesti kemian peruskurssin ja sen rinnakkaiskursseja sekä epäorgaanista kemia I ja valvonut niihin kuuvia harjoituksia. Suomalaisten kemistien seuran ja Limnologisen yhdistyksen jäsen. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan apuraha. Julkaissut: The Indicator Constant of Bromocresol Green, Suomen Kemistilehti B 37 (1964) 135 ja The Indicator Constant of Methyl Orange I, Suomen Kemistilehti B 37 (1964) 138.

Perilä, Olavi, puukemian dosentti, graafisen tekniikan erikoisopettaja. Graafinen tekniikka 3 t/v kevätlukukaudella. Diplomitöiden ohjaus. Graafisen Tutkimuslaitoksen johtaja, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen graafisen laboratorion johtaja. Orionin tieteellisen tutkimusrahaston hallituksen jäsen. Graafikon ja Suomen Kemistilehden toimituskunnan jäsen. Suomalaisen Kemistien Seuran, Suomen Paperi-insinöörien Yhdistyksen, Technical Association of the Pulp and Paper Industry'n ja Technical Association of the Graphic Arts'in jäsen, Suomen Teknillisen Seuran jäsen ja sen graafisen kerhon puheenjohtaja. Teknillisen Korkeakoulun dosenttistipendi, Valtion teknillistieteelliseltä toimikunnalta. O. Perilä: „Painopinnan muodostuminen stereotypoinnissa”, Sanomalehtipainotekniikka, Graafinen Tutkimuslaitos, 1963, ss. IV/1—13. O. Perilä: „Painoväriin siirtyminen paperille”, Sanomalehtipainotekniikka, Graafinen Tutkimuslaitos, 1963, ss. VII/1—7. O. Perilä: „Painovärien laatuvaihteluista”, Sanomalehtipainotekniikka, Graafinen Tutkimuslaitos, 1963, ss. XIV/1—6. O. Perilä, S. Karttunen: „Sanomalehtipaperin painettavuus I”, Graafikko 46 (1963) 110—118. S. Karttunen, O. Perilä: „Sanomalehtipaperin painettavuus II”, Graafikko 46 (1963) ss. 179—180, 186 ja „III”, Graafikko 46 (1963) ss. 205—211. O. Monni, O. Perilä: „Offsetpainopaperi — painolevyn säilyttäminen”, Graafinen Tutkimuslaitos, tiedotus 8, 1963, 4 ss. H. Huhtanen, O. Perilä: „Paperin sähköisyys” (kirjallisuuskatsaus), Graafinen Tutkimuslaitos, tiedotus 9, 1963, 8 ss. O. Perilä, O. Monni: „Rasteripisteiden muodostuminen stereotypoinnissa”, Graafinen Tutkimuslaitos, tutkimus 3, 1963, 13 ss. S. Karttunen, O. Perilä: „Mustien sanomalehtipainovärien laatuvaihteluista”, Graafinen Tutkimuslaitos, tiedotus 11, 1963, 9 ss. O. Perilä: „Uusia menettelyjä graafiselle teollisuudelle”, Graafikko 46 (1963) ss. 234, 244. O. Perilä: „Graafinen Tutkimuslaitos”, Teknillisen kemian aikakauslehti 20 (1963) ss. 729—731.

Pyökäri, Tauno Olavi, sähkötekniikan professori, opetusalan sähkökoneet. Luennoin opetusohjelman mukaisesti sähkökoneopin peruskurssin (Sähkökoneet I) ja jatkokurssin (Sähkökoneet II). Toimin puheenjohtajana tai jäsenenä korkeakoulun asettamissa toimikunnissa. Valtioneuvoston 20. 4. 61 asettaman ylioppilastutkintokomitean jäsen. Invaliidsäätiön Ammattikoulun johtokunnan puheenjohtaja. Teknillisten tieteiden Akatemian jäsen. Suomen Teknillisen seuran 1. varapuheenjohtaja ja valtuuston jäsen. Sähköinsinööriiliitto ry:n, Insinööriiliitto ry:n y.m. yhdistysten jäsen. Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajiston jäsen. Suorittanut tutkimus- ja konstruktioitöitä.

Ruusuvuori, Aarno Emil, arkkitehtuurin professori. Lukuvuoden aikana pidetty ohjelman mukaiset luentosarjat sekä valvottu harjoitustyöt ja diplomitöitä. Joulu-tammikuun aikana 6 viikon virkavapaus sairauden takia. Otaniemen rakennustoimikunnan jäsen, Teknillisen korkeakoulun valtion opintolainautakunnan jäsen. Helsingin kaupungin julkisivutoimikunnan jäsen. Suomen Arkkitehtiliiton jäsen, Suomen Arkkitehtiliiton luottamusvaltuuston jäsen, Suomen Rakennustaiteen seuran perustajajäsen, Suomen Rakennustaiteen museon näyttelyjyryn jäsen, Suomen Taideteollisuusyhdistyksen hallintoneuvoston jäsen. Lukuvuoden aikana valmistuneet rakennukset: Huutoniemen kirkko, Vaasa, Weilin & Göösin tehdasrakennus, Tapiola, KOP:n pankkirakennus, Nurmijärvi, Laukaan kirkon restaurointi, Hämeenlinnan kirkon restaurointi, Myymälä- ja pankkisisustuksia, lisäksi toiminut arkkitehtuurikilpailujen palkintotuomarina.

Ryti, Karl Johan Henrik, lämpötekniikan ja koneopin professori. Opetustoiminta ohjelman mukaan. Tekniikan Käsikirjan toimittajana. STS:n ja Lämpöinsinööriyhdistyksen jäsen. Osallistuminen pohjoismaisten teknillisten korkeakoulujen koneinsinööriosastojen professorien kokoukseen Trondheimissä 1.—3. 6. 1964. Varttuneiden tieteenharjoittajien apuraha. Uusi painos „Suureet ja yksiköt” (TKK:n monistustoimisto, n:o 176, 56 s.). Uusi painos „Matemaattisia taulukoita” 96 s. Kommandiittiylhtiö Hjalmar Ström ja kumpp. Helsinki.

Saraoja, Eero Kustaa, dosentti, sähköteknillinen osasto. Ei pidetty luentoja. Diplomi- ja liseniaattitöiden sekä seminaariesitelmien ohjausta. Päätoimi Suomen Sähkölaitosyhdistyksen tutkimusosastolla. Osallistuminen komiteoihin: Varmuusmääräyskomitean suurjännitejaoston (puheenj.), Maaseutulaitosten teknillinen toimikunta (puheenj.), Suomen Sähköteknillisen Standardisoimiskomitean eristinjaosto, Viesti- ja vahvavirtalaitosten vaarajännitevaliokunta, UNIPEDE (Union Internationale des Producteurs et Distributeurs d'Énergie Électrique), atomivoimakysymyksiä käsittelevä komitea, 9 eri teknillistä komiteaa Suomen IEC-toimikunnassa. Suomen Teknillinen Seura, Suomen Sähköinsinööriliitto, Suomen Vesivoimayhdistys, Lahontorjuntayhdistys, Teknillisten Tieteiden Akatemia. 3 000 mk suuruinen dosenttistipendi 1. 2. 64—31. 1. 67 väliseksi ajaksi. Osallistuminen kansainväliseen ukkossuojaukongressiin Arnheimissä 11.—13. 9. 1963. Osallistuminen UNIPEDE'n kansainväliseen kongressiin Tukholmassa 23.—26. 6. 1963. „Rakennusten ukkossuojaus”, 79 sivua, Helsinki 1963, Sähkötarkastuslaitoksen Julkaisuja A 11—63. „Salaman aikaansaannoksia”, Voima ja Valo 1963 n:o 2 s. 37. „Betonin ominaisvastuksesta”, Voima ja Valo 1963 n:o 3, s. 84—85. „7. ukkossuojaukongressi Arnheimissä 11.—13. 9. 63” Tietoja Sähkölaitosyhdistyksen toiminnasta 1963 n:o 2 s. 12—14. „Johtoeristimien kestävyys”, Suomen Sähkötekniikkojen Liiton III neuvottelupäivien moniste, s. 38—43.

Savolainen, Kalervo Johannes, rautatienrakennuksen sekä maan- ja tienrakennuksen professori, rakennusinsinööriosaston johtaja. Luennoinut opetusohjelman mukaisesti. Opistoinsinöörin jatkokoulutusta TKK:ssa suunnittelemaan asetetun toimikunnan jäsen. Johtanut insinöörijärjestöjen koulutuskeskuksen katujen, teiden ja niihin liittyvien alueiden suunnittelua koskevan täydennyskoulutuskurssin, Maansiirto-lehden toimituskunnan puheenjohtaja, Valtionrautateiden hallintoa ja hankintoja tutkimaan asetetun komitean jäsen, Helsingin julkisen liikenteen yhteistyöelimen puheenjohtaja. Suomen teknillisen seuran, Rakennusinsinööriyhdistyksen, Pohjoismaiden tieteknillisen liiton ja sen eräiden jaostojen jäsen, Tiedeyhdistyksen ja sen hallituksen jäsen, Kuljetustaloudellisen yhdistyksen puheenjohtaja, Savon seuran esimies, Lumiauratoimikunnan jäsen. Saanut Suomen maarakentajien keskusliiton ansiolevykkeen. Opintomatka Ruotsiin, Saksaan ja Tanskaan tutustuen kollektiivisen kaupunkiliikenteen järjestelyyn. Aikakauslehtikirjoituksia, esitelmää.

Sopanen, Reino, rakennetekniikan apulaisprofessori. Luennot ja harjoitukset pidetty ohjelman mukaisesti. Ollut jäsenenä vuorineuvoksetar L. Lampén'in testamenttisäätiössä. Toiminut neuvottelevana insinöörinä sekä Oy Aluma Ab:n rakennusteknillisenä neuvonantajana. Alumiininormitoimikunnan puheenjohtajana maaliskuusta 1964 lähtien. Suomen Teknillisen seuran, Rakennusinsinööriyhdistyksen ja Betoniyhdistyksen jäsen.

Stubb, Tor Helmer Alarik, dosentti. Johtanut puolijohdetutkimuksia. Svenska Tekn. Vetenskapsakademin i Finland. Suomen Teknillinen Seura. Radioinsinööriseura. Suomen Fyysikkoseura. Fysikersamfundet i Finland. Johtokunnan jäsen. Driftingeniörsförbundet i Finland. TKK:n dosenttistipendi. Investigation of Monocrystalline Selenium Grown from Liquid Phase. Radio and Electronic Laboratory. Internal rap. S. 3. A Study on the Dielectric Constant and Resistivity of Amorphous, Polycrystalline and Monocrystalline. Selenium at 24 Cltz. Johtanut elektronisia töitä OY Fiskars AB Elektroniikkalaboratoriossa. Pitänyt esitelmän European Selenium-Tellurium Committee'an kutsumana, 16. 6. 64 Lontoossa. Aihe: Production and Investigation of monocrystalline Selenium.

Suomalainen, Heikki, biokemian ja elintarvikekemian dosentti. Pitänyt kevätlukukaudella käymisteollisuutta ja käymiskemiaa käsittelevän luentosarjan tehdaskäynteineen. Johtanut diplomitöitä. Osallistunut elintarviketeknologiakomitean työskentelyyn. Oy Alkoholiliike Ab:n teollisuustoimen sekä kemiallisen tutkimustoiminnan johtaja, Helsingin

Yliopiston dosentti. Väkiuomakysymyksen Tutkimussäätiön hallituksen jäsen, Suomen Hiivatehtaitten Myyntiyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja. Chemical Abstracts'in avustaja, Acta Chemica Scandinavica'n toimituskunnan jäsen. Kemian Keskusliiton (1963—), Elintarviketutkijain Seuran (1961—), Suomen Fysiologiyhdistyksen (1961—) ja Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran (1959—) hallituksen jäsen. International Union of Pure and Applied Chemistry'n (IUPAC) Fermentation Industries Section'in honorary secretary (1961—) sekä Water, Sewage and Industrial Wastes Section'in jäsen (1963—). SLK. Pitänyt neljä vierailuluentoa Göttingenin Yliopiston Mikrobiologian laitoksessa heinäkuussa 1964. Esitelmöinyt Kemian Päivillä Helsingissä marraskuussa 1963. Osallistunut 2nd International Fermentation Symposium'iin sekä IUPACin Fermentation Industries Section'in kokoukseen Lontoossa huhtikuussa 1964. Julkaisut: „Alkoholinkäytön vaikutus vitamiinipuutosten syntymiseen”, Alkoholikysymys 31 (1963) 174—182; „Alkon fysiologisesta tutkimustoiminnasta”, Valkolaki 1963, n:o 5—6, 6—7, 10; „Changes in the cell constitution of baker's yeast in changing growth conditions”, Pure and Applied Chemistry 7 (1963) 639—654; „Survey of work during the years 1957—1962. IUPAC, Applied Chemistry Section, Fermentation Industries Division, Commission on characterisation and evaluation of dried yeast”, Pure and Applied Chemistry 7 (1963) 147—153; „Kemisk forskning vid Finska Statens Alkoholmonopol”, Svensk Kemisk Tidskrift 75 (1963) 328—342; „Saccharase in the cell wall fraction of baker's yeast”, Proceedings of the 5th International Congress of Biochemistry, Moscow, 1961, 9 (Publ. 1963) 358 (yhdessä Vilho Arkiman kanssa). „Formation of fusel alcohols from amino acids with branched chains”, Journal of the Institute of Brewing 69 (1963) 473—478 (yhdessä Heikki Kahanpään kanssa); „Keto acids in baker's yeast and in fermentation solution”, Journal of the Institute of Brewing 69 (1963) 478—483 (yhdessä Pentti Ronkaisen kanssa); „Physiological effect of phenetyl alcohol”, Journal of the Institute of Brewing 69 (1963) 418—420 (yhdessä H. Wallgrenin ja L. Sammaliston kanssa); „Aromasubstanzen des Gärungssigs”, Zeitschrift für Lebensmittel-Untersuchung und -Forschung 120 (1963) 353—356 (yhdessä Jaakko Kangasperkon kanssa); „The effect of anaerobic conditions on the synthesis of fatty acids by yeast”, Suomen Kemistilehti 36 B (1963) 88—90 (yhdessä A. J. A. Keräsen kanssa); „The effect of biotin deficiency on the synthesis of fatty acids by yeast”, Biochimica et Biophysica Acta 70 (1963) 493—503 (yhdessä A. J. A. Keräsen kanssa); „The aroma compounds of alcoholic beverages”, Teknillisen Kemian Aikakauslehti 20 (1963) 789—795 (yhdessä Lalli Nykäsen kanssa); „Carbonylverbindungen der verschiedenen Spritsorten und Weindestillate”, Teknillisen Kemian Aikakauslehti 20 (1963) 413—417 (yhdessä Pentti Ronkaisen kanssa); „Yeast carboxylase and cell permeability”, Acta Chemica Scandinavica 17 (1963) 885—886 (yhdessä Erkki Ouran kanssa); „The influence of alcohol intake on vitamin excretion in the rat”, XI Scandinavian Physiological Congress in Copenhagen 1963. Abstracts of Communications. Acta Physiologica Scandinavica 59 (1963) Suppl. 213, 119 (yhdessä Erkki Ouran ja Kaija Konttisen kanssa).

Tikka, Martti Juhani, apulaisprofessori, käytännöllinen geodesia maanmittausosastossa. M-os, II kurssi: geodesian kojeet ja laskut, 3 viikkotuntia. M-os, III kurssi: maastomittaus, 2 viikkotuntia. M-os, IV kurssi: kork.geodesian laskuharj., 4 viikkotuntia. Vk-os, II kurssi: geodesia, 3 viikkotuntia. M-os, IV kurssi: geodesian seminaari, 2 viikkotuntia. Ei poikkeuksia. A-os, I kurssi: perspektiivioppi, 2 viikkotuntia. Sotakorkeakoulu: luentoja kartoituksesta, 2 viikkotuntia. Sihteeri Sisäasiainministeriön kaavoitusmittaustoimikunnassa. Sihteeri Maanmittaustieteiden seurassa. Jäsen Maanmittausinsinööriliitossa, Suomen fotogrammetrisessä seurassa ja Geodeettien kerhossa. Valtion apuraha nuorille tieteenharjoittajille v:ksi 1964. Osallistuminen kutsuttuna esitelmöitsijänä X:en Pohjoismaiseen maanmittarikongressiin Lillehammerissa Norjassa 2.—4. 7. 1964. „On the Accuracy of the

Stereomeasurements of the Elevation Points and Contours in the Topographic Mapping in Finland". Compendium on Photogrammetric Contouring. Frankfurt am Main. 1964. 24 sivua. „Om de fotogrammetriska metodernas noggrannhet samt fotogrammetrins användning för karteringsuppgifter i Finland". Norsk tidsskrift for Jordskifte og Landmåling. Nr. 2. 1964. Bergen. 29 sivua.

Tikka, Jyry. Opetustoiminta ohjelman mukaisesti. Asiantuntijoina H:gin kaupungin jätevesiä koskevissa kysymyksissä. Johtajana TTK:n kemistien opintomatkalla Lenin-gradiin. 4 julkaisua Tekn. Aikakausl. Jäsenenä 3:ssa elintarviketeknologian ja vesihuoltokomiteassa. Yhteistyö H:gin kaupungin Rakennusviraston/katurakennusosaston kanssa.

Tikkanen, Matti Haakon August, metallurgian professori. Metallurgia II ja III. Jäsen Kauppa- ja Teollisuusministeriön asettamassa korroosiokoulutuskomiteassa. Asiantuntijana teollisuudessa. Esitelmöinyt kutsuttuna kans.väl. kongressissa „Reaktionsfähigkeit der festen Stoffe" 2.—8. 8. 1964 Münchenissä aiheesta „Ueber die nichtstöchiometrische Fehlordnung des Mischkristallsystems FeO-MgO". M. H. Tikkanen: The Significance of the Solid State Chemistry in Chemical Kinetics (ransk.kiel.): Revue Genie Chimique 1964. M. H. Tikkanen, B. O. Rosell und Ö. Wiberg: Die Wasserstoff-reduktionsmethode zur Bestimmung von Oxidverbindungen: Z. anorg. allg. Chem. Bd. 331. Heft 1—2. 1964. S. 85—88. M. H. Tikkanen, Kiinteän aineen rakenteen merkityksestä reaktiokinetiikassa: TKA (20) 1963. N. 19—20. S. 781—788. M. H. Tikkanen: Uusia näkemyksiä metallurgisten reaktioiden kinetiikasta: Vuoriteollisuuslehti N:o 2. 1963. M. H. Tikkanen: Kromipitoisuuden merkitys ruostumattoman teräksen korroosionkestävyydelle: Paperi ja Puu. N:o 11. 1963. S. 605—616. TTK:n metallurgian laboratorion esittely: Metallworking News. Jan. 15th. 1964. M. H. Tikkanen: Powder Metallurgy in Finland: Powder Metallurgy Newsletter. Sept. 1963. M. H. Tikkanen: Lehrstuhl für Prozessmetallurgie und Laboratorium für Metallurgie der Technischen Hochschule Otniemi: Achema-Jahrbuch 1962/64. Bd. I. Europäische Forschung im chemischen Apparatewesen. Esitelmöinyt Suomen Paperi-insinööriyhdistyksen vuosikokouksessa 10. 5. 1964 aiheesta: „Kromipitoisuuden merkitys ruostumattoman teräksen korroosionkestävyydelle". Valtion teknillistieteellisen toimikunnan apuraha (12 000) tutkimusapulaisten palkkauseen. Suomen Luonnonvarain Tutkimussäätiön apuraha (6 000) tutkimusapulaisten palkkauseen.

Tiuri, Martti Eelis, radiotekniikan professori. Radiotekniikka II, radiolaittejärjestelmät. Radiolaboratorion esimies, diplomitöiden, lisensiaattitöiden ja väitöskirjojen ohjausta. Opettajaneuvoston joulukuun 18 pv 1962 asettaman uusien virkojen käsittelevän toimikunnan jäsen. Sähkölaboratorion prefekti. Teknillisen korkeakoulun edustajana Suomen tiedeakatemian Sodankylän observatorion 50-vuotisjuhlissa 14.—16. 6. 1964. Kauppa- ja teollisuusministeriön asettaman radiohäiriötoimikunnan puheenjohtaja, viestitalan neuvottelukunnan varajäsen. URSI:n Suomen kansalliskomitean varapuheenjohtaja. Tekniikan Edistämissäätiön hallituksen varajäsen ja Tes-tv-toimikunnan jäsen. Radioinsinööriseuran puheenjohtaja. Institute of Electrical and Electronic Engineers jäsen, Suomen Fyysikkoseuran jäsen, Viestiupseeriyhdistyksen jäsen, Suomen teknillisen seuran jäsen. Osallistunut Suomen edustajana URSI (tieteellisen radiotutkimuksen kansainvälinen unioni) XIV yleiskokoukseen Tokiossa 9.—20. 9. 1963, esitelmä: Ionospheric disturbances induced by space vehicles (komissio VII). Osallistunut tarkkailijana Skandinaviska Arbetsgruppen för Rymdforskning kokoukseen Kiirunassa 13.—14. 4. 1964.

Osallistunut Suomen edustajana COSPAR:n (Committee on Space Research) 7. yleiskokoukseen Firenzessä 8.—20. 5. 1964. Opintomatka Tanskan teknillisten tieteiden akademian mikroaaltolaboratorioon elokuussa 1964. Ionospheric Disturbances Associated with Echo 1 as Studied with 19-Megacycle-per-Second Radar; Journal of Geophysical Research, Vol. 68, 1963 N:o 19 ss. 5371—5385. (Yhdessä prof. Krausin kanssa). Radiotekniikka ja elektroniikka Japanissa; Voima ja Valo 37 vsk. 1964 N:o 1 ss 17—20. Mitä on elektroniikka; Elektroniikka 1. vsk. N:o 1. Elektroniikan korkeakouluopetuksen kehittäminen; Elektroniikka 1. vsk. 1964 N:o 2. Tietoliikenneteknologia; Voima ja Valo 37. vsk. 1964 N:o 5—6 ss. 148—153.

Wahlgren, Otto Gösta, rautatierakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen apulaisprofessori. Ohjelmamukaisesti pidetyt luentosarjat „tienrakennus I—II”, „sovellettu tienrakennusoppi”, „liikennetekniikan perusteet” sekä vastaavat harjoitukset. Sov. tienrakennusopin kevätlukukaudella pidettäviksi merkityt harjoitukset 2 vt. (M II) siirretty uusitun opetusohjelman mukaisesti syyslukukaudelle (III). Otaniemen valtionalueen tietiasiantuntija, TKK:n edustajana STS:n oppikirjatoimikunnassa (OPTO), samoin Pohjoismaiden Tieteellisen Liiton tie- ja liikennetalouden jaostossa, Järvi-Suomen kanavatoimikunnan jäsen. Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Tieyhdistyksen, Svenska Vägföreningen'in ja Rakennusinsinööriyhdistyksen sekä vm. taksatoimikunnan jäsen. Osallistunut 6.—8. 11. -63 „Traffic Simulation Studies”-aiheiseen kurssiin Blaricum'issa, Hollannissa sekä tutustunut 26.—29. 2. -64 Tukholman liikennekysymyksiin rakennusinsinöörillä excursion matkanjohtajana. „Teiden liittymistä” Tielehti 1/63, „Kolme puheenvuoroa tieliittymistä” Yhdyskuntasuunnittelu 1/63, „Rakentamisesta maanteiden läheisyyteen” Rakennusinsinööri 3/63, „Geschwindigkeiten auf finnischen Landsstrassen” Strasse und Autobahn 3/63, „Matkahavaintoja Yhdysvalloista ja Meksikosta” Tielehti 3/63, „Tievalaistus ja liikennekustannukset” Tielehti 3/63, „Liikennemelu ja rakentamistäisyys” Tielehti 5/63, „Tiesuunnitelmien käsittelystä” Tie- ja vesi 3/63, „Silmäys Amerikan teihin ja liikenteeseen” TALJA tiedottaa 5/63, „Amerikkaa tiedemiehen silmin” Maansiirto 5/63, „Omakotialueita maarakennustöiden kohteina Yhdysvalloissa” Rakennusinsinööri 11/63.

Verkkola, Torsti Rafael, polttomoottoritekniikan professori, koneinsinööriosaston johtaja. Ohjelman mukaiset luennot ja harjoitukset polttomoottoritekniikassa. Diplomi- ja lisensiaattitöiden ohjausta. Konelaboratorion prefekti. Polttomoottorilaboratorion esimies. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan ja Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen jäsen. Valmet Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Suomen dieselliiton puheenjohtaja. Teknillisten tieteiden akatemian, Suomen teknillisen seuran, Konepajainsinööriyhdistyksen, American Society of Mechanical Engineers'n, Society of Automotive Engineers'n y.m. jäsen. Maarianhaminan lento-onnettomuuden johdosta 12. 11. 1963 asetetun tarkastuslautakunnan jäsen. Insinöörikoulutuskomitean jäsen. Toiminut neuvottelevana insinöörinä, konstruoiden mm. jäänmurtajien ja autolautojen pääkoneina toimivien dieselmootoreiden kampiakselien toimintavarmat runkolaakerit. Ottanut osaa pohjoismaisten koneprofessoreiden kokoukseen Trondheimissa 1.—3. 6. 1964.

Wickberg, Nils Erik, rakennustaiteen historian ja tyyliopin professori. Luennot Rakennustaiteen historia I: antiikin rakennustaide. Rakennustaiteen historia II: keskiajan ja uuden ajan rakennustaide. Suomen ja pohjoismaiden rakennustaide. Kirjastolautakunnan ja kielitutkintolautakunnan jäsen. Valtion rakennustaidelautakunnan puheenjohtaja. Taideteollisen oppilaitoksen tarkastaja. Helsingin kaupungin museolautakunnan varapuheenjohtaja. Helsingin kaupungin rakennuskulttuuritoimikunnan, Rakennustaiteen Seuran hallituksen, Suomen Rakennustaiteen Museon johtokunnan, Institutum

Romanum Finlandiae-säätiön valtuuskunnan, Kordelinin säätiön taiteen jaoston, Tekniska Föreningen i Finland'in, Svenska Tekniska Vetenskapsakademiens i Finland'in, Suomen Muinaismuistoyhdistyksen, Ehrensvärd-Seuran, Finlands Svenska Författareförening'in, Finlands Svenska Publicistförbund'in jäsen. Suomen Arkkitehtiliiton äänenkannattajan „Arkkitehti—Arkkitekten”-lehden toimitus- ja talousvaliokunnan, Suomen Arkkitehtiliiton kirjastovaliokunnan puheenjohtaja. Järvenpään kirkon suunnittelukilpailun palkintolautakunnan, opetusministeriön asettaman Hvitträsk-toimikunnan jäsen. Hämeen vanhan linnan restaurointi. Julkaissut: „Ljus och jämvikt. Valoa ja tasapainoa”, Arkkitehti—Arkkitekten 1964 ss. 40—43. Försök över arkitektur”, 156 ss. Söderström & Co, Helsinki 1963.

Vibinen, Simo Antero, fysiikan apulaisprofessori. 021 b ja 021 c. Fysiikan tuntiopettajana Sotakorkeakoulussa (syys—marraskuussa 4 vt, joul—maaliskuussa 3 vt). Suomen Fyysikkoseuran jäsen, johtokunnan jäsen kaksivuotiskauden 1962—1963. Sigma Xin (U.S.A.) jäsen. Experimental Structure Amplitudes of NaCl at High Values of $\sin \Theta$, Ann. Acad. Scient. Fenn. A VI, 124, 14 sivua, Helsinki 1963.

Wiiala, Arvid Konstantin, maanjako-opin professori. Luennoinut maanjako-oppia ja johtanut siihen kuuluvia harjoituksia opetusohjelman mukaisesti. Toiminut VTT:n maanjakoteknillisen laboratorion johtajana. Maanmittaustieteiden seuran, Maanmittausinsinöörien liiton ja STS:n jäsen. Maanjakoteknillisen tutkimuslaboratorion toiminnasta, Maanmittaus 1964, ss. 25—31.

Voipio, Erkki, teoreettisen sähkötekniikan professori. Aine 311 teoreettinen sähkötekniikka I, aine 312 teoreettinen sähkötekniikka II, aine 313 teoreettinen sähkötekniikka III. Sähkötekniillisen osaston johtaja. Erikoistehtävissä Imatran Voima Osakeyhtiössä. Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Sähköinsinööriiliiton, Suomen Sääteknillisen Seuran ja Svenska Teknologföreningens jäsen. Osanotto Cigré-konferenssiin Pariisissa 1.—10. 6. -64.

Wuolijoki, Jaakko Robert, koneenrakennusopin (kone-elimien) professori. Pitänyt kone-elimien (055, 056, 205) luennot ja harjoitukset ohjelman mukaisesti. Ohjannut lisensiaatti- ja diplomitoita. Väitöskirjaksi aiottujen käsikirjoitusten tarkastuskomitean jäsen. Teknillisen korkeakoulun tieteellisen julkaisusarjan toimikunnan jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen varajäsen. Walter Ahlströmin säätiön hallituksen jäsen. Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran hallituksen jäsen v. 1963 loppuun. Otavan Ison Tietosanakirjan toimituskunnan jäsen. Suomalaisen kirjallisuuden edistämismisvarain valtuuskunnan jäsen. Osallistunut Suomen edustajana Nordforskin yleiskokoukseen Helsingissä 5.—6. 11. -63. Teknillisten Tieteiden Akatemian hallituksen jäsen. Sihteeri huhtikuuhun 1964. Suomen Teknillisen Seuran, Konepajainsinööriyhdistyksen ym. jäsen. Varttuneiden tieteenharjoittajain apuraha. Osallistunut II pohjoismaiseen konepajateknillisen tutkimuksen konferenssiin Oslolla. Osallistunut Pohjoismaiden korkeakoulujen koneprofessorien kokoukseen Trondheimissa 1.—3. 6. -64. Julk.: Kone-elimien koe- ja harjoitustehtäviä, 2. laitos, 41 s., Helsinki 1963, moniste. Critical Speed of Shafts with Elastic Clamping Moment at the Bearings (yhd. Seppo Väisäsen k.), 31 s., APS Me 17, Helsinki 1964. Wuolijoen ratsutilan vaiheita, Hämeen Sanomat 26. 3. -64, 6 A5-siv. Asiantuntijalausunto vanerin kuivauskoneesta.

Vuorelainen, Olavi Mathias, lämmitys- ja saniteettitekniikan professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti lämmitys-, ilmanvaihto- sekä vesi- ja viemärijohtotekniikkaa, lisäksi valvonut ja ohjannut siihen kuuluvat harjoitustyöt ja tutkintotehtävät. Pitänyt virkaanastujaisesityksen 15. 10. -63 aiheesta „Saniteettitekniikka rakennustoiminnassa”.

Pitänyt esitelmän STS:n saniteettikerhon 10-vuotisjuhlakokouksessa 18.10.63 aiheesta „Öljylämmitys koeolosuhteissa ja käytännössä”. Luennoinut STS:n täydennyskoulutuskursseilla aiheesta „Jatkuvatoimiset analyysointilaitteet palamisprosessin valvonnassa”, 29. 11. -63. Luennoinut LVY:n täydennyskoulutuskursseilla aiheesta „Kiinteät polttoaineet”, 12. 3. -64. Julkaisuja: „Rakennuksen lämmityskäyrä ja lämmönsäätäjän valinta”, Lämpö-, vesijohto- ja tuuletusteknillinen aikakauslehti n:o 4 -63 erip. 4 s. „Saniteettitekniikka rakennustoiminnassa” Insinööriutiset n:o 41 -63. Ottanut osaa pohjoismaisten tekn. korkeakoulujen koneosastojen professorien neuvottelukokoukseen Trondheimissa 1.—3. 6. -64. Suomen teknillisen seuran jäsen, Lämpö- ja vesijohtoteknillisen yhdistyksen jäsen, Lämpöinsinööriyhdistyksen jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen lämpötekniikan laboratorion asiantuntija.

Ylinen, Arvo Albin Johannes, rakennusstatiiikan professori. Pitänyt rakennusstatiiikan (111, 112) luennot opetusohjelman mukaisesti. Ohjannut diplomitöitä. Virkalamaa 16/9—18/10 1963, jolloin osallistunut Suomen FAO-komitean edustajana Madisonissa, USA:ssa, pidettyyn FAO:n puuteknilliseen konferenssiin sekä sen jälkeen tutustunut eräisiin USA:n ja Canadian tutkimuslaitoksiin. Teknillisen korkeakoulun tieteellisen julkaisusarjan toimikunnan puheenjohtaja. Väitöskirjaksi aiottujen käsikirjoitusten tarkastuskomitean jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen puheenjohtaja. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan jäsen ja varapuheenjohtaja. Maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan puheenjohtaja. Teknillisen korkeakoulun edustaja Alfred Kordelin'in säätiön hallituksessa. Ollut asiantuntijana täytettäessä Chalmersin teknillisen korkeakoulun rakennusstatiiikan professorin virkaa. Tieteenharjoittajain Liiton puheenjohtaja. Uuden Tietosanakirjan neuvottelukunnan puheenjohtaja. Suomalaisen Tiedeakatemian jäsen. Teknillisten Tieteiden Akatemian esimies. Ruotsin Insinööritiedeakatemian jäsen. Deutsche Akademie der Luftfahrtforschung'in ulkomainen jäsen. Sotatieteellisen Seuran kutsujäsen. Suomen Teknillisen Seuran jäsen. Suomen Metsätieteellisen Seuran jäsen. Suomen Betoniyhdistyksen jäsen. Rakennusinsinööriyhdistyksen jäsen. International Association for Bridge and Structural Engineering'in pysyvän komitean jäsen ja Suomen kansallisen komitean puheenjohtaja. Forest Products Research Society'n jäsen. International Wood Research Society'n jäsen. International Journal of Solids and Structures (USA) Editorial Advisory Board'in jäsen. Ollut Ulkoasiainministeriön määräämänä huomioitsijana OECD:n ja Euroopan neuvoston parlamentaarisessa ja tieteellisessä konferenssissa Wienissä 23.—27. 5. 1964. Julkaissut tutkimuksen „A Comparative Study of Different Types of Shear Test of Wood”, FAO/WTS/63/MPT/5, 67 s.

Otaniemessä joulukuussa 1964.

Jaakko Rahola
rehtori

Martti Liesto
sihteeri

